

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

III) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 10.

ÅREN

1901—1905.

BLEKINGE LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Blekinge län har under de fem år, denna berättelse omfattar, icke undergått någon förändring beträffande *gränsförhållandena* och ej heller i fråga om yttinnehållet i annan mån än hvad som betingas af några mindre vattenafledningsföretag. Enligt Statistiska Centralbyråns berättelse utgjorde arealen vid 1905 års slut 3,014.73 kvadratkilometer, däraf 2,895.71 kvadratkilometer land och 119.02 kvadratkilometer vatten.

Genom två särskilda kungl. bref af den 5 september 1902 har förordnats, att hemmanen $\frac{1}{2}$ mantal n:r 1 Gullberna samt $\frac{1}{2}$ mantal n:r 2, $\frac{1}{3}$ mantal n:r 3 och $\frac{1}{4}$ mantal n:r 4 Gullbernatorp jämte den under hemmanet n:r 2 Gullbernatorp lydande utjorden Kungslyckan n:r 1 skulle från och med 1904 års ingång i ecklesiastikt, kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende *öfverflyttas* från Lösens socken, Ramdala länsmandsdistrikt, Blekinge Östra fögderi och Östra härad till Karlskrona stad, samt att ön Kungsholmen och lägenheten Västra Hästholmen eller Hästholmen n:r 2 likaledes skulle från och med 1904 års ingång i enahanda hänseende för-

läggas, Kungsholmen från Tjurkö socken, Kristianopels länsmandsdistrikt, Blekinge Östra fögderi och Östra härad samt Västra Hästholmen från Förkärla socken, Hjortsberga länsmandsdistrikt, Blekinge Östra fögderi och Medelstads härad till Karlskrona stad.

Karlskrona stads *planlagda område* har genom kungl. brefvet den 26 augusti 1904 utvidgats med 9 nya kvarter med en sammanlagd areal af 34 hektar 21 ar och 69 kvadratkilometer.

Redan före denna femårsperiods början vidtogos åtgärder för uppgörande af stadsplan å det område, som enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 8 december 1899 blifvit från och med 1900 års ingång med Ronneby stad införlifvadt, men åtskilliga omständigheter hafva fördröjt arbetets slutförande. Nu är emellertid förslag till stadsplan beroende på Kungl. Maj:ts nådiga pröfning.

Beträffande staden Karlshamns gränsförhållanden har icke någon ändring förekommit. Vid anordnandet af nya områden för bebyggande i enlighet med den utaf Kungl. Maj:t

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utgiver ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-39.
1. Länets indelning och naturliga beskaflenhet i allmänhet.....	1.
2. Invånare.....	2.
Tab. A. Fackföreningar och deras medlemsantal i Blekinge läns städer år 1905.....	8.
Tab. B. Utsökningsmål, konkurser och exekutiva fastighetsförsäljningar i Blekinge län åren 1896-1905.....	9.
Tab. C. Vid underdomstolarne i Blekinge län afdömda växel- och andra fordringsmål samt saluvärdet af vid dem på grund af köp lagfarna fastigheter åren 1901-1905.....	9.
Tab. D. Insättare och deras behållning i sparbankerna i Blekinge län samt aktiebolaget Blekinge banks inlåning vid slutet af åren 1901-1905.....	9.
Tab. E. Sockenbiblioteken i Blekinge län år 1905.....	12.
Tab. F. Statsanslag till föreläsningsföreningar i Blekinge län åren 1901-1905.....	13.
3. Näringar.....	14.
Tab. G. Blekinge läns hushållningssällskaps inkomster och utgifter åren 1901-1905.....	18.
Tab. H. Fiskeribefolkningen vid Blekinge läns kust, dess båtar och redskap åren 1901-1905.....	20.
Tab. I. Fiskfångsten vid Blekinge läns kust åren 1901-1905.....	20.
Tab. J. Laxfångsten i Mörrumsån jämte romkläckningsanstaltens verksamhet åren 1901-1905.....	21.
4. Kommunikationer och varubyten.....	23.
Tab. K. Inkomster och utgifter vid postkontoren i Blekinge län åren 1901-1905.....	27.
Tab. L. Brännvinsutskänkning och -utminutering i Blekinge län försäljningsåren 1900-1905.....	28.
5. Kameralförhållanden.....	29.
Tab. M. Brännvinstillverkningen i Blekinge län åren 1901-1905.....	29.
Tab. N. Sockertillverkningen i Blekinge län åren 1901-1905.....	30.
Tab. O. Maltdryckstillverkningen i Blekinge län åren 1903-1905.....	30.
Tab. P. Slöjd- och tekniska skolan i Karlskrona åren 1901-1905.....	32.
Tab. Q. Lifränte- och kapitalförsäkringsanstaltens i Blekinge verksamhet åren 1901-1905.....	35.
Tab. R. Antal kurgäster, inkomster och utgifter m. m. vid Ronneby hälsobrunn åren 1901-1905.....	37.

	Sid.
Tabellbilagor	41-57.
Tab. 1. Folkmängden i Blekinge län åren 1901-1905.....	41.
Tab. 2. Allmänna vägar och skjutsning i Blekinge län åren 1901-1905...	42.
Tab. 3. Hemman och lägenheter samt stadsjordar m. m. i Blekinge län år 1905.....	44.
Tab. 4. Egendomar af fideikommissnatur i Blekinge län år 1905.....	45.
Tab. 5. Egendomar tillhörande inhemska aktiebolag, i Blekinge län år 1905.....	45.
Tab. 6. Egendomar tillhörande främmande makters undersåtar, i Blekinge län år 1905.....	47.
Tab. 7. Fromma stiftelser, stipendiefonder, pensionsanstalter, icke registrerade sjukkassor samt därmed jämförliga inrättningar i Blekinge län år 1905.....	48.

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

III) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 10.

ÅREN

1901—1905.

BLEKINGE LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Blekinge län har under de fem år, denna berättelse omfattar, icke undergått någon förändring beträffande *gränsförhållandena* och ej heller i fråga om yttinnehållet i annan mån än hvad som betingas af några mindre vattenafledningsföretag. Enligt Statistiska Centralbyråns berättelse utgjorde arealen vid 1905 års slut 3,014.73 kvadratkilometer, däraf 2,895.71 kvadratkilometer land och 119.02 kvadratkilometer vatten.

Genom två särskilda kungl. bref af den 5 september 1902 har förordnats, att hemmanen $\frac{1}{2}$ mantal n:r 1 Gullberna samt $\frac{1}{2}$ mantal n:r 2, $\frac{1}{3}$ mantal n:r 3 och $\frac{1}{4}$ mantal n:r 4 Gullbernatorp jämte den under hemmanet n:r 2 Gullbernatorp lydande utjorden Kungslyckan n:r 1 skulle från och med 1904 års ingång i ecklesiastikt, kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende *öfverflyttas* från Lösens socken, Ramdala länsmandsdistrikt, Blekinge Östra fögderi och Östra härad till Karlskrona stad, samt att ön Kungsholmen och lägenheten Västra Hästholmen eller Hästholmen n:r 2 likaledes skulle från och med 1904 års ingång i enahanda hänseende för-

läggas, Kungsholmen från Tjurkö socken, Kristianopels länsmandsdistrikt, Blekinge Östra fögderi och Östra härad samt Västra Hästholmen från Förkärla socken, Hjortsberga länsmandsdistrikt, Blekinge Östra fögderi och Medelstads härad till Karlskrona stad.

Karlskrona stads *planlagda område* har genom kungl. brefvet den 26 augusti 1904 utvidgats med 9 nya kvarter med en sammanlagd areal af 34 hektar 21 ar och 69 kvadratkilometer.

Redan före denna femårsperiods början vidtogos åtgärder för uppgörande af stadsplan å det område, som enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 8 december 1899 blifvit från och med 1900 års ingång med Ronneby stad införlifvadt, men åtskilliga omständigheter hafva fördröjt arbetets slutförande. Nu är emellertid förslag till stadsplan beroende på Kungl. Maj:ts nådiga pröfning.

Beträffande staden Karlshamns gränsförhållanden har icke någon ändring förekommit. Vid anordnandet af nya områden för bebyggande i enlighet med den utaf Kungl. Maj:t

den 22 april 1898 fastställda stadsplanen hafva smärre jämkningar och ändringar befunnits nödiga och äfvenledes genom tid efter annan fattade och i vederbörlig ordning godkända beslut blifvit genomförda. Det af stadsfullmäktige i maj månad 1898 beslutade inköp af de till stadens område hörande, vid hamninloppet belägna kronoholmarne Frisholmen, äfven kallad Kastellholmen, och Boön har under perioden vunnit slutlig handläggning, och äro holmarne numera förlagda under hamndirektionens förvaltning.

I Sölvesborg har under perioden den i senaste femårsberättelsen omförmälda nya stadsdelen blifvit delvis bebyggd och en del gator därå utlagda.

Å länets landsbygd har icke någonstädes någon regeringsplan blifvit fastställd eller föreslagen, men har en liflig byggnadsverksamhet ägt rum inom flera mindre industrisamhällen och äfven annorstädes, såsom exempelvis å ön Långö under hemmanet Hästö inom Augerums socken samt jämväl å själfva hufvudgården Hästö. Å Långö har denna verksamhet ägt rum efter en viss plan i enlighet med en af stadsingenjören Hj. Thedenius i Karlskrona efter enskildt uppdrag upprättad tomtkarta öfver södra delen af ön. På grund af närbelägenheten till Karlskrona har denna byggnadsverksamhet å Långö varit till synnerlig fördel för en stor del af Karlskrona stads arbetarbefolkning och mindre handverkare, hvilka därstädes beredts tillfälle antingen att förvärfva egna hem eller ock att hyra bättre bostäder, än som i allmänhet hittills erbjudits dem i Karlskrona stad. Å själfva hufvudgården Hästö går byggnadsverksamheten mera i riktning att därstädes bilda ett villasamhälle, där hvarje lägenhet för sig utgör ett eget hem för ägaren, afsedt till antingen endast sommarbostad eller ock både sommar- och vinterbostad. De under femårsperioden af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställda afsöndringarna af lägenheter, afsedda hufvudsakligen till egna hem, hafva uppgått till ett antal af 413.

Genom nådigt bref den 8 april 1904 har Kungl. Maj:t

med ändring af dittills gällande *distriktsindelningen för statens landtbruksingenjörer* förordnat, beträffande Blekinge län, att detta län jämte Kalmar läns södra hushållningssällskaps område skulle utgöra ett distrikt, med station för landtbruksingenjören i Kalmar, hvilken förändring trädde i kraft den 1 oktober 1904.

Inom *Riksdagen* har länet under perioden haft 4 representanter i Första kammaren och 6 representanter i Andra kammaren.

I länets *landsting* hade år 1901 Östra härad 6, Medelstads härad 7, Bräkne härad 5, Listers härad 6, Karlskrona 10, Ronneby 2, Karlshamn 3 och Sölvesborg 1 representant. År 1903 ökades antalet landstingsmän för Karlskrona till 11.

I *militärt* hänseende tillhör Blekinge Första arméfördelningen, och äro här förlagda Karlskrona grenadjärregemente, Karlskrona kustartilleriregemente och Flottans station i Karlskrona. För värnplikten finnas inom Blekinge 2 rullföringsområden och 1 sjöruddföringsområde.

Blekinge tillhör i afseende å bergshandteringen Södra bergmästaredistriktet med 1 bergmästare och 1 grufingenjör, i afseende å allmänna arbeten Södra väg- och vattenbyggnadsdistriktet med 1 distriktschef och 1 distriktsingenjör, i afseende å yrkesinspektionen Malmö distrikt samt för skogsförvaltningen Södra distriktet med 1 öfverjägare och 2 jägmästare.

För drätselkammaren i Karlskrona har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 30 maj 1905 fastställt nytt *reglemente*, som börjat tillämpas från och med ingången af år 1906.

Bland angående länet utkommen *litteratur* torde böra bemärkas en af Fredrik Landén och Hugo Landén utgifven kalender öfver Skåne och Blekinge, tryckt i Lund år 1904 å Håkan Ohlssons boktryckeri.

I fråga om länets *naturbeskaffenhet* hänvisas till berättelsen för nästföregående femårsperiod.

2. Invånare.

Folkmängden inom länet, fördelad på städer och landsbygd under hvarje år af ifrågavarande period, angifves uti **tabell 1**, hvaraf jämväl framgår antalet män och kvinnor, som varit befriade från erläggande af mantalspenningar. Vid 1900 års slut uppgick folkmängden inom länet enligt prästerskapets uppgifter till 146,302 och enligt mantalslängderna till 146,217 personer. Motsvarande siffror vid 1905 års slut äro 148,755 och 146,810. Under perioden har folkmängden sålunda ökat enligt prästerskapets anteckningar med 2,453 personer eller 1.68 % och enligt mantalslängderna med 593 personer eller 0.41 %. Folkmängdstätheten har under perioden, om hänsyn toges till den kyrkoskrifna folkmängden, ökat från 50.52 till 51.37 personer på kvadratkilometer land.

Landsbygdens folkmängd har under perioden enligt mantalslängderna minskats med 1,080 personer, däraf inom Östra fögderiet 539 personer och inom Västra fögderiet 541 per-

soner. Beträffande städerna ställa sig de jämförande folkmängdssiffrorna sålunda:

	År 1900.	År 1905.	Ökning.
Karlskrona	23,639	24,531	892
Ronneby	3,120	3,340	220
Karlshamn	7,090	7,207	117
Sölvesborg	1,885	2,279	444

Ändringen i folkmängdsförhållandet mellan landsbygden och städerna torde hufvudsakligen vara att tillskrifva särskildt den yngre såväl manliga som kvinnliga befolkningens förhoppning om bättre och lättare arbetsförtjänst i städerna i förening med utsikt till mera trefnad, än det jämförelsevis enformiga lifvet å landsbygden erbjuder. Industrien, hvarpå tillgång i allmänhet icke finnes å landsbygden, utgör jämväl en lockelse för den manliga och kvinnliga arbetaren,

som härigenom tror sig vinna en mera oberoende ställning. Denna från landsbygden pågående afflyttning medför afsevärda svårigheter för jordbrukaren att erhålla nödig arbetskraft.

Beträffande nativitets- och mortalitetsförhållanden samt utvandring och inflyttning från utrikes orter vill Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, för att undvika återupprepande af redan offentliggjord statistik, hänvisa till Statistiska Centralbyråns årliga uppgifter härutinnan.

Anledningen till den fortfarande ganska afsevärda *emigrationen*, hvarigenom bland annat den bästa arbetskraften på orten går förlorad, är icke att tillskrifva bristen på arbetsförtjänst, hvarpå numera i allmänhet god tillgång finnes. De utvandrande drivas att lämna hemorten dels af begäret att på ett lättare sätt skaffa sig oberoende och en förbättrad ekonomisk ställning, dels ock genom förut utvandrade släktingars och bekantas lockelser och förespeglningar om bättre förhållanden.

Fem personer, hvilka erhållit *svensk medborgarrätt*, hafva under perioden aflagt tro- och huldhetsed inför Länsstyrelsen. Af dessa voro 3 från Tyskland, 1 från Amerika och 1 från Island.

Den *religiösa lifaktigheten* torde vara i stort sedt tämligen oförändrad. Från några församlingar klagas öfver att ungdomen drages från kyrkobesöken och att församlingslivet splittras genom uppkomsten af allehanda föreningar för de mest olika ändamål, hvilkas verksamhet, emot religionen mer eller mindre likgiltig och stundom fientlig, hufvudsakligen är förlagd till de dagar, då de religiösa behofven företrädesvis skulle tillfredsställas. Inom andra församlingar åter uppgifves en förbättring hafva inträdt, hufvudsakligen beroende på anordnande af särskilda bibelförklaringar, ungdoms- och barn-gudstjänster och dylikt å olika platser inom församlingarna. I sammanhang med den religiösa lifaktigheten framhåller pastorsämbetet i Karlshamn, att inom staden förefinnes en synnerlig offervillighet för religiösa och välgörande ändamål. Omkring 30 föreningar finnas här, hvilka genom afyttrande af inom föreningarna förfärdigade arbeten insamla från ett par hundra ända till 1,500 kronor hvardera årligen, hvilka medel uteslutande användas för nyss angifna ändamål. Äfven inom de öfriga städerna samt i några landsförsamlingar finnas dylika föreningar i barmhärtighetens tjänst, ofta förenade med något religiöst ändamål.

Den *separatistiska rörelsen* synes hafva ganska många anhängare inom länet, fastän jämförelsevis få formligen anmält sig till utträde ur statskyrkan. Sådant utträde har under perioden ägt rum allenast inom Ramdala af 1, inom Asarum af 7, inom Mörrum af 1, inom Mjällby af 3, inom Karlskrona af 9, inom Ronneby af 4, inom Karlshamn af 20 och inom Sölvesborg af 2 personer. Antalet af dem, som ansluta sig till de särskilda frireligiösa samfundet, är sålunda omöjligt att med bestämdhet uppgifva, och nedan uppgifna siffror äro därför i de flesta fall approximativa.

Luterska missionsföreningen ägde vid periodens slut 18 bönehus, nämligen 1 i Karlskrona, 1 i Karlshamn, 1 i Sölvesborg, 1 i Sturkö socken, 2 i Hasslö-Aspö socken, 3 i Jämshögs

socken, 1 i Gammalstorps socken, 2 i Ysane socken och 6 i Mjällby socken.

Svenska missionsförbundet eller de s. k. waldenströmarne hade vid periodens slut inom Kristianopels socken 2 missionshus samt några få medlemmar, inom Torhamns socken 4 missionshus samt ett par hundra medlemmar, inom Sturkö och Tjurkö socknar hundratal medlemmar utan missionshus, inom Ramdala och Jämjö pastorat 3 missionshus samt 100 medlemmar, inom Augerums socken 25 medlemmar utan missionshus, inom Fridlefstads pastorat några få medlemmar utan missionshus, inom Hasslö-Aspö socken 1 missionshus samt 50 medlemmar, inom Edestads socken några få medlemmar, inom Tvings socken ett fåtal medlemmar, inom Ronneby socken 3 missionshus samt 40 medlemmar, inom Backaryds socken 1 missionshus samt ett fåtal medlemmar, inom Hällaryds socken 10 medlemmar, inom Asarums socken 2 missionshus samt ett fåtal medlemmar, inom Mörrums socken några få medlemmar, inom Jämshögs socken 1 missionshus samt 12 medlemmar, inom Gammalstorps socken 1 missionshus samt några få medlemmar, inom Ysane socken 1 missionshus samt ett fåtal medlemmar, inom Mjällby socken 3 missionshus samt ett hundratal medlemmar, i Karlskrona stad 1 missionshus samt 85 medlemmar, i Ronneby stad 1 missionshus och 50 medlemmar samt i Karlshamns stad 1 missionshus och 100 medlemmar.

Baptistförsamlingarna äga sammanlagdt 15 bönehus, fördelade med 1 inom hvardera af Kristianopels, Ramdala, Lösens, Mörrums och Gammalstorps socknar samt Karlskrona, Ronneby och Karlshamn, 5 inom Asarums socken och 2 i Sölvesborg. Medlemsantalet uppgifves vara ett fåtal i Kristianopels, Torhamns, Hjortsberga, Tvings, Backaryds, Bräkne-Hoby och Gammalstorps socknar, 8 i Sturkö socken, 30 i Ramdala socken, 10 i Jämjö socken, 20 i Lösens socken, hundratal i Augerums socken, 1 i Sillhöfda socken, 20 i Ronneby landsförsamling, 24 i Mörrums socken, 8 i Jämshögs socken, 10 i Mjällby socken, 221 i Karlskrona, 20 i Ronneby, 207 i Karlshamn och 30 i Sölvesborg. I Karlskrona funnos vid periodens slut anställd 1 ständig och 2 tillfälliga predikanter. Församlingen i Karlskrona har anordnat 2 sön-dagsskolor, i hvilka undervisas omkring 300 barn.

Ett mindre antal medlemmar synes metodismen hafva i Blekinge. Medlemsantalet vid 1905 års slut uppgifves vara omkring 450, hufvudsakligen i städerna Karlskrona och Karlshamn samt med ett mindre antal i Lösens, Nättraby, Hjortsberga, Tvings och Asarums socknar. Missionshus finnas 1 i Nättraby socken samt 1 i Karlshamn, dessutom finnas mindre bönehus vid Johannishus i Hjortsberga socken och i Bråstorp inom Tvings socken, hvilka dock ägas af enskilda personer. I församlingens tjänst i Karlskrona finnes anställd 1 predikant med lön, hvilken är församlingens pastor och laglige föreståndare, samt 2 biträdande predikanter. Af metodistförsamlingen i Karlshamn har blifvit bildad en ungdomsförening, s. k. epworth-förening, som räknar 70 medlemmar.

Af öfriga främmande trosbekännare funnos vid periodens utgång inom länet 10 romerska katoliker, däraf 8 i Augerums socken, 1 i Ronneby landsförsamling och 1 i Kyrkhults socken, 1 tillhörande engelska episkopalkyrkan boende inom Ronneby

landsförsamling, ett fåtal adventister inom Mjällby socken, 5 mormoner inom Ramdala socken samt några svedenborgare i Karlskrona.

Mosaiska församlingen i Karlskrona hade vid periodens slut 39 medlemmar.

Under perioden har universella broderskapet (teosofiska förbundet) erhållit en del anhängare i Karlskrona, hvilka å offentliga möten verkat för utbredande af sina läror.

Frälsningsarmén har under perioden utöfvat sin hufvudsakliga verksamhet inom Karlskrona och Karlshamn samt haft sammankomster jämväl å en del ställen på landsbygden, utan att likväl några kårer å landsbygden upprättats. I Karlskrona var medlemsantalet 32 vid 1905 års slut, däraf 2 s. k. officerare. Under sagda år höllos i Karlskrona 407 offentliga och enskilda möten, besökta af omkring 26,000 personer. I Karlshamn har frälsningsarmén under perioden räknat i medeltal 89 medlemmar. Intresset för frälsningsarmén synes från allmänhetens sida hafva betydligt aftagit, och arméns verksamhet har på senare åren mera slagit in på välgörenhetsområdet. Vid arméns slumstation i Karlskrona voro år 1905 anställda 2 »syststrar», hvilka under samma år lämnat praktisk hjälp i 346 hem. Stationens inkomster under året uppgingo till 1,368·98 kr. och dess utgifter till 1,265·40 kr.

Kristliga ungdomsföreningar, K. F. U. M., föreningar af unge män, och K. F. U. K., föreningar af unga kvinnor, finnas fortfarande i Karlskrona och Karlshamn, hvaremot föreningarna i Ronneby under perioden upphört med sin verksamhet.

Kristliga föreningen af unge män i Karlskrona hade vid 1905 års slut 170 medlemmar, däraf 65 understödjande, 100 aktiva och passiva samt 5 hedersledamöter, hvarjämte i ynglingaafdelningen funnos 40 medlemmar. Under samma år höllos 135 möten för äldre och 28 möten för ynglingaafdelningen. Därjämte har undervisning meddelats i gymnastik, instrumentalmusik och kvartettsång. Föreningens inkomster belöpte sig år 1905 till 3,257·60 kr. och dess utgifter till 2,558·30 kr.

Kristliga föreningen af unga kvinnor i Karlskrona räknade vid 1905 års slut 232 medlemmar, däraf 57 i föreningens ungdomsgren. Mötenas antal under sagda år var 156. Undervisning har lämnats i bibelstudium, sång och klädsömnad. Föreningens inkomster under år 1905 utgjorde 1,910·10 kr. och dess utgifter 1,854·08 kr.

Kristliga föreningen af unge män i Karlshamn, som varit i verksamhet sedan år 1897, förestås af en styrelse af 7 personer, i hvilken församlingens kyrkoherde är ordförande. Föreningen är i besittning af egen fastighet, och dess verksamhet uppehålls dels genom hyresinkomster af fastigheten och dels genom medlemsavgifter och försäljningar af skänkta lösören. Medlemsantalet har under den gångna femårsperioden utgjort i medeltal 50. I förbindelse med föreningen, till hvilken medlemskap kan vinnas af hvarje ung man, som respekterar dess grundsatser och fyllt sexton år, står en ynglingaförening, som under de tre år, den ägt bestånd, räknat i medeltal 50 medlemmar af mellan tolf och sexton års ålder. Inom föreningen hafva regelbundet hållits religiösa föredrag, bibelsamtal och bönestunder. En sång-

kör finnes, i hvilken äfven icke föreningsmedlemmar hafva varit intagna. Denna kör har sina öfningar hvarje vecka äfven under sommarmånaderna och har hållit offentliga konserter af såväl enbart religiöst som blandadt innehåll. Praktisk undervisning har under vissa tider meddelats i engelska och tyska språken samt stenografi. Sport har öfvats under sommarmånaderna och gymnastik under vintertiden, hvarjämte litterära aftonunderhållningar och diskussionsöfningar förekommit. Inom ynglingaafdelningen hafva hållits religiösa möten samt öfning i deklamation. Undervisning har meddelats i stenografi och alkohologi. Föreningens fastighet är värderad till 35,400 kr. Medlemsavgiften för unge män under tjugufem år är bestämd till 3 kr. och för män öfver tjugufem år till 5 kr. samt för medlemmar i ynglingaafdelning till 1 kr. Inkomsterna enligt bokslutet för år 1905 belöpte sig till 840·37 kr. och utgifterna till 2,704·30 kr.

Den i Karlshamn varande föreningen af unga kvinnor räknar ett medlemsantal å omkring 100, hvarjämte i ungdomsafdelningen, hvars medlemmar äro under femton år, ett ungefär lika antal finnes. Styrelsen består af äldre personer, 7 till antalet. Föreningen utöfvar sin verksamhet genom religiösa föredrag, bönestunder, symöten, litterära sällsamsaftnar, missionsaftnar med arbete för missionen samt sångöfningar. En sångkör bestående af 15 medlemmar är bildad. Till föreningen hör äfven ett skolkök med examinerad lärarinna, till hvilket utgår ur församlingens skolkassa ett årligt anslag af 1,000 kronor. I öfrigt bereder sig föreningen inkomster genom försäljning af förfärdigade fruntimmersarbeten och skänkta varor, hvilken försäljning inbringar i medeltal 200 kr. årligen, och fyller bristen i föreningens stat genom inträdesavgifter till sällsamsaftnar samt medlemsavgifter, hvilka sistnämnda variera mellan 3 kr. och 50 öre för år. Medlemsavgiften till ungdomsföreningen är bestämd till 50 öre om året. Föreningen begagnar sig af hyrd lokal.

Sjömanshemmet i Karlskrona har under perioden fortsatt sin verksamhet. Under år 1905 har logi i hemmet beredts åt 755 betalande och 40 obemedlade sjömän. Hemmet besöktes år 1905 af 935 kofferdisjömän, 1,036 värnpliktige och 176 flottans matroser. Inkomsterna under nämnda år uppgingo till 1,837·19 kr. och utgifterna till 1,750·41 kr.; och utgjorde behållningen vid samma års slut 8,302·06 kr.

Sedan år 1902 finnes jämväl i Karlshamn ett sjömanshem, i hvilket är inrymdt läsrum, sofrum och kök jämte särskildt sofrum för fartygsbefäl. Utgifterna bestridas genom avgifter för logi samt genom gåfvor, årsavgifter, sparbössor och auktionsmedel. Inkomsterna och utgifterna belöpte sig enligt sista bokslutet till 849·95 kr. Under år 1905 besöktes hemmet af 973 sjömän, och expedierades därifrån 250 bref och brefkort. Hemmet skötes af en föreståndare, som med sin familj bebor en lägenhet i samma hus, som inrymmer hemmet.

Kronprinsessan Victorias örlogshem i Karlskrona öppnades på nyåret 1903 med syfte att bereda flottans sjömän och värnpliktige en tillflyktsort å deras fritid. Hemmet, som kommit till stånd genom gåfvor från för saken intresserade personer i hela landet, är inrymdt i egen fastighet, delar af n:r 1, 2 och 13 i Karlskrona stads sjunde kvarter med adressnummer 38 vid Drottninggatan. Hvilka stor-

artade gåfvor, som kommit hemmet till del, synes däraf, att hemmets fastighet med inventarier är värderad till 52,445-08 kr. och gravationsfri. De, som besöka hemmet, erlägga en månadsafgift af 25 öre och blifva därigenom medlemmar i hemmet. Under år 1905 var högsta medlemsantalet i någon månad 837 och lägsta 647, i medeltal under året 750 per månad. Häri äro dock endast medräknade stamman-skapets, ej beväringens medlemmar, hvilka senare uppgingo under augusti ända till 426. Variationen i medlemsantalet beror hufvudsakligen på sjukommendingar. I medlemsafgifter hafva år 1905 influtit omkring 3,250 kr. I hemmets marketenteri serveras kaffe, te, mjölk, choklad och läskedrycker — ej malt- eller spirituösa drycker — samt smörgåsar etc., allt till synnerligen billiga priser. Marketenteriets inkomstsiffra för nämnda år visar 6,899-63 kr. och dess nettovinst närmare 1,000 kr. Omkring 6,000 bref och vykort hafva under året skrivits i hemmet. Lektioner i engelska och tyska språken hafva mot mycket ringa afgift lämnats under vintern. Dessutom hafva regelbundet hållits föreläsningar i geografi samt meddelats undervisning i räkning och rättstafning. 22 tidningar och illustrerade tidskrifter finnas tillgängliga i hemmet.

Under år 1903 bildades i Karlskrona genom frivilliga gåfvor *hemmet för kustartillerister och skeppsgossar*, som uti förhyrd lokal trädde i verksamhet den 1 oktober samma år. Ungdomen beredes här tillfälle att läsa böcker, tidningar och tidskrifter, musicera, skriva bref o. s. v. Servering af smörgåsar och läskedrycker äger rum. Medlemmarnes antal har i medeltal per månad varit omkring 500. Medlemsafgiften har varit per månad 10 öre för skeppsgosse och 25 öre för artillerist. Sedan den 1 november 1905 tillhör hemmet ensamt skeppsgossarne och benämnes Kronprinsessan Victorias hem för skeppsgossar. Under år 1905 hafva i medlemsafgifter influtit 509-40 kr., och marketenteriet har lämnat en behållning af 286-51 kr.

I december 1903 öppnades en af Karlskrona utskänkingsaktiebolag i nämnda stad inrättad s. k. *läsestuga*, hvar-est den kroppsarbetande befolkningen får tillbringa sina lediga stunder antingen med läsning af goda tidningar, tidskrifter och böcker eller med skötande af sin enskilda brefskrifning. I läsestugan serveras smörgåsar, lagad mat, kaffe, te, choklad och läskedrycker, men ej spirituosa eller malt-drycker. Under läsestugans första år var högsta antalet besökande personer i någon månad 2,042 och lägsta antalet 1,240. Under året $\frac{1}{10}$ 1904— $\frac{30}{9}$ 1905 voro motsvarande siffror respektive 2,100 och 1,020.

Karlskrona *arbetsstugas* verksamhet har fortgått efter samma plan, som angifves i senaste femårsberättelsen. Den 9 februari 1903 inflyttades verksamheten till stugans eget hus, och härigenom möjliggjordes stugans utveckling i flere hänseenden. Större och bättre lokaler erhöles nu; de äldre gossarne fingo äfven undervisning i skomakeri och skrädderi. Höstterminen 1905 utgjorde antalet barn, som åtnjoto undervisning, 106, däraf 63 gossar och 43 flickor. Undervisningen har handhäfts af 1 föreståndarinna, 1 lärarinna och 2 lärare. Stugans inkomster under år 1905 hafva uppgått till 2,440-21 kr., hvaraf anslag af stadsfullmäktige och sparbanken i

Karlskrona 1,000 kr. af hvardera; utgifterna hafva belupit sig till 2,661-94 kr.

Från *barnhemmet* i Karlskrona afgingo under perioden 29 barn. Under år 1905 underhölls 33 barn (alla flickor) å hemmet, hvars inkomster under sagda år utgjort 17,321-28 kr. och utgifter 7,267-31 kr. Behållningen vid årets slut utgjorde 93,022-32 kr., värdet af hemmets fastighet, 26,000 kr., däri inberäknadt.

Skyddshemmet för abnorma kvinnor i Karlskrona, som omförmäles i senaste femårsberättelsen, har fortfarande varit i verksamhet; 20 kvinnor hafva årligen varit intagna å hemmet och där åtnjutit vård och underhåll. Inkomsterna utgjorde år 1905 2,900 kr. och utgifterna 2,484-13 kr. Hemmets behållning vid 1905 års slut uppgick till 24,451 kr., däri dess fastighetsvärde, 9,000 kr., inberäknadt.

Föreningen till bistånd åt vanföra och lytta i Karlskrona har endast under en del af perioden varit i verksamhet. Två personer åtnjoto under år 1905 understöd af föreningen, hvars inkomster sagda år utgjorde 592-31 kr. och utgifter 190-09 kr. Föreningens behållning vid 1905 års slut utgjorde 11,240-48 kr.

I Karlshamn finnes ett *barnhem* för flickor, som varit i verksamhet sedan omkring tjugufem år och är tillkommet genom donation af enskild person. Donationsmedlen åtgingo enligt donationens stadganden till inköp af byggnad, hvilken fastighet numera har ett värde af 10,000 kr. Underhållskostnaden åstadkommes genom skänkta arbeten, som försäljas på en årlig basar, hvilken inbringa i medeltal en summa af omkring 1,500 kr. Barnhemmet förestås af en husmoder, som har barnens vård och hushållet om hand. Den månatliga hushållskostnaden utgör omkring 75 kr. De flickor, som i hemmet intagas, i medeltal 17 om året, äro i en ålder mellan fyra och tio år samt föräldralösa eller i saknad af föräldravård; de åtnjuta undervisning i folkskolan. De äga att kvarstanna i hemmet, tills de blifvit konfirmerade och i tjänst anställda.

Under senare hälften af år 1905 bildades, i nära samband med förvaltningen af Karlshamns barnhem, en samman-slutning för åstadkommande af Karlshamns *arbetsstuga*. I november samma år antogos stadgar för arbetsstugan, däri dess ändamål säges vara att gifva barnen håg för årligt arbete och själfförvärf, och skola barnen såsom ersättning för sitt arbete i stugan erhålla en måltid hvarje dag, de besöka den. Lokal åt arbetsstugan har förvärfvats i barnhemsföreningens fastighet.

Blekinge läns *förening till stöd för frigifna* har under perioden fortsatt sin verksamhet samt därunder antagit 6 skyddslingar och lämnat tillfällig hjälp och understöd åt 49 frigifna. Sedan föreningens stiftelse år 1887 hafva skyddslingarnes antal utgjort 39 män och 12 kvinnor. Af dem hafva 5 män och 3 kvinnor återfallit i brott. Den tillfälliga hjälpen har delvis bestått i penningar för uppehållet under närmaste tiden, resa till arbetsplats eller dylikt, men i stor utsträckning har hjälpen bestått i beredande af arbetstillfälle, en hjälp sålunda icke blott för dagen, utan hvarigenom vederbörande satts i stånd att för framtiden slå sig igenom på årligt sätt, hvilket för en straffad person,

som förstår att rätt begagna sig däraf, äger ofantligt större betydelse än några kronors kontant understöd. Dessutom har föreningen afgiftsfritt tillhandahållit biblar och psalmböcker åt en del inom fängelset konfirmerade. Föreningens samtliga ledamöter vid 1905 års slut utgjorde 116 personer, däraf 18 ständiga ledamöter. Afgifterna till föreningen utgöra 15 kr. en gång för alla för ständiga ledamöter och 1 kr. årligen för de öfriga. Vid periodens slut ägde föreningen en behållning å 3,960.12 kr.

Bland filantropiska föreningar kunna äfven nämnas »Jultomtarne» i Karlskrona, Ronneby och Karlshamn, hvilka föreningar, utan fast organisation och med växlande medlemsantal, utöfva sin välgörenhet genom att vid jultiden lämna beklädnad åt fattiga barn. Rörande fromma stiftelser och dylikt i öfrigt lämnas uppgifter i tabellbilagan 7.

De i senaste femårsberättelsen omförmälda *nykterhetsföreningarna* hafva under perioden betydligt utvidgat sin verksamhet och vunnit än större anslutning. Rörande de större af dem lämnas följande redogörelse angående verksamhetsområde och medlemsantalet samt ekonomiska förhållanden vid 1905 års slut.

Goodtemplarorden. Logernas antal inom länet var 49 för äldre, med 2,839 medlemmar, 1,628 män och 1,211 kvinnor, samt 13 för ungdom, med 850 medlemmar. Loger funnos i Asarum, Augerum, Bräkne-Hoby, Brömsebro, Eringsboda, Galleryda, Gammalstorp, Gisslevik, Hemsjö, Holmsjö, Horsaryd, Hörvik, Jämjö, Jämshög, Karlshamn, Karlskrona, Kettismåla, Kullåkra, Listerby, Långehäll, Långö, Merserum, Mjällby, Ronneby redd, Rödeby, Sandbäck, Siggarp, Sjunnamåla, Spjutsbygd, Stilleryd, Strömsmåla, Stårn, Svängsta, Sölvesborg, Tjurkö, Torarp, Torskors, Trenså, Tving, Törnåkra, Vekerum, Ysane, Åryd, således på 43 ställen med 23 ordenshus. Taxeringsvärdet å dem var 110,000 kr. och värdet å inventarierna 12,937 kr. Skulderna å de förra uppgingo till 64,300 kr. Distriktet har varit indeladt i 9 kretsar med hvar sin kretsforest ndare. F r missioneringen hafva dels användts egna krafter, dels främmande föredragshållare. Bland distriktslogens beslut må antecknas beviljandet af anslag till instruktionskurs i Sölvesborg och till anskaffande af ett femte vandringsbibliotek.

Nationalgoodtemplarorden. Logernas antal inom länet var 17, medlemmarnes antal 1,164, däraf 468 män, 523 kvinnor och 173 barn. Orden har loger i Attan s, B kevik, Elleholm, Eriksberg, Johannishus, Karlskrona, Kopparem la, Senoren, Stubbelycke, Sturkö, Tjurkö, Torhamn, Tern  och Ungskär, således på 14 ställen. Ordenshus finnas på 5 ställen. Inkomster och utgifter balanserade f r distriktslogen med 920 kr. och f r grundlogerna med 3,234 kr.

Templarorden. Templens antal inom länet var 32 för äldre och 5 f r barn och ungdom. Medlemmarnes antal var 1,765 äldre (904 män och 861 kvinnor) och omkring 300 barn, tillsammans 2,065. Orden har tempel i Asarum, Aspan, Aspö, Binga, Br nnarebygd, Ettebro, Fridlefsstad, Hasslö, Kallinge, Karlshamn, Karlskrona, Kristianopel, Kuggeboda, Kvarnag rden, Kyrkhult, Listerby, Lyckeby, Möljeryd, N tt-raby, Olofström, Ronneby, Rödeby, Saxemara, Trenså, Vils-hult och Verperyd, således på 26 ställen. Barntempel finnas i Kallinge, Karlshamn, Karlskrona, N tt-raby och Ronneby.

6 ordenshus finnas på 5 platser, däraf 2 i Ronneby. Distrik-tet  r indeladt i 7 kretsar med hvar sin kretsforest ndare. Distriktstemplets inkomster och utgifter hade under året upp-gått till omkring 2,500 kr.

Blekinge läns bl bandsf rbund, som bildades  r 1896, har gått sakta, men stadigt, framåt och hade vid 1905 års slut enligt afgifna rapporter 990 medlemmar, fördelade på 21 föreningar, nämligen i Karlskrona, Tjurkö, Sturkö,  stra Hästholmen, Uddabygd, Inglatorp, Bor kra, N tt-raby, Ron-neby, Kallinge, Karlshamn, Akeholm, Horsaryd, Gustafstorp, Jämshög, Kylinge, Gr num, Augerum, Norje, Gammalstorp och Sölvesborg. Därjämte fanns en särskild verksamhet bland barn, kallad Hoppets h r, som vid årsskiftet räknade 8 af-delningar med 404 inskrifna medlemmar. Till lokaler för före-ningsm ten användas 3 egna, 6 missionshus, 3 skolsalar och 9 andra lokaler. Samtliga föreningarnas inkomster under år 1905 utgjorde 2,569 kr. 51  re och utgifterna 2,504 kr. 40 öre.

Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbund, S. S. U. H., fick  r 1901 sin första filial inom Blekinge, då vid högre allmänna läroverket i Karlskrona bildades föreningen Firmitas. I november 1904 tillkom föreningen Minerva bland lärjungarna vid högre flickläroverket i Karlskrona, och i Ronneby bildades på våren 1903 en lokalförening med nam-net Sn frid vid länets folkhögskola. Medlemsantalet vid 1905 års slut var i Firmitas 17, i Minerva 38 och i Sn frid 46.

Tempelriddareorden,  rans och nykterhetens tempelrid-dareorden, bildades i staden New York den 5 december 1845 och har sedan dess utöfvat stort inflytande på nykterhetsar-betet. Den spred sig hastigt, så att dess medlemmar nu finnas i hvarje stat af unionen, samt infördes i Sverige  r 1888. Orden  r väl organiserad och har ett allvarligt l fte, an-gifvet genom en mycket uttrycksfull ritual. Br dernas f r-pliktas att bistå hvarandra i allt, som  r rätt och hederligt, samt manas till inbördes hjälpsamhet, hvilket uttryckes ge-nom mottot: en för alla och alla f r en. Orden  r hemlig och fordrar vissa betingelser för medlemskap i densamma. Den har sju grader och  r i allmänhet endast afsedd för män. Grunden för arbetet är total afhållsamhet från alla berusande drycker, och l r orden sina medlemmar att lita på heder och manlig kraft, baserad på den religiösa k ns-lan i människonaturen. Sådana äro i korthet några af grund-dragen till tempelriddareorden. I Karlskrona finnes af den-samma templet Göta, det enda i Blekinge, med 52 med-lemmar.

Nykterhetsorden Verdandi. Samtliga Verdandiloger haf-va hittills tillhört Södra Sveriges distrikt, omfattande Skåne, Blekinge och större delen af Småland. Distriktet räknar f r närvarande 550 medlemmar i 17 loger samt 46 barn i 1 ung-domssafdelning. Logerna  ro: Eken (Karlskrona), Skärgårds-klippan (Kuggeboda), N tt-raby framtid (N tt-raby), Enighet (Dragsn s), Frihetsfacklan (Kallinge), Facklan (Ronneby), Folkmakten (H gahult, Merserum), Lycka och framgång (Ihre, Asarum), Borgen samt Framtiden (Karlshamn), V n-skapsbandet (Vekerum), Ljusbringaren (Torarp, Asarum), Granitklippan (Elleholm, Mörrum), Astrids minne (Stilleryd), Stå fast (Sölvesborg), Nödvändigheten (Olofström) och Vils-hults framtid (Kyrkhult). Ungdomssafdelningen finnes i

Karlshamn och heter Förgät mig ej. Genom sin frihet i politiskt och religiöst afseende har orden lyckats samla många, som eljest skulle varit oåtkomliga för nykterhetsrörelsen.

Svenska kvinnors evangeliska nykterhetsförbund med säte i Göteborg har en filial i Karlskrona med 57 medlemmar samt en i Karlshamn med 27 medlemmar.

Rörande förenämnda ordnar år 1905 lämnas här följande öfversikt:

Orden.	Antal föreningar.	Antal medlemmar.				Antal ordenshus.
		Män.	Kvinnor.	Ungdom.	Summa.	
Goodtemplarorden	62	1,628	1,211	850	3,689	23
Nationalgoodtemplarorden .	17	468	523	173	1,164	5
Templarorden	37	904	861	300	2,065	6
Blåbandsförbundet	29	—	—	404	1,394	3
S. S. U. H.	3	—	—	101	101	—
Tempelriiddarne	1	52	—	—	52	—
Verdandi	18	—	—	46	596	—
Svenska kvinnors evangeliska nykterhetsförbund .	2	—	84	—	84	—
Summa	169	—	—	—	9,145	87

En jämförelse af medlemsantalet inom de fyra största ordnarna utfaller på följande sätt:

Goodtemplarorden.			Nationalgoodtemplarorden.			Templarorden.			Blåbandsförbundet.		
1890.	1900.	1905.	1890.	1900.	1905.	1890.	1900.	1905.	1890.	1900.	1905.
865	2,219	3,689	29	599	1,164	725	1,830	2,065	63	869	1,394

Förutom dessa föreningar hafva under perioden två nykterhetsföreningar i Karlskrona börjat sin verksamhet, hvilka uteslutande sökt sina medlemmar bland flottans manskap. Den ena, Sjömanskårens nykterhetsförening, bildades den 9 november 1901 med 57 medlemmar och hade vid 1905 års slut ett medlemsantal å omkring 50. Den andra, Skeppsgosseförbundet, bildades i december 1904 med 28 medlemmar ur skeppsgossekåren. Medlemsantalet var enligt senaste redogörelsen 107. Intresset för föreningen har hållits uppe genom ett flertal fester, däribland en och annan i skeppsgossekårens exercishus, med rika program och stor anslutning. Att kårens officerare och lärare visa intresse för förbundet och dess sträfvanden, bidrager naturligtvis i väsentlig mån till förbundets framgångar.

Blekinge läns allmänna nykterhetsförbund har under perioden fortsatt sin verksamhet. Till detsamma uppgifvas vid 1905 års utgång hafva anslutit sig 150 enskilda personer och 19 föreningar. Förbundets fond för åstadkommande af ett drinkarehem hade vid periodens utgång stigit till i det närmaste 10,000 kronor. Af förbundets verksamhet må särskildt omnämnas anordnande af föreläsningar och anskaffande af vandringsbibliotek.

Nykterhetsnämnden i Karlskrona har jämväl under perioden fortsatt sin verksamhet med 9 sammanträden om året.

Representerade i nämnden voro år 1905 16 nykterhetsföreningar inom länet. Nämnden har anordnat allmänna offentliga möten för diskussion eller uttalanden i viktiga nykterhetsfrågor och tagit initiativ till en högtidlig minnesfest på hundraårsdagen af P. Wieselgrens födelse. Vid inkomna anmälningar om öfverträdelse af nykterhetslagarne hafva undersökningar anställts och, då så funnits nödigt, åtal väckts mot de skyldige. Nämnden har fogat anstalt om föreläsningar i nykterhetsvetenskapliga ämnen.

Under perioden har en sammanslutning kommit till stånd i Karlshamn under namn af Karlshamns nykterhetsnämnd, som har till ändamål »att söka främja vänskaplig samverkan mellan alla nykterhetsvänner inom samhället, då frågor af vikt, som beröra nykterhetssaken, förekomma, anordna offentliga diskussionsmöten, beifra alla olagligheter och deltaga i alla såväl politiska som kommunala val». Nämnden består af tre medlemmar med lika många supplanter från hvarje inom samhället organiserad förening, som har absolut nykterhet på sitt program.

Ett erkännansvärdt och framgångsrikt arbete i nykterhetens intresse har sålunda under perioden fortgått inom länet, och onekligen ter sig samlifvet vid allmänna sammankomster i det yttre ordentligare och mer hyfsadt än förr, hvilket till stor del torde få skrivas på nykterhetsarbetets konto. Emellertid kan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande icke underlåta att påpeka, hurusom förkämparne för nykterhetssaken skulle kunnat vinna än större sympatier hos allmänheten, om de icke slagit in på den med åren alltmera framträdande tendensen att vilja uppträda såsom ett politiskt parti, som jämväl i kommunala angelägenheter drifver en propaganda, hvilken esomoftast tyckes undanskymma deras egentliga verksamhet. Att härigenom mången gång allmänhetens sympatier förverkas, till skada för nykterhetsarbetets i och för sig själf så välsignelsebringande verksamhet, är blott att beklaga, likaväl som den öfverdrift och skarpa intolerans, som allt emellanåt kommer till synes.

Angående vid underdomstolarne inom länet lagförda *fylleriförseelser* under perioden antecknas från den officiella statistiken, att dessa utgjort 614 år 1901, 599 år 1902, 652 år 1903, 691 år 1904 och 647 år 1905, eller i årligt medeltal 641 mot medeltalet 593 under närmast föregående femårsperiod. Ehuru sålunda icke någon nedgång i fylleriförseelsernas antal är att konstatera, torde dock bemärkas, att fylleriförseelser nu för tiden beifras långt strängare än förr. Den allmänna uppfattningen har likväl alltmera utvecklats i den riktningen, att det är en skam att uppträda berusad. Det är ett glädjande tecken, att vid allmänna folksammankomster, demonstrationer och dylikt ofta uttryckligt förbud gifvits för berusade personer att deltaga däri, ett förbud hvars efterlefnad ganska strängt iakttages.

De *gröfre brottens* antal hafva varit 63 år 1901, 72 år 1902, 77 år 1903, 50 år 1904 och 87 år 1905, eller i årlig medelsiffra 46 på 100,000 invånare, hvilket visar en obetydlig stegring af medelsiffran 45 för nästföregående femårsperiod.

Den i senaste femårsberättelsen omförmälda *ridande polisen* å länets landsbygd har fortfarande fungerat inom länet samt år 1901 utvidgats med ytterligare en kår med

station i Karlskrona. Denna polisbevakning har visat sig synnerligen effektiv för upprätthållande af ordningen å landsbygden. Anslagen från stat, landsting, kommuner och enskilda till den extra polisbevakningen å länets landsbygd, däri inberäknadt jämväl aflöning till 2 polisuppsyningsmän, hafva utgjort:

År.	Af staten.	Af lands- tinget.	Af kommuner och enskilda.
1901	kr. 7,000	5,000	6,500
1902	5,800	4,000	6,400
1903	5,800	4,000	6,600
1904	6,800	4,000	5,600
1905	12,000	4,000	6,150

Under perioden har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt *förbud att försälja maltdrycker* för 6 handlande för alltid och för 4 för viss tid, hvarjämte 1 skjutsstationsföreståndare och 2 andra personer för alltid förbjudits att utskänka dylika drycker. I fråga om brännvins- och malt-dryckstillverkningen hänvisas till uppgifterna under afdelningen 5 här nedan.

Arbetsrörelsen har under perioden vunnit ökad tillslutning. De fackföreningar, som i länets städer funnos vid periodens slut, och deras medlemsantal finnas närmare angifna i *tabell A*.

Samtliga där nämnda fackföreningar i Karlskrona tillhöra Karlskrona arbetarekommun. I allmänhet hafva dessa anslutit sig till det socialdemokratiska arbetarpartiet och sålunda blifvit jämväl politiska föreningar. Deras arbete har hufvudsakligen varit inriktadt på ernående af allmän rösträtt och normalarbetsdag, för hvilka ändamål demonstrationsmöten anordnats årligen den 1 maj. Därjämte hafva sträfvanterna gått ut på att skaffa medlemmarne bättre aflöningsförhållanden, hvilket i många fall lyckats. Från och med december 1904 utgifves i Karlskrona två gånger i veckan en socialdemokratisk tidning, benämnd *Blekinge folkblad*, hvarjämte socialdemokraterna därstädes förvärfvat egen fastighet, kallad *Folkets hus*, hvarest deras möten och nöjes-samkväm hållas.

Äfven i Karlshamn hafva samtliga fackföreningsmedlemmar jämte en del andra arbetare bildat en sammanslutning under namn af Karlshamns arbetarekommun. Den räknade vid periodens slut ett antal af 262 medlemmar och har jämväl anslutit sig till Sveriges socialdemokratiska arbetarparti. Härförutom finnes i Karlshamn en socialistisk ungdomsklubb med 10 å 12 medlemmar, som drifver propaganda hufvudsakligen genom spridande af socialistiska tidningar och skrifter samt cirkulär och upprop af hvarjehanda slag.

För tillvaratagande och främjande af arbetarnes intressen i Sölvesborg verkar Sölvesborgs arbetarekommun med växlande antal medlemmar, beroende på in- och utflyttningar. De flesta arbetare på platsen torde dock tillhöra organisationen.

Arbetersammanslutningar å landsbygden hafva äfven förekommit, många af dem dock med endast tillfälligt bestånd. De mera konstanta äro fackföreningarna bland stenindustriens talrika arbetare, särskildt i västra delen af länet. Dessa föreningar sortera under svenska stenhuggareförbundet i Halmstad.

Af *strejker*, som under perioden förekommit, äro de mest betydande skorstensfejeriarbetarnes i Karlskrona under tre veckor i maj 1902; måleriarnes i Karlskrona under en vecka i april 1903; skomakeri- och skrädderiarnes i Ronneby under någon kortare tid; skrädderiarnes i Karlshamn under 10 dagar våren 1905; garfveriarbetarnes i

Tab. A. Fackföreningar och deras medlemsantal i Blekinge läns städer år 1905.

Fackföreningarnas namn.	Antal medlemmar.
<i>I Karlskrona.</i>	
Skoarbetarefackföreningen	32
Bleck- och plåtslageriarbetarfackföreningen	14
Tobaksarbetarfackföreningen	32
Måleriarbetarfackföreningen	60
Kakelarbetarfackföreningen	51
Murarefackföreningen	38
Fabriksarbetarfackföreningen	20
Bageriarbetarfackföreningen	35
Skräddarefackföreningen	45
Garfveriarbetarfackföreningen	15
Möbelsnickarfackföreningen	15
Järn- och metallarbetarfackföreningen	15
Skorstensfejeriarbetarfackföreningen	7
Grofarbetarfackföreningen	11
Transportarbetarfackföreningen	38
Gjutarefackföreningen	7
Textilarbetarfackföreningen	37
Hattarbetarfackföreningen	14
Byggnadsnickarefackföreningen	38
Enskilda medlemmar	10
Summa	584
<i>I Ronneby.</i>	
Skoarbetarfackföreningen	21
Skräddarefackföreningen	10
Måleriarbetarfackföreningen	18
Snickarefackföreningen	60
Murarefackföreningen	11
Plåtslageriarbetarfackföreningen	6
Summa	126
<i>I Karlshamn.</i>	
Järn- och metallarbetarfackföreningen	22
Träarbetarfackföreningen	20
Murarefackföreningen	21
Skräddarefackföreningen	28
Kakelugsmakarfackföreningen	8
Skoarbetarfackföreningen	28
Stenhuggarefackföreningen	25
Bleck- och plåtslageriarbetarfackföreningen	11
Tobaksarbetarfackföreningen	7
Måleriarbetarfackföreningen	18
Tunnbinderiarbetarfackföreningen	12
Typografifackföreningen	8
Summa	208

Sölvesborg i början på året 1902; arbetarnes vid Kockums järnverk i Kallinge under någon kortare tid 1904 och samma år arbetarnes vid Nättraby läderfabrik. Den största strejken var dock den, som i början af år 1901 igångsattes af stenhuggeriarbetarne i hela länet och omfattade omkring 1,500 arbetare, bosatta i de flesta af länets socknar. Denna strejk varade i 4 månader och bilades under skiljenämnds bemedling genom ömsesidiga eftergifter från såväl arbetsgifvare som arbetarehåll. Under dessa strejker hafva några vidare oordningar icke förekommit, hvilket särskildt beträffande landsbygden är att till stor del tillskrifva tillvaron af den ridande polisen. Ett undantag utgör dock strejken i Nättraby läderfabrik. Denna leddes af från Stockholm ankomna agitatorer med tillhjälp af socialistiska fackföreningsmedlemmar från Karlskrona samt pågick under sommaren och senare halfåret 1904, men upphörde, då utlofvade strejkbidrag från strejkkassan uteblefvo och arbetarne måste skaffa sig arbete å andra håll. Under denna strejk, som å arbetarnes sida bedrefs med af socialistagitatorer uppamnad fanatism, förekommo en del oordningar och störande uppträden, hvilka föranledde vederbörande myndigheters ingripande.

Den ekonomiska ställningen inom länet belyses af följande tabeller B—D. Af dessa tabeller framgår, att det ekonomiska tillståndet i icke obetydlig mån förbättrats, hvilket äfven bestyrkes af en jämförelse mellan taxeringsvärdena å fastigheter och uppskattade inkomstbelopp år 1900 och år 1905.

Taxeringsvärdena å fastigheter, för hvilka beviljning erlågges, voro:

Tab. B. Utsökningsmål, konkurser och exekutiva fastighetsförsäljningar i Blekinge län åren 1896—1905.

	Utsökningsmål.		Antal konkurser.	Exekutivt försålda fastigheter.	
	Dömda personer.	Skuldbelopp. Kronor.		Antal.	Taxeringsvärde. Kronor.
Landsbygden: ¹⁾ 1896—1900 . . .	2,197	534,199	153	92	585,700
1901—1905 . . .	1,136	339,219	116	50	1,978,765
Karlskrona: 1896—1900 . . .	275	92,820	49	10	325,800
1901—1905 . . .	378	87,850	65	4	107,500
Ronneby: 1896—1900 . . .	6	7,553	12	1	4,000
1901—1905 . . .	12	17,896	18	6	51,000
Karlshamn: 1896—1900 . . .	29	13,096	27	2	17,800
1901—1905 . . .	28	35,003	44	10	²⁾ 466,500
Sölvesborg: ¹⁾ 1896—1900 . . .	¹⁾	¹⁾	9	4	29,200
1901—1905 . . .	¹⁾	¹⁾	25	7	64,300
Hela länet: 1896—1900 . . .	2,507	647,668	250	109	962,500
1901—1905 . . .	1,554	479,968	268	77	2,668,065

¹⁾ I uppgifterna för landsbygden ingår i fråga om utsökningsmål äfven Sölvesborg, för hvilken stad Kungl. Maj:ts Befallningshafvande är öfverexekutor. —
²⁾ Här är inräknadt saluvärdet, 300,000 kr., å en exekutivt försåld järnväg, där taxeringsvärde icke fanns.

	År 1900.	År 1905.
Landsbygden	kr. 60,495,200	65,401,700
Karlskrona	» 18,690,400	24,804,900
Ronneby	» 3,046,900	3,773,000
Karlshamn	» 7,626,600	12,480,600
Sölvesborg	» 2,313,100	3,148,500
Hela länet kr.	92,172,200	100,106,700

De uppskattade inkomstbeloppen utgjorde:

	År 1900.	År 1905.
Landsbygden	kr. 3,575,017	4,475,707
Karlskrona	» 6,526,729	9,565,145
Ronneby	» 867,140	1,194,853
Karlshamn	» 2,596,720	2,778,795
Sölvesborg	» 703,714	847,636
Hela länet kr.	14,269,320	18,862,136

De hos Länsstyrelsen registrerade föreningarna för ekonomisk verksamhet voro till antalet 29 vid periodens slut. Af dem voro 28 utan personlig ansvarighet och 1 med begränsad personlig ansvarighet för medlemmarne; 13 voro s. k. konsumtionsföreningar med ändamål att åt medlemmarne anskaffa lifsförnödenheter och andra förbruknings-

Tab. C. Vid underdomstolarne i Blekinge län afdömda växel- och andra fordringsmål samt saluvärdet af vid dem på grund af köp lagfarna fastigheter åren 1901—1905.

År.	Afdömda fordringsmål.			På grund af köp lagfarna fastigheters saluvärde. Kronor.
	Å landsbygden.	I städerna.	Summa.	
1901	46	258	304	4,105,159.75
1902	43	239	282	4,835,641.21
1903	32	268	300	5,679,008.68
1904	37	150	187	5,369,087.67
1905	35	179	214	6,011,112.42
Summa	193	1,094	1,287	26,000,000.68

Tab. D. Insättare och deras behållning i sparbankerna i Blekinge län samt aktiebolaget Blekinge banks inlåning vid slutet af åren 1901—1905.

År.	Sparbankerna.		Aktiebolaget Blekinge banks inlåning.		
	Antal insättare.	Insättarnes behållning. Kronor.	Deposition o. kapitalräkning. Kronor.	Upp- och afskrifnings- samt löpande räkning. Kronor.	Sparkasereäkning. Kronor.
1901	37,025	11,877,653.65	1,232,530.65	353,367.17	1,313,409.91
1902	37,761	12,759,824.81	1,229,952.06	386,572.18	1,416,585.20
1903	38,609	13,542,009.05	1,198,733.48	395,935.08	1,658,359.85
1904	49,974	14,431,074.88	1,581,922.66	338,030.68	1,836,687.70
1905	40,705	15,298,642.29	1,619,206.78	516,642.69	2,022,569.69

artiklar, 1 var mejeriförening, 6 hade till ändamål att bereda medlemmarne bostäder eller samlingslokaler och de återstående 9 hade olika ändamål för sin verksamhet.

Lefnadsomkostnaderna hafva under perioden stegrats i ganska afsevärd mån genom högre pris å jordbrukets alster, högre arbetskostnader och högre hyror å bostäder. I fråga om lefnadsförhållandena kan lätteligen konstateras, hurusom kraf på bättre bostäder, bättre föda och bättre kläder, på en förbättring i allmänhet i de yttre villkoren, synnerligen beträffande städernas arbetarbefolkning och medelklass, mer och mer gjort sig gällande i samma mån, som genom ökade arbetstillfällen och ökade löner tillgångarna stigit. Det har synt, som om ett ganska allmänt uppsving skulle vara för handen särskildt inom de lägre klasserna och som om en allt allmännare välmåga vore till finnandes, men i själfva verket torde ytan i icke så få fall bedraga. Benägenheten att lefva öfver tillgångarne framträder nog här som på andra orter och verkar i någon mån missvisande för allmänomdömet. För den själfägande bondeklassen synas däremot lefnadsförhållandena vara ungefär desamma som under nästföregående femårsperiod. Tjänstefolkets ställning har likväl förbättrats. Aflöningen har utgjort för en dräng 250 till 300 kr. och för en piga 125 till 150 kr. om året, hvarjämte betingats för ett mansdagsverke 2 kr. till 2 kr. 50 öre och för ett kvinnsdagsverke ungefär hälften.

Det ökade ekonomiska välståndet har i sin mån inverkat på *klädedräkten*. De hemspunna och hemväfda tygerna äro alltmer sällsynta och likaså de särskildt å landsbygden förr så vanliga hufvudkläderna, hvilka synnerligast de yngre kvinnorna utbytt mot hatt eller mössa. Någon allmänt använd nationaldräkt kan knappt sägas finnas; den s. k. blekingsdräkten användes hufvudsakligen till utstyrsel vid något festligt tillfälle.

Såsom ofvan antydts, hafva *bostadsförhållandena* betydligt förbättrats under perioden, och smaken för en sund och prydlig bostad synes vara alltmer i tilltagande. På grund af krafven på bättre och rymligare bostäder och inskränkning i det s. k. inneboendesystemet har synnerligast i Karlskrona bostadsbristen gjort sig i hög grad kännbar, trots det att byggnadsverksamheten under perioden varit större än någonsin tillförne. Å landsbygden har byggnadsverksamheten visat sig störst i närheten af järnvägsstationer samt inom industrisamhällena.

För beredande af bättre bostäder åt arbetare i Karlskrona verkar Karlskrona bostadsaktiebolag, ur hvars bolagsordning må antecknas den bestämmelse, att aktieägare icke äga rätt till högre utdelning än 5 % å aktiebeloppet. All annan vinst användes för ernående af det mål, bolaget satt sig före. Aktiekapitalet är 100,000 kr. I Karlshamn finnes Stiftelsen Oskarsfonden, som har till ändamål att till skäligt pris bereda sunda och goda bostäder åt arbetare och deras familjer, äfvensom åt s. k. pauvres honteux. Fonden stiftades år 1853 »med anledning af Hans Majestät Konung Oskar I:s tillfrisknande efter en långvarig sjukdom och prinsen Karl Oskars födelse». Den är numera ägare af två fastigheter till ett sammanlagdt värde af 48,000 kr., innehållande 15 bostadslägenheter, alla upplåtna i enlighet med reglementets bestämmelser. Tioöresföreningen i Karls-

hamn organiserades i december 1885 med syfte, enligt stadgarnas ordalydelse, att söka åstadkomma ett hem för sådana fattiga änkor och äldre ogifta kvinnor, hvilka på grund af uppfostran och forna bättre lefnadsförhållanden skulle känna sig sårade af att nödgas anlita den allmänna fattigvården. Genom inträdes- och årsavgifter, genom försäljning årligen å auktion af arbeten tillverkade inom särskildt för ändamålet bildade arbetsföreningar eller af andra skänkta föremål, genom anställande af lotteri samt genom donationer och andra bidrag hafva föreningens tillgångar under sistlidet år uppnått ett belopp af öfver 36,000 kr., och har på utaf staden till föreningen skänkt, invid Väggaparken särdeles välbelägen tomt en större byggnad börjat uppföras, som skall inrymma omkring 20 lägenheter jämte bostad för en föreståndarinna och en större samlingssal m. fl. tillhörande lokaler.

I städerna användes alltmera sten såsom byggnadsmaterial, hvaremot på landsbygden trähusen ännu äro i det öfvervägande antalet. Bland mera ståtliga byggnader, som under perioden tillkommit, må antecknas i Karlskrona Riksbankens byggnad, som inrymmer förutom bankens lokaler jämväl postens samt telegraf- och telefonstationens lägenheter, Smålands enskilda banks hus samt Karlskrona grenadjärregementets och Karlskrona kustartilleriregementets kasernebyggnader och bostadsbyggnader för underbefäl.

Egnahemsrörelsen har inom länet under denna femårsperiod vunnit allt större sympatier, företrädesvis å landsbygden. De former, under hvilka densamma arbetat sig fram, hafva egentligen varit af två slag. I ena fallet har Blekinge läns hushållningssällskap, i enlighet med kungl. kungörelsen den 17 juni 1904 angående allmänna villkor och bestämmelser för den af Kungl. Maj:t och Riksdagen beslutade egnahemslånerörelsen, uppträdt såsom låneförmedlare för egnahemslån. Omfattningen af desamma framgår af följande tablå:

Ansökningar om egnahemslån.	För jordbrukslägenhet.		För bostadslägenhet.		Summa.	
	Antal.	Belopp. Kronor.	Antal.	Belopp. Kronor.	Antal.	Belopp. Kronor.
Afslagna eller återtagna	6	23,200	4	5,300	10	28,500
Beviljade	32	87,500	9	11,305	41	98,805
Summa ansökningar	38	110,700	13	16,605	51	127,305

Hushållningssällskapets lån från egnahemsfonden utgjorde 150,000 kr. Häraf disponerades enligt förestående 98,805 kr., och den 29 januari 1906 återbetalades till Statskontoret 51,195 kr. De ifrågavarande jordbruksegnahemmen hafva till stor del uppstått därigenom, att vederbörande torpare eller lägenhetsinnehafvare för alltid inköpt sina förut under nyttjanderätt innehafda torp och lägenheter, men jämväl hela hemmansdelar hafva genom ägostyckning delats i smärre lotter, hvilka hvar för sig sedermera bebyggts af sina ägare. Helt visst kommer denna form för egnahemsrörelsens utveckling genom statens egnahemslånerörelse att få ännu starkare fart, då en gång nu ifrågasatta ändringar af gällande lagstiftning, i syfte dels att under-

lätta styckning af jorden i mindre lotter och dels att erhålla dessa lotter gravationsfria, blifvit genomförda. Några sådana aktiebolag eller föreningar, som i ofvannämnda kungl. kungörelse omförmålas såsom förmedlare af egnahemslån, hafva ej under perioden utöfvat någon verksamhet inom länet.

I andra fallet, som endast afsett bildande af bostads-egnahem, hafva vederbörande jordägare själfva, såsom på Långö och Hästö, befordrat egnahemsrörelsen genom upplåtelse af jorden emot köpeskillings för densamma årliga amortering under en lång följd af år.

Vid sidan af nu nämnda former för egnahemsrörelsen har jämväl under denna period, såsom förut, en del stenhuggerifirmor och andra industriidkare genom utlämnande af byggnadslån förhjälpt sina egna arbetare till erhållande af egna bostäder.

I Karlskrona hafva ett par föreningar bildats för främjande af egnahemsrörelsen, men något praktiskt resultat i förevarande hänseende har ännu icke uppnåtts. I Ronneby hafva under periodens senare del stadsfullmäktige haft under behandling frågan om åstadkommande af egna hem, och det torde vara att hoppas, att dessa förhandlingar skola komma att lända till ett för saken gynnsamt resultat. För afhjälpan af den i Karlshamn förut rådande bristen på lämpliga byggnadstomter, särskildt för uppförande af arbetarbostäder, hafva åtgärder vidtagits, i det att å staden tillhörande områden i västra ändan af Norra och Södra Fogde-lyckegatorna inom kvarteret Nya Staden tre nya rutor blifvit utlagda och indelade, hvarjämte tvänne gamla rutor utvidgats, så att ett antal af 33 nya tomter erhållits, hvaraf dock några på grund af sin oländiga terräng torde vara svåra att bebygga. Härjämte hafva i kvarteret Vasastaden, söder om Södra Järnväggsgatan, i den sydöstra delen af stadsområdet tre nya rutor utlagts, innehållande sammanlagdt 16 tomter. För gators utläggning å berörda områden samt för kloak- och vattenledningars framdragande i desamma anvisade stadsfullmäktige i april månad 1904 nödiga medel, hvarefter arbetena därmed omedelbarligen igångsattes. Tomterna å förstnämnda stadsområde, som är högt och sundt beläget, hafva visat sig särdeles begärliga. För uppmuntrande af byggnadsverksamheten därå har priset å tomterna satts så lågt som till 10 å 15 öre per kvadratfot, och lämnas köparne billiga lån af staden intill belopp, motsvarande halfva brandförsäkringsvärdet med tillägg af tomtpriset, mot in-teckning i fastigheterna. Bland köpevillkoren har ingått föreskrift om tomternas bebyggande inom två år från tillträdet. Vid 1905 års slut var redan större delen af dessa tomter bebyggda med förhållandevis väl inredda boningshus, de flesta innehållande mindre lägenheter, afsedda för arbetarklassen.

Till men för eventuell utvidgning af Sölvesborgs planlagda område har i dettas omedelbara närhet på flere håll pågått en efter örtens förhållanden synnerligen kraftig byggnadsverksamhet, hvilken emellertid i hög grad bidragit till att befordra den mindre bemedlade befolkningens intressen och trefnad, i det att samma verksamhet, som afsett hufvudsakligen uppförande af mindre, men prydliga trähus,

satt många arbetare i tillfälle att för sig och de sina förvärfa eget hem och egen täppa.

Hälsotillståndet har under perioden varit tämligen godt, men mortaliteten i länet har med undantag af år 1903 fortfarande varit större än i genomsnitt för hela landet. De viktigaste farsoternas spridning framgår af följande, på grund af förste provinsialläkarens ämbetsberättelser upprättade öfversikt:

	År 1901.		År 1902.		År 1903.		År 1904.		År 1905.	
	Sjukdomsfall.	Dödsfall.	Sjukdomsfall.	Dödsfall.	Sjukdomsfall.	Dödsfall.	Sjukdomsfall.	Dödsfall.	Sjukdomsfall.	Dödsfall.
Mässling . . .	36	—	1,182	32	129	1	3	—	2	—
Scharlakansfeb.	128	7	144	7	31	9	148	10	222	16
Tarmtyfus . .	587	8	58	7	29	2	34	4	62	3
Kikhosta . . .	314	10	361	21	221	1	399	4	342	9
Influensa . . .	792	3	379	—	329	1	1,328	2	702	2
Difteri o. strypsjuka . . .	329	37	267	29	225	16	282	30	257	19

Häraf framgår, att vissa sjukdomar ett eller annat år uppträdt mera epidemiskt. Så t. ex. mässling år 1902 och influensa år 1904, båda i Karlskronatrakten. Att tarmtyfus år 1901 visar särskildt många fall, läser hafva berott på i allmänhet dåligt dricksvatten till följd af långvarig torka. År 1901 grasserade under ett par månader en svårare nervfeber-epidemi i Ronnebytrakten, för hvilkens bekämpande extra ordinära åtgärder måste vidtagas genom anställande af en biträdande läkare i distriktet under någon tid. Tuberkelsjukdomarne förekomma äfven här i länet i tämligen stor utsträckning, särskildt i Karlskrona med dess ganska hårda klimatförhållanden samt bland stenhuggeriarbetarne å landsbygden.

För afhjälpan af de missförhållanden, som å länets landsbygd voro rådande i fråga om den epidemiska sjukvården, beslöt länets landsting åren 1902 och 1903 att lämna anslag till uppförande af 7 epidemisjukstugor å skilda platser inom länet. Vid periodens slut voro af dessa tre färdiga med placering i Lyckeby, Nättraby och Jämshög. De innehålla hvardera 12 sjuksängar, och anläggningskostnaden är beräknad till 1,600 kr. per säng.

Rörande *nativiteten* och *mortaliteten* inom länet under femårsperioden hänvisas till följande uppställning:

År.	Lefvande födde.	Nativitet pro mille.	Döde.	Mortalitet pro mille.	Döda barn under ett års ålder.	Mortalitet pro mille.
1901	4,044	27.60	2,582	17.62	498	123.1
1902	4,031	27.39	2,559	17.39	473	117.3
1903	4,003	27.10	2,308	15.63	360	89.9
1904	3,942	26.66	2,577	17.48	426	108.0
1905	4,011	27.04	2,452	16.53	405	101.0

Till upplysning angående *sockenbiblioteken* i länet, deras storlek vid 1905 års slut samt deras underhåll och begag-

nande meddelas följande *tabell E*. Af denna framgår, att sockenbibliotekens antal ökats, hvarjämte några kommuner år 1905 beviljat anslag för bibliotekens komplettering och försättande i bättre skick. Utom de s. k. sockenbiblioteken finnas i länet följande för allmänheten tillgängliga boksamlingar:

å Tjurkö: ett skolbibliotek, som under år 1905 beslutits skola ombildas till församlingsbibliotek; skolbiblioteket innehöll omkring 70 band och användes ganska flitigt;

i Bräkne-Hoby: ett lärjungebibliotek vid folkskolan om 98 band och ett söndagsskolebibliotek, innehållande 117 band, hvilka bibliotek mycket flitigt anlitas;

i Hållaryds församling: två lärjungebibliotek om re-

spektive 167 band med 532 boklån årligen och 120 band med 884 årliga boklån; församlingen bidrager till hvarterda biblioteket med 25 kr. årligen;

i Karlskrona: högre allmänna läroverkets bibliotek med omkring 20,200 band; stadsförsamlingens folkskolas med 612 band; örlogsmannasällskapets med 4,590 band; sjömanshemets med omkring 200 band; kristliga föreningens af unge män med omkring 700 band; kristliga föreningens af unga kvinnor med 526 band; kronprinsessan Victorias örlogshems med omkring 700 band; kronprinsessan Victorias hem för skeppsgossar med 470 band samt tekniska yrkesskolans samling af böcker och planschverk med 657 nummer, äfvensom flera lånbibliotek, hvarjämte stadsfullmäktige år 1905 beslutit anvisa ett belopp af 1,500 kronor för inrättande af ett folkbibliotek och en läsesalong;

i Ronneby: ett stads- och landsförsamlingarna gemensamt tillhörigt, något öfver 1,000 band omfattande bibliotek, hvartill stadsförsamlingen bidrager med 75 kronor och landsförsamlingen med 100 kr. årligen; bokutlåningen var 982 band år 1905; en mindre boksamling tillhörande arbetarföreningen;

i Karlshamn: ett stadsbibliotek innehållande 2,540 böcker, med 40 exemplar; — prenumeranternas antal utgjorde under år 1905 228, utlånta böcker 4,500, stadens årliga bidrag till stadsbiblioteket utgör 250 kr., till ungdomsbiblioteket 150 kr. och till hyra af lokal 250 kr. eller tillsammans 650 kronor — vidare allmänna läroverkets boksamling, ordensförbundet M—ns bibliotek samt goodtemplarlogernas gemensamma bibliotek å omkring 300 band.

Därjämte har Sölvesborgs stad vid 1905 års slut beviljat 75 kr. årligen till ett skolbibliotek och Jämjö församling samma år 75 kr. i ändamål att få till stånd ett sockenbibliotek. I Lyckeby finnes en genom frivilliga bidrag underhållen läsestuga, hvilken hålles öppen hvarje afton ett par timmar under vintermånaderna och företrädesvis besökes af ynglingar, som där kunna läsa tidningar och böcker samt idka något sällskapsspel; omkostnaderna uppgingo under sista räkenskapsåret till 159 kr.

Tidningsläsningen har under perioden i hög grad tilltagit äfven på landsbygden, där numera tidning läses i nästan hvarje allmogehem.

Under år 1905 utgäfvos i Blekinge följande *periodiska skrifter*: i Karlskrona: Karlskrona veckoblad (utkommande 6 gånger i veckan), Blekinge läns tidning (6 gånger i veckan), Blekinge folkblad (2 gånger i veckan), Ronneby tidning (3 gånger i veckan), Nykterhetsfolkets tidning (1 gång i månaden), Månadsblad för kristliga föreningen af unge män i Karlskrona (9 gånger årligen) och Tidskrift för sjöväsendet (6 gånger årligen); i Karlshamn: Karlshamns allehanda (3 gånger i veckan), Karlshamn (3 gånger i veckan), Ronnebyposten (2 gånger i veckan) och Ungdomsbladet (1 gång i månaden); samt i Sölvesborg: Sölvesborgsposten (2 gånger i veckan) och Sölvesborgstidningen Stjärnan (3 gånger i veckan). Den i Karlskrona utkommande tidningen Blekingekuriren upphörde med utgången af augusti månad 1905.

Föreläsningsföreningar för anordnande af föreläsningkurser för arbetsskassen funnos 12 inom Blekinge vid periodens slut. Deras namn och uppgift å af dem åtnjutna stats-

Tab. E. Sockenbiblioteken i Blekinge län år 1905.

Socken.	Storlek.	Underhållssätt.	Begagnande.
Kristianopel .	275 band.	25 kr. årl. af kommunen.	Utlåningstid en gång i veckan, omkring 70 utlåningar årligen.
Ramdala . .	60 band.	25 kr. af kommunen år 1905.	Omkring 40 utlåningar årligen.
Lösen . . .	250 band.	30 kr. årl. af kommunen.	Begagnas flitigt.
Rödeby . . .	150 band.	Intet anslag.	Begagnas föga.
Fridlestad .	518 band.	D:o.	Omkring 45 utlåningar årligen.
Sillhöfda . .	Omkr. 100 band.	25 kr. af kommunen år 1905.	Föga anlåtadt.
Nättraby . .	Omkr. 600 band.	50 kr. årl. af kommunen.	D:o.
Aspö	Omkr. 200 band.	Intet anslag.	D:o.
Listerby . .	Omkr. 100 band.	100 kr. af kommunen år 1905.	Anlitas icke.
Förkärla . .	Omkr. 200 band.	60 kr. årl. af kommunen.	Anlitas flitigt mot ringa afgift.
Hjortsberga .	En del äldre böcker.	Intet anslag.	Anlitas ej.
Edestad . . .	D:o.	25 kr. af kommunen år 1905.	D:o.
Tving	Omkr. 200 band.	Intet anslag.	D:o.
Eringeboda .	181 band.	35 kr. årl. af kommunen.	53 boklån år 1905.
Backaryd . .	310 band.	10 kr. d:o d:o.	Omkring 150 utlåningar årligen.
Bräkne-Hoby	216 band.	50 kr. d:o d:o.	Begagnas mycket flitigt.
Hållaryd . .	350 band.	25 kr. d:o d:o.	622 boklån år 1905.
Åryd	472 band.	20 kr. d:o d:o.	452 " " "
Asarum . . .	Omkr. 2,000 band.	100 kr. d:o d:o.	80 låntagare år 1905.
Ringamåla . .	213 band.	50 kr. d:o d:o; 50 öre årsavgift för låntagare	Begagnas flitigt.
Mörum . . .	516 band.	50 kr. årl. af kommunen.	117 boklån år 1905.
Jäm-hög . . .	982 band.	100 kr. d:o d:o och 25 öre årsavgift af låntagare.	236 låntagare samt 2,514 boklån under perioden.
Kyrkhult . .	380 band.	50 kr. af kommunen år 1905.	Begagnas flitigt.
Gammalstorp	759 band.	75 kr. årl. af kommunen.	Omkring 270 utlåningar årligen.
Ysane	Omkr. 200 band.	Intet anslag.	Begagnas föga.
Mjällby . . .	Omkr. 100 band.	75 kr. af kommunen år 1905.	Utlåning ännu ej börjad.
Sölvesborgs landskom. .	113 band.	50 kr. årl. af kommunen.	92 boklån år 1905.

bidrag återfinnas i *tabell F*. Förutom med statsbidraget uppehålls deras verksamhet genom anslag af kommuner och enskilde samt medlems- och inträdesavgifter, hvilka sistnämnda i regel äro synnerligen låga. I allmänhet hafva föreningarna lyckats anskaffa framstående föreläsare, hvarigenom, såväl som till följd af omväxlande ämnen och populärt framställningssätt samt en hel del föreläsningars illustrerande med skioptikonbilder, de besökandes antal i regel är mycket stort.

Af de i senaste femårsberättelsen omförmälda *ordenssamfund* inom länet hafva Frimurareorden, Coldinuorden och Myran (M—n) fortfarande verkat i enahanda antal loger, hvarjämte några frimurarebröder i Ronneby bildat en klubb med regelbundna sammanträden. Den i Karlshamn år 1899 bildade klubben Karl XI af Odd-Felloworden öfvergick år 1902 till loge under samma namn och räknade vid 1905 års slut 48 medlemmar. Sistnämnda år invigdes jämväl af Odd-Felloworden logen Blekinge i Karlskrona, hvilken loge vid periodens slut hade 79 medlemmar. Odd-Felloworden, som i sin nuvarande form räknar sitt ursprung från Amerika och öfver Danmark år 1884 infördes i Sverige, har för sin verksamhet ett mera praktiskt mål än de äldre ordnarne, och dess organisation är äfven mera lämpad efter nutida förhållanden. Förutom den ideella delen ingår i verksamheten en viss skyldighet att ekonomiskt understödja medlemmarne och deras familjer samt lämna sjuk- och begravningshjälp. Orden själf angifver området för sin verksamhet vara »att besöka de sjuka, hjälpa de nödställda, begrafta de döda och uppföstra de föräldralösa».

Enligt senaste tillgängliga uppgifter eller för år 1902, utgjorde de *registrerade sjuk- och begravningskassornas* i länet antal 35 med tillsammans 6,133 delägare. Kassornas sammanlagda tillgångar utöfver skulder utgjorde 60,555.77 kr. Blekinge läns nykterhetsvänners sjuk- och begravningskassa har under perioden upphört med sin verksamhet. I öfrigt hänvisas till officiella uppgifter angående sjukkassornas i riket verksamhet.

I Karlshamn finnes en *lifförsäkringsförening*, som vid

Tab. F. Statsanslag till föreläsningsföreningar i Blekinge län åren 1901—1905.

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Karlskrona världsgoodtemplares föreläsningssanstalt . .	100	100	—	—	—
Karlskrona föreläsningsförening	—	—	600	600	600
Karlshamns d:o	400	400	400	400	400
Nättraby d:o	200	200	200	200	200
Johannishus föreläsningssanstalt	—	—	200	200	200
Kallinge föreläsningsförening	—	—	230	230	230
Mjällby d:o	—	—	250	250	250
Olofströms d:o	—	—	200	—	225
Hällaryds d:o	—	—	200	100	125
Sölvesborgs d:o	—	—	—	—	270
Ronneby d:o	—	—	—	—	270
Sturkö d:o	—	—	—	—	200

slutet af sistlidet år hade en grundfond af 10,290.94 kr. och som utbetalar åt afliden medlems rättsinnehafvare ett belopp af 500 kr.

Blekinge museiförening har under perioden omfattats med stort intresse. Såväl stadsfullmäktige i Karlskrona som länets landsting hafva till föreningen lämnat bidrag, hvilka under de två sista åren varit 2,000 kr. om året från hvardera korporationen. Hälften af dessa anslag skulle afsättas till en byggnadsfond för att möjliggöra anskaffandet af en egen fastighet för museet. Samlingarna af egentliga museiföremål utgjorde enligt senaste redogörelsen 4,635 nummer. Deras värde fördelar sig sålunda:

	Kronor.	Kronor.
Deponerade föremål	18,462.75	Biblioteket jämte förlagsartiklar 1,040.00
Inköpta	6,460.57	Inventarier 1,467.50
Skänkta	6,327.05	Summa kr. 35,087.87
Mynt och medaljer	1,330.00	

Museet har under sista redogörelseåret besökts af 1,175 betalande, hvarjämte tekniska skolans i Karlskrona elever i museet idkat studier efter där förvarade föremål. Medlemsantalet i föreningen uppgår för närvarande till 1,400. Årsavgiften utgör 1 krona.

Djurskyddsföreningar finnas inom länet i Lyckeby, å Olofström i Jämshögs socken samt i Karlskrona och Karlshamn, af hvilka de två sistnämnda äro de mest lifaktiga. Föreningen i Karlskrona deltog i länets landbruksutställning år 1902 genom en kollektivutställning af slaktapparater och andra för djurskyddet förefintliga apparater samt firade år 1903 sin tioåriga tillvaro med en fest, till hvilken representanter från andra djurskyddsföreningar infunnit sig. Under perioden har föreningen ägnat mycken tid och jämförelsevis stort kapital åt slaktfrågan. Mer än 100 slaktapparater hafva blifvit inköpta och sedermera tillhanda hållna åt allmänheten mot halfva inköpspriset. De flesta hafva försålts till slaktare å landsbygden. Den uppväxande ungdomen har föreningen sökt intressera för djurskyddets idé genom att anordna sommarutfärder, vid hvilka lämpliga föredrag hållits, samt genom spridande af lämplig djurskyddslitteratur. I öfrigt har föreningen genom föredrag och möten sökt sprida upplysning om djurskyddet. Vid 1905 års slut räknade föreningen 145 medlemmar. Dess inkomster under sagda år utgjorde 510.12 kr. och dess utgifter 441.45 kr. Behållningen vid årets slut belöpte sig till 7,387.18 kr. Karlshamns djurskyddsförening har fört en ganska lifaktig tillvaro. Den har satt sig före att motarbeta allt slags djurplågeri, att arbeta för att allmänna opinionen får en djurskyddsvänlig riktning samt att bidraga till att lagstiftningen gifver ökad skydd åt djuren i allmänhet. Föreningen har anordnat djurskyddsvänliga populära föredrag, spridit skrifter och upprop angående djurskyddssaken och jämväl på andra sätt verkat för sina syftemål.

Den *frivilliga skytterörelsen* har under perioden vunnit stor omfattning. Under Blekinge skytteförbund sorterade vid 1905 års slut 39 skytteföreningar eller skyttegillen med ett sammanlagt medlemsantal af 2,925, hvaraf 468 passiva. Af de 2,457 aktiva medlemmarne voro 982 under värnpliktsåldern, 1,228 värnpliktige eller militärer i tjänst och

247 frikallade värnpliktige eller öfverårige. Af de båda första, från försvarssynpunkt viktigaste kategorierna hade 1,648 skjutit minst femtio skarpa skott hvardera. Inalles hade under året lossats 263,430 skarpa skott å förbundets skjutbanor. Den manstarkaste skytteföreningen är Karlskrona, som räknar 393 aktiva medlemmar: närmast komma Asarums och Ronneby med hvardera 130, Bräkne-Hoby med 129 och Karlshamns med 127 medlemmar. Genom skytteförbundet hafva 16 af länets folkskolor tilldelats luftbössor, och har vid dessa skolor skjutning bedrifvits med 356 elever, som tillsamman lossat 29,190 skott, hvilket i väsentlig mån torde bidraga till den frivilliga skytterörelsens befrämjande bland länets uppväxande manliga ungdom. Förbundet har anordnat täflingsskjutningar om statspris, hvarjämte inom skytteföreningarna förekommit täflingsskjutningar, fältskjutningar och dylikt. Af statsmedel har skytteförbundet under år 1905 för anordnande af skjutbanor uppburit 3,375 05 kr. samt till anskaffande af ammunition och till priser vid skyttetäflingar m. m. 8,850 kr., hvarjämte länets lands ting lämnat ett anslag å 1,000 kr. till inköp af skarp ammunition att fritt utdelas till medlemmar under fyrtio års ålder. De enskilda skytteföreningarna hafva dessutom i stor utsträckning åtnjutit anslag från kommuner och enskilde. Den äldre skytteföreningen i Karlshamn — Karlshamns jägarförbund — har jämväl bedrifvit skjutöfningar, ehuru i mindre omfattning. Dess medlemsantal uppgick vid 1905 års slut till 63.

Bland *idrottsföreningar* under femårsperioden märkas Karlskrona idrottsförening för utöfning af Lingska gymnastiken, med 35 aktiva och 25 passiva medlemmar vid 1905 års slut, samt Karlskrona simsällskap med 117 med-

lemmar under nämnda år. Under perioden hafva 49 personer efter aflagda vederbörliga prof tillagts värdighet af simmagister. Dessutom finnas i Karlskrona en s. k. atletklubb för utöfning af fri idrott och ett segelsällskap. Karlskrona velocipedklubb har upplösts. Under en del af perioden har i Ronneby funnits en atletklubb, men dess verksamhet synes hafva upphört. Dessutom har tidtals inom skyttegillet i Ronneby en gymnastikklubb varit i verksamhet. Bland idrottsutöfvande föreningar i Karlshamn må nämnas Karlshamns gymnastikklubb med 25 aktiva och omkring 25 passiva medlemmar, Karlshamns skridskoklubb med 46, Karlshamns segelsällskap med 54, Karlshamns roddklubb med 6 och Tennisklubben med omkring 50 ledamöter. Santliga förete en ganska lifaktig tillvaro och vittna godt om rådande idrottsintresse. Såsom ofvan är nämnt, anordnas gymnastik- och idrottsöfningar af befintliga kristliga föreningar af unge män.

De *allmänna folknöjena*, hvartill väl få räknas af arbetare-, nykterhets- och skytteföreningar m. fl. anordnade dans- och friluftstillställningar till förstärkande af föreningsgarnas kassor, förete i regel en mera hyfsad karaktär, till stor del tack vare nykterhets- och det allmänna upplysningsarbetet. Såsom folknöjesplatser i det fria må antecknas Vämö utanför Karlskrona, Snäckebacken i Ronneby, Hoby tivoli i Bräkne-Hoby socken, Folkets park å Olsborg i Asarums socken, Mörrums tivoli samt Sölvesborgs tivoli. I Karlskrona och Karlshamn finnas teaterbyggnader, där föreställningar gifvas af resande teatersällskap. Musikföreningen i Karlskrona, bildad under perioden, afhåller årligen några offentliga konserter.

3. Näringar.

A) **Jordbruk och boskapsskötsel.** 1902 års landtbruksmöte i Karlskrona gaf en vacker bild af det resultat, som vunnits genom de senare årens nyvagnade verksamhetslust inom jordbrukets område, och kom jämväl, långt utöfver hvad man vågat hoppas, att verka som en sporre till förnyade ansträngningar särskildt inom husdjursafveln. Anmälningnumren utvisade 374 nötkreatur, 163 hästar, 3 får, 16 svin, 20 fjäderfän, 4 biskötsel, 50 fiske, 55 alster af jordbruk, 43 maskiner och redskap, 437 alster af husslöjd.

Den ökade böjelse för sammanslutning till *föreningar i ekonomiskt syfte*, som under perioden mer och mer kunnat iakttagas, har kraftigt befordrat särskildt det mindre jordbruket.

Aktiebolaget Blekinge landtmän, som stiftades år 1903, räknade redan detta år cirka 600 delägare. Bolaget afser i främsta rummet att inköpa och tillhandahålla foder- och gödningsämnen af fullgod beskaffenhet till delägarne och äfven, under vissa villkor, till utomstående. I västra delen af länet finnes dessutom en äldre sammanslutning, benämnd Västra Blekinge landtmannaklubb, som räknar sina medlemmar förnämligast från socknarne närmast Sölvesborg.

Denna förening har i likhet med berörda aktiebolag till uppgift att tillhandahålla medlemmarne godt utsäde och pålitlig konstgödning till billigt pris.

Ett stort antal *tjurföreningar* och *kontrollföreningar* hafva bildats; likaså *fjäderfäafvelsförening* och *trädgårdsodlarföreningar*. För Blekinge med dess mer än i de flesta län i smärre hemmansdelar söndersplittrade jord har förningsväsendet otvifvelaktigt en stor betydelse för genomsnittsjordbrukets höjande.

Väderleks- och skördeförhållandena hafva under perioden med undantag för åren 1901 och 1905 varit ganska gynnsamma. I genomsnitt torde skördarne kunna anses hafva varit fullt medelmåttiga. I tidigare afgifna årsväxtberättelser har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande för hvartdera af periodens fem år gifvit följande omdömen om skörden: 1901 till mängden något under medelmåttan, men af god, dock hvad annan säd än hvete beträffar ej fullviktig beskaffenhet; 1902 nära god; 1903 fullt medelmåttig; 1904 fullt medelmåttig och 1905 ej fullt medelmåttig.

Korntalet för Blekinge i procent af 1881—1900 årens medelkorntal visas af följande tablå:

År.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Bland-süd.	Ärter.	Vicker.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.						
1901	99	100	93	90	86	78	80	88	92	81
1902	129	108	119	106	97	97	101	98	99	102
1903	131	111	125	102	108	96	96	119	111	98
1904	111	106	109	99	106	92	95	104	106	88
1905	112	89	107	93	78	60	79	95	81	114

Sädesskördens beräknade *vikt i deciton* (= 100 kg.) har enligt officiella uppgifter utgjort:

År.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Bland-süd.	Ärter.	Vicker.	Summa.
1901 . . .	20,020	170,410	35,400	139,350	13,220	1,890	9,980	390,280
1902 . . .	25,400	217,240	37,980	180,680	14,880	2,020	10,700	488,900
1903 . . .	27,370	228,510	44,450	177,840	15,480	2,610	15,410	511,670
1904 . . .	23,550	202,410	43,480	183,650	16,270	2,230	17,490	489,080
1905 . . .	22,460	194,340	28,930	115,980	12,400	1,990	12,070	388,170

Skörden i *hektoliter* af säd och potatis har beräknats sålunda:

År.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Bland-süd.	Ärter.	Vicker.	Potatis.
1901 . . .	25,900	236,000	59,000	316,700	23,800	2,400	12,900	852,200
1902 . . .	33,800	299,200	63,300	403,300	28,400	2,600	14,700	1,076,500
1903 . . .	35,700	315,300	69,900	388,300	27,600	3,300	20,600	1,035,000
1904 . . .	30,500	277,300	64,900	382,600	28,000	2,800	22,800	945,400
1905 . . .	29,400	270,700	44,500	254,900	21,600	2,500	16,200	1,238,200

Prisen å sädesslagen hafva, enligt uppgift från Karlskrona, varit i *genomsnitt* per 100 kilogram:

	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Blandsüd.
1901 års skörd	kr. 12.00	9.75	8.75	5.96	9.75
1902 »	12.80	10.22	10.50	5.72	13.00
1903 »	12.30	9.75	8.20	4.80	9.52
1904 »	12.10	9.10	9.80	5.50	7.80
1905 »	11.70	9.75	8.80	5.75	7.80

Markegångsprisen utgjorde:

	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.
a) Årsprisen litt. A.				
År 1901	kr. per hl. 11.50	9.26	8.10	5.10
» 1902	10.85	9.02	8.72	5.78
» 1903	10.71	8.66	8.04	4.63
» 1904	10.83	9.31	8.04	4.63
» 1905	11.00	9.50	8.40	5.40

	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.
b) Medelmarkegångsprisen litt. C.				
År 1901	kr. per hl. 11.38	9.56	8.15	—
» 1902	11.21	9.26	8.18	—
» 1903	11.34	9.31	8.39	—
» 1904	11.54	9.46	8.54	—
» 1905	11.78	9.67	8.70	—

Hvad växtföljd och växtodling beträffar äro inga större förändringar från förra perioden att anmärka.

Rotfruktsodlingen, den säkraste häfstängen och måttstocken för jordbrukets höjande, har under perioden alltmåra utvidgats och bedrifves numera tämligen allmänt, jämväl i skogsbygden. Hos de mindre jordbrukarne är det hufvudsakligen bortfelderrofva, som är föremål för odling.

Sockerbetsodlingen har ej gjort några framsteg, men då på grund häraf sockerfabriken i Karlshamn ställt i utsikt att nedlägga eller till annat län förflytta sin verksamhet, har under periodens sista år ett kraftigt arbete satts i gång för att återväcka intresset för denna gagneliga odling. Skörden af sockerbeter har utgjort för hvart af periodens fem år i deciton räknadt: år 1901 77,751, år 1902 62,210, år 1903 59,130, år 1904 49,802 och år 1905 73,384.

Potatisodling bedrifves i oförändradt omfattande skala. Det är att hoppas, att därvid iakttages försiktighet, så att jorden åter tillföres medelst gödning, hvad dessa kräfvande skördar borttaga.

Odlingsförsök med lupiner till gröngödning har rätt allmänt företagits samt hafva på ej få ställen lämnat försökets stadium för att ingå i regelbunden cirkulation.

Äfven med luzern göres i mindre skala försök.

Tobak odlas i någon ringa mån inom Ysane och Sölvesborgs socknar.

De vanliga sädesslagen inom länet äro fortfarande råg, hvete och hafre.

Rörande dagsverkspriser och tjänstehjónslöner hänvisas till ofvan (sid. 10) lämnade uppgifter. Oaktadt tjänstefolkets löneförmåner och lefnadsförhållanden förbättrats, har i följd af den alltjämt pågående emigrationen samt inflyttningen till stadssamhällena *tillgången på arbetskraft* för jordbrukarne varit knapp.

Hushållningssällskapet har anställt en *jordbrukskonsulent*, hvilken har att tillhandagå jordbrukarne med råd, hjälp och upplysningar, hvarutinnan han nedlagt ett förtjänstfullt arbete. Konsulentens förrättningsdagar voro till antalet 104 år 1903, 138 år 1904 och 224 år 1905.

Hushållningssällskapets *täckdikningsfond* har under perioden obetydligt anlitats. Förklaringen till denna brist på intresse för afdikningen hos de eljest alltmåra vaknande landtmännen torde till ej ringa grad kunna sökas i det förhållande, att landtbruksingenjören varit bosatt i annat aflägsset län, hvarför de ej kommit i personlig beröring med honom och ej kommit sig för med rekvisitioner. Villkoren för erhållande af lån från täckdikningsfonden hafva måhända äfven varit olämpliga, men sedan dessa under år 1905 blifvit i väsentlig mån förbättrade, är det att hoppas, att efterfrågan å dylika lån kommer att blifva större.

Antalet förrättningar, som af statens landtbruksingenjör under perioden utförts, utgjorde i årligt medeltal 35.

Täckdikningsförmannens verksamhet under perioden framgår af följande öfversikt:

År.	Förrättningsdagar.	Platser.	Täckdikad areal i har.
1901	103	12	40
1902	43	7	20
1903	86	12	50
1904	99	15	66
1905	85	17	54
Summa	416	63	230

Vattenafledningsföretag af någon betydighet hafva ej förekommit, om ej dit må hänföras ett företag för torrläggning af sankmarker till byn Målen i Gammalstorps socken samt upprensning af Ramdala floddike.

Mosskulturföreningen har allttjämt åtnjutit ett årsbidrag å 400 kr. af länets hushållningssällskap.

Sveriges utsädesförening har af samma sällskap likaledes fortfarande uppburit årligt anslag af 500 kr., hvaremot föreningen förbundit sig att årligen till 14 landtbrukare i länet lämna utsädeshafre till pröfning. De två sista åren anordnade föreningen mindre försöks- och utställningsfält i länet.

Hushållningssällskapet har anordnat utsädesutställningar åren 1902 och 1904.

Af nyare utsäden, som visat sig lämpliga i länet, kunna nämnas extra squarehead-hvete, som visat sig mindre ömtåligt och mindre mottagligt för rost än topp- och kinversquarehead. Petkuserråg samt gullregns- och ligowohafre hafva kommit alltmera i användning.

Hushållningssällskapet har under perioden anslagit 1,000 kr. årligen (500 kr. år 1901) till lokala fältförsök samt har därjämte såväl anställt potatisodlingsförsök som från och med år 1903 jämte Kristianstads läns hushållningssällskap ordnat en potatisförsöksstation.

Bruket af artificiell gödning har tilltagit. Atkomsten af fullgod sådan vara har i hög grad underlättats genom tillkomsten af Aktiebolaget Blekinge landtmän. Försöken att på kooperativ väg och genom inköp af kalkfyndigheter i Mjällby åstadkomma lättnad i fråga om anskaffning af kalk strandade samtidigt med ett projekteradt järnvägsföretag Sölvesborgs Tivoli—Hörvik.

Under perioden har hushållningssällskapet anordnat *premiering af mindre jordbruk*. En dylik premiering möter allestädes i begynnelsen svårigheter. Så ock inom länet. De hemman, hvilkas ägare börjat idka en intensivare och rationellare drift, ligga i regel något öfver maximum af den för premiering medgifna arealgränsen (12 hektar). Brukarne föra i allmänhet icke några som helst räkenskaper, hvilka kunna gifva vägledning vid bedömandet, och försumma oftast en eller annan gren af driften, hvarför ett af förvaltningsutskottet antaget poängteringssystem visade sig opraktiskt. Premieringen omfattade under den ifrågavarande tiden öfvervägande smärre lägenheter — motsvarande föregående premiering för odlingsflit. Dock visade sig ett efterhand växande intresse, särskildt bland småbrukarne iskogsbygden, och goda utsikter finnas, att premieringen snart nog skall bära frukter.

Rörande hushållningssällskapets egnahemslånerörelse hafva uppgifter lämnats under nästföregående afdelning.

Af *skadeinsekter* och andra för jordbruket *skadliga in-flytanden* är endast att anmärka, att särskildt under åren 1903—1905 frostfjärilen uppträdde i trädgårdarna och anställt skada till den grad, att fruktskörden under nämnda år blifvit ringa eller ingen. För utrotande af denna insekt hafva icke blifvit vidtagna så kraftiga åtgärder, som varit önskvärdt och af behovet påkalladt. Det dåliga bärgningsvädret år 1903 och den under 1905 års sommar rådande torkan förorsakade ej obetydlig skada å nämnda års skördar.

Kemiska stationen i Kalmar med därtill hörande *frökontrollanstalt*, till hvars uppehållande Blekinge läns hushållningssällskap fortfarande lämnar bidrag, dels med 750 kr. årligen och dels med särskildt anslag för kostnadsfri analys af gödse- och foderämnen, har under periodens alla år verkställt ett stort antal undersökningar å prof från Blekinge, på sätt närmare inhämtas af följande öfversikt:

År.	Å jord- arter.	Å jord- för- bätt- rings- medel.	Å göds- lings- medel.	Å foder- medel.	Å vat- ten.	Å mejeri- pro- dukter.	Å nä- rings- o. njut- nings- medel.	Å gift- prof.	Å teknia- ka rå- ämnen och fa- brikat m. m.	Summa från Ble- kinge.
1901 . .	4	8	32	24	28	918	13	11	55	1,098
1902 . .	3	4	56	63	6	264	4	10	52	462
1903 . .	1	2	66	79	21	853	10	43	44	1,119
1904 . .	—	5	100	52	16	2,541	12	36	51	2,818
1905 . .	1	3	70	91	33	2,797	25	45	11	8,076

För *hästafvelns* befrämjande har den af hushållningssällskapet tillsatta permanenta kommittén allttjämt arbetat efter förut utstakad plan. Sällskapet har lämnat räntefria lån till inköp af 4 ardennerhingstar, hvarjämte inköpts och bortauktionerats dels 8 norska föl, dels 24 ardennerföl, dessa senare köpta såväl i Belgien som i Västergötland och inom länet. För den varmblodiga afveln hafva 6 hingstar årligen från Flyinge hingstdepot varit utstationerade samt hafva räntefria afbetalningslån lämnats för inköp af 8 af remonteringskommissionen uttagna ston, hvilka under vissa villkor skola till afvel användas. Remontuppköp hafva under perioden börjat inom länet verkställas, och hafva remonterna varit till kommissionens belåtenhet.

Vid *hästpremieringar*, hvilka ägt rum i Lyckeby, Hjortsberga, Hoby, Pukavik och Jämshög, uppvisades och prisbelönades följande antal hästar:

	Uppvisade.	Prisbelönade.
År 1901	244	126
» 1902	227	124
» 1903	232	115
» 1904	212	115
» 1905	182	129

År 1905 tjänstgjorde, förutom 6 Flyingehingstar, 14 premierade hingstar, däraf 2 varmblodiga, 7 ardenner- och 5 norska. Att antalet uppvisade djur varit stadigt i nedgående, har sin grund i det nya premieringsreglementets skärpta bestämmelser, i fråga om härstamning, för möjlighet till premiering. Emellertid kan genomsnittskvaliteten såväl af de vid premieringarna uppvisade djuren som af länets häststam i dess helhet sägas vara afsevärdt högre än under föregående period.

Än större framsteg torde *nötkreatursafveln* hafva gjort.

Hushållningssällskapet har inköpt och på auktioner med tre års räntefri afbetalning försålt 50 ayrshiretjurar af hög klass. Dessa hafva i allmänhet härvid betalats med belopp, som närmast sig — i vissa fall öfverstigit — inköpspriset, hvilket i förening med det lifliga intresse för nötkreaturspremieringen, som efterhand under perioden lagts i da-

gen, visar, att nötkreatursafveln är stadd i rask utveckling. Detta kom ock till synes redan vid landbruksmötet i Karlskrona 1902, där de mindre brukarnes ayrshirekorsning väckte berättigad uppmärksamhet.

På få undantag när hafva länets jordbrukare samlat sig om förädling med ayrshirerasen.

Följande öfversikt utvisar de hvarje år anmällda och prisbelönade kreaturens antal samt beloppen af de för premieringen anslagna medel:

År.	Anmällda djur.	Prisbelönade		Anslag af hushåll- nings- sällskapet. Kr.	Bidrag af statsmedel. Kr.
		tjurar.	andra nötkreatur.		
1901	911	34	847	5,189.22	2,100
1902	1,418	44	695	5,960.00	2,100
1903	1,869	62	1,013	8,072.58	2,100
1904	2,576	62	1,239	10,496.37	2,100
1905	2,486	78	1,053	11,206.07	2,700
Summa	9,260	290	4,847	40,924.24	11,100

Genom jordbrukskonsulentens nitiska arbete hade vid 1905 års slut icke mindre än 15 tjuvföreningar bildats. Vid samma tid funnos 8 kontrollföreningar. Det synes vara jämförelsevis svårare att hålla intresset för dessa viktiga föreningar uppe.

Beträffande mejerihandlingens ståndpunkt vid periodens slut hänvisas till följande uppgifter, hämtade hufvudsakligen från länets jordbrukskonsulents årsberättelse för år 1905. Mejeriernas antal hade nedgått från 44 år 1900 till 35 år 1905. Af dessa voro 24 andelsmejerier, 7 herrgårdsmejerier och 4 uppköpsmejerier. Endast en mejeriförening fanns hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande inregistrerad. Sammanlagda mängden till samtliga mejerier under året invägd mjölk utgjorde 13,868,444 kg. Detta motsvarar per dag för hvarje mejeri i genomsnitt 1,085 kg. Af andelsmejerierna, hvilka ju äro af största betydelse för det stora flertalet jordbrukare, har det minsta mottagit 400 kg. och det största 2,905 kg. i medeltal per dag. Antalet leverantörer till samtliga mejerier var 916. Andelsmejerierna ensamt hafva haft tillsammans 807 leverantörer, hos hvilka finnas 6,901 kor. Visserligen har koantalet i några mejeriföreningar ej kunnat uppgifvas, men det har tillnärmelsevis beräknats, hvarför det angifna antalet torde vara i det närmaste riktigt. Genom en enkel division får man af de nämnda sifferuppgifterna vidare veta, att den levererade mjölmängden, fördelad på uppgifna koantal, utgör 1,496 kg. per ko och år eller i genomsnitt 4 kg. per ko och dag. Motsvarande lägsta tal för någon mejeriförening äro respektive 1,185 kg. och 3.2 kg. samt de högsta respektive 2,130 kg. och 5.8 kg. Af den till smörberedning använda mjölken hafva producerats 462,689 kg. smör, däraf 368,746 kg. sött och 93,943 kg. syradt. Vid 12 mejerier beredes syradt smör. Ungefär hälften af smöret, eller 208,807 kg., har exporterats och återstoden försålts inom länet. Endast 9 mejerier hafva regelbundet exporterat allt eller större delen af tillverkad smör och 14 hafva försålt hufvudsakliga delen däraf inom länet och vissa tider exporterat öfverskottet; de återstående 12 hafva försålt

allt på inhemska marknaden. De egentliga exportmejerierna hafva levererat i medeltal från 2 till 16 drittlar i veckan.

Den i senaste femårsberättelsen omnämnda *Karlskrona kontrollmjölkförening*, med uppgift att tillhandahålla stadens invånare tuberkelfri mjölk af viss garanterad fetthalt, har nått ett storartadt uppsving. Den 2 januari 1901 började föreningen sin verksamhet med en omsättning af endast 50 liter mjölk per dag. Under år 1901 försålde föreningen sammanlagdt 164,403 liter mjölk samt hade uti inkomster 24,235.02 kr. och utgifter till samma belopp. År 1905 försålde föreningen 806,257 liter mjölk samt hade inkomster till belopp af 95,338.74 kr. och utgifter 93,096.99 kr.

För *svinafvelns* befrämjande hafva 13 ornar genom hushållningssällskapets förmedling anskaffats. Sällskapet har ock ordnat tvenne svinafvelsstationer, vid Johannishus och Marielund, för stora yorkshirerasen och landtrasen. Orngrisar af den förra och sogrisar af den senare skola från afvelsstationerna i behörigt antal försäljas på auktion, hvarvid stationsinnehafvarne äro garanterade ett visst minimipris. Ännu producerar länet långt ifrån sitt eget behof af fläsk och smågrisar.

Fårskötseln står alltjämt på en mycket låg ståndpunkt och går år för år tillbaka. Mot beräknade 19,880 underhållna får och lamm under år 1901 svara 16,074 år 1905.

Af *getter* och *killingar* beräknades vid 1905 års slut finnas inom länet allenast 282.

Hälsotillståndet bland husdjuren har i allmänhet varit godt. De vanligaste smittosamma sjukdomarna äro mjältbrand, som förekommit i 39 fall, däraf 1 bland hästar och 2 bland hundar, samt mjältbrandsemfysem, som förekommit i 19 fall. Af kalfningsfeber hafva under perioden behandlats 315 fall, men har dödligheten på grund af denna sjukdom varit ytterst obetydlig. Epidemiskt hafva uppträdt kvarka år 1901 med 155 fall, den i Blekinge annars sällsynta sjukdomen lungröta med 17 fall år 1904 och 3 fall år 1905 samt svinsjuka år 1904, däraf icke mindre än 7 egendomar förklarades smittade. Sjukdomen fortfor in på år 1906, vid hvilket års ingång ännu två egendomar kvarstodo smittförklarade. För jufvertuberkulos har nedslaktats en ko, hvilken ersatts af statsmedel. Undersökningar med tuberkulin omfattas fortfarande med stort intresse, särskildt inom länets östra hälft. I medeltal hafva årligen omkring 3,900 kreatur blifvit sålunda undersökta.

Af veterinärerna inom länet för sjukdom behandlade kreatur utgjorde till antalet:

År.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.	Summa.
1901	1,468	1,238	7	77	141	2,931
1902	1,631	1,134	4	45	184	2,998
1903	1,657	1,366	4	197	173	3,397
1904	1,729	1,148	—	140	208	3,225
1905	1,819	1,310	2	108	150	3,389
Summa	8,304	6,196	17	567	856	15,940

Fjäderfäskötseln har varit föremål för rätt mycken uppmärksamhet från jordbrukarnes och hushållningssällskapets

sida. En fjäderfäafvelsförening har bildats och af hushållningssällskapet åtnjutit årligt anslag af 650 kr. under periodens tre sista år, hvilket anslag användts bland annat till utdelande af 5,500 afvelsäggs och åtskilliga populära skrifter.

Biskötseln står vid periodens slut ungefär på samma låga ståndpunkt som vid periodens början; endast 2,927 bisamhällen beräknades finnas år 1905 inom länet.

För främjande af *trädgårdsskötseln* har hushållningssällskapet aflönat en länsträdgårdsmästare, hvilken emellertid afgick med 1904 års utgång och ersattes med en trädgårdskonsulent för länet. Enligt den för honom utfärdade instruktionen åligger det denne att gifva råd och anvisningar, att biträda vid och leda de arbeten, som vid hans besök kunna ifrågakomma, att uppgöra planritningar och förslag till trädgårdsanläggningar samt att i allmänhet genom föredrag, samtal och på allt sätt söka bibringa allmänheten intresse för och kunskap i trädgårdsskötsel, särskildt fruktodlingen, därvid såsom allmän grundsats af konsulenten skall iakttagas, att det är den del af trädgårdsskötseln, som afser ekonomisk nytta i förening med prydlighet och ans, som företrädesvis bör uppmuntras och befrämas. Trädgårdskonsulenten åtnjuter en årslön af 1,500 kr. samt uppbär därjämte resekostnads- och traktamentsersättningar. Under år 1905 har trädgårdskonsulenten utfört 276 förrättningar på 217 ställen, hvarjämte till resor åtgått 153 dagar. 22 offentliga föredrag hafva af honom hållits, däraf 17 för bildande af fruktodlareföreningar, och 30 dagars undervisning har meddelats de i fruktodlareföreningarna anställda trädskötarna. Under året hafva bildats 10 fruktodlareföreningar, nämligen inom Kristianopels, Ramdala, Nättraby, Tvings, Ronneby, Bräkne-Hoby, Hällaryd-Åryds, Mörrums, Kyrkhults och Jämshögs socknar, med sammanlagt 229 medlemmar. Till fortsatt arbete för bildande af fruktodlareföreningar anslag hushållningssällskapet år 1905 1,000 kr. och till Pomologiska föreningens fruktförsäljningsbyrå i Stockholm 300 kr. Under perioden hafva följande antal fruktträd inom länet utplanterats: 1,830 år 1901, 2,101 år 1902, 2,275 år 1903, 2,219 år 1904 och 2,554 år 1905.

En lyckad trädgårdsutställning för länet var anordnad den 14—17 september 1905 i Karlskrona. Inom de olika grupperna voro utställda:

Grupp	I. Frukter odlade på kalljord	69 nummer.
II.	Frukter odlade under glas	28 »
III.	Köksväxter från kalljord	22 »
IV.	Krukväxter	14 »
V.	Afskurna blommor och binderarbeten	16 »
VI.	Trädskolealster	2 »
VII.	Torkade eller konserverade trädgårdsalster samt fruktviner och safter	12 »
VIII.	Frön af inhemsk odling	2 »
IX.	Trädgårdsredskap, ritningar och dylikt	10 »
Summa		175 nummer.

Till fröken Ida Schmidts enskilda *kvinnliga trädgårdsskola* i Agdatorp har hushållningssällskapet anslagit 400 kr. för år 1901, 600 kr. för hvartera af åren 1902 och 1903 samt 750 kr. för hvartera af åren 1904 och 1905.

Länets *landtbruksskola* å Elleholm har åtnjutit oförändrade anslag af staten och hushållningssällskapet. Men då de inträdessökandes antal år efter år minskats och skolan blifvit af föreståndaren uppsagd till afflyttning från Elleholm,

pågingo under periodens sista år inom särskildt tillsatt kommitté öfverläggningar, huru med landtbruksundervisningen borde ordnas.

Ambulatoriska *landtmannakurser* här och hvar i byarne hafva till ett antal af 10 under de två sista åren afhållits af jordbrukskonsulenten med biträde. De hafva vunnit en synnerligen stor tillslutning. Så kallade *vandringslärare* såväl för jordbruk som ladugårdsskötsel hafva varit af hushållningssällskapet anställda.

Under perioden har sällskapet bekostat undervisning för 4 elever årligen vid Alnarps *hofbeslagsskola* samt för 2 ladugårdsskötareelever vid Johannishus och Elleholm.

Vid de med understöd af statsmedel föranstaltade *studieresorna* för småbrukare hafva 10 sådana småbrukare årligen deltagit.

För länets landtmannaskola i Ronneby lämnas redogörelse i sammanhang med folkhögskolan under 6:e afdelningen här nedan.

Blekinge läns *landtmannaförening* har under perioden i årligt anslag af hushållningssällskapet uppburit 250 kronor.

Rörande Blekinge läns *hushållningssällskaps* inkomster och utgifter under perioden hänvisas till *tabell G*. Sällskaps behållning vid 1905 års slut utgjorde 154,997 kr. 54 öre.

Tab. G. Blekinge läns hushållningssällskaps inkomster och utgifter åren 1901—1905.

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Inkomster:</i>					
Räntor	8,073.74	6,634.53	6,741.20	6,613.66	6,649.91
Brännvinsmedel	48,000.00	47,540.00	45,300.00	50,800.00	50,110.00
Bidrag af statsmedel	11,986.00	15,151.50	15,012.50	15,219.75	13,271.40
Bidrag af landstinget	1,500.00	1,500.00	1,500.00	1,500.00	1,500.00
Från reserverade medelskonto	1,035.72	—	—	—	—
Från anslagskonto redovisade medel	—	969.01	—	—	—
Sålda skogsfrön och plantor	—	177.85	—	—	—
Öfriga inkomster	—	—	1,965.00	15.90	140.00
Summa	70,595.46	71,972.39	70,518.70	74,149.31	71,671.31
<i>Utgifter:</i>					
Jordbruket i allmänhet	8,389.91	12,112.89	16,177.33	15,565.32	16,978.29
Hästaaveln	7,842.19	6,649.87	6,798.23	7,869.34	7,854.23
Nötkreatursafveln och mejerihandteringen	9,790.75	11,236.16	13,887.90	16,424.61	14,031.07
Annan husdjurskötsel och biskötsel	—	438.40	897.40	297.60	300.00
Trädgårdsskötseln	3,374.20	3,724.00	3,720.53	3,665.17	3,136.60
Skogshushållning och jaktvård	5,592.21	5,959.32	6,821.75	6,320.67	3,520.00
Fiskerinäringen	1,050.00	2,100.00	2,100.00	2,100.00	2,636.50
Husslöjden	9,275.69	9,622.30	9,563.00	9,093.07	10,380.84
Förvaltningskostnader	9,883.92	11,238.04	8,008.71	10,274.51	9,512.17
Öfriga utgifter och afskrifningar	6,354.62	9,221.86	7,991.91	12,379.70 ¹⁾	14,590.06
Summa	61,553.49	72,302.84	75,966.76	83,989.99	82,939.76

¹⁾ Härå inberäknadt 8,138 kr. 4 öre från kapitalkonto till fonden för inköp af afvelsdjur.

B) **Skogshushållning.** Den under skogsstatens vård och tillsyn stående *kronaparken* Harasjömåla har under perioden utvidgats. För statens räkning hafva inköpts områden i Gillesnäs, Boafall, Holje och Norra Nebbeboda i Jämsbögs socken samt Kullan i Kyrkhults socken, hvårom närmare omförmäles nedan under afdelning 5.

Skogsvården i öfrigt inom länet har omhänderhaft af hushållningssällskapet till ingången af år 1905, då på grund af ny lagstiftning samma bestyr öfvertagits af skogsvårdsstyrelsen inom Blekinge läns landstingsområde. Hushållningssällskapet hade vid 1904 års utgång 19 plantskolor, hvarjämte inom länet funnits under hela eller någon del af perioden privata plantskolor i Karlskrona, Karlshamn, Sölvesborg, å Stora Boråkra samt vid Olofström, Djupadal och Hemsjö. Förutom den af hushållningssällskapet fast anställde skogsinspektören hafva årligen två eller tre plantörer varit af sällskapet aflönade för att biträda enskilde med plantering. Följande öfversikt visar från plantskolorna, utom Karlshamns, utlämnade plantor och antalet rekvisiteringar där af, skogsinspektörens förrättningsdagar samt utgifter för skogsodlingens främjande, allt till och med år 1904:

År.	Utlämnade plantor.	Rekvisiteringar.	Förrättningsdagar.	Kostnader för skogsodling, i kr.		
				Statsmedel.	Hush.-sällskapet.	Summa.
1901	384,500	73	94	2,943	1,979 21	4,922 21
1902	528,050	101	85	4,000	529 32	4,529 32
1903	785,000	119	93	4,000	2,011 75	6,011 75
1904	787,000	101	75	3,971	1,459 67	5,430 67
Summa	2,484,550	394	347	14,914	5,979 95	20,893 95

Priset för plantorna har under åren 1901 och 1902 varit 1 kr. för 1,000. Från och med år 1903 vidtogs den ändring i bestämmelserna rörande skogsplantering, att alla skogsplanter skulle utdelas kostnadsfritt, men att ingen rekvisitering finge i regel under ett och samma år erhålla mer än 15,000. På åtskilliga ställen inom länet hafva folkskolebarn under sina lärares tillsyn utsatt plantor. Skogsvårdsstyrelsen, hvilken, såsom ofvan nämnts, började sin verksamhet med 1905 års ingång, har uppburit i anslag från staten 7,500 kr., från hushållningssällskapet 2,400 kr. och från länets landsting 1,600 kronor.

Rörande skogshushållningen å den staden Karlshamn tillhörande mark utom det planlagda området är att anteckna, att från stadens 4 plantskolor under perioden utsatts 6,233 plantor af ek, 8,234 af bok, 26,900 af tall, 95,300 af gran, 4,500 af lärkträd, 2,500 af silfvergran och 233 af ask. Utgifterna för stadens skogshandtering under samma tid uppgingo till omkring 41,600 kr. och inkomsterna af försålda skogsprodukter till omkring 63,600 kr.

Sölvesborgs stads utmark, omfattande en areal af omkring 460 hektar, är med undantag af ett område längs Sölvesviken bevuxen med skog, bestående af dels äldre bokskog, dels och tillväxande bok- och barrskog, samt ställd under vård af sakkunnig person med biträde af aflönad skogvaktare.

Någon hushållning för enskilda skogar å landsbygden förekommer tyvärr ej; om man undantager de skogar, som tillhöra Johannishus fideikommiss. Skogsafverkningarna å de få enskilda skogsbestånd, som inom länet funnits, hafva nämligen så bedrifvits, att någon timmerskog numera knappast står att finna. Den afverkade skogen, för hvars hastiga förädling tillfälliga ångsågar i allmänhet uppförts, har till hufvudsaklig del exporterats.

Utskeppningen af *trävaror* har nästan uteslutande gått öfver länets städer, hufvudsakligen Karlskrona och Karlshamn. Rörande denna utskeppning meddelas följande tablå:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
<i>Öfver Karlskrona:</i>					
Bräder och plankor kbm.	22,210	15,753	22,776	29,103	35,311
Låter »	280	218	293	492	64
Pitprops »	35,626	32,097	19,728	21,501	13,983
Ved »	88	268	16	16	144
Snickarearbeten, alla slag kr.	—	1,345	31,000	52,095	94,552
<i>Öfver Karlshamn:</i>					
Huggna trävaror till utrikes ort . . . kbm.	11,862	10,137	10,253	18,467	7,798
» » » inrikes » . . . »	—	98	201	—	—
Sågade » » utrikes » . . . »	4,969	3,795	6,626	8,021	10,394
» » » inrikes » . . . »	51	861	1,240	1,173	1,024
Ved till utrikes ort »	14,353	14,692	10,198	13,078	10,597
» » inrikes » »	3,457	2,095	1,461	2,948	2,471

Några *skogseldar* af nämnvärd betydelse hafva icke under perioden förekommit. Däremot anställdes vid jultiden år 1902 en häftig storm ganska stor förödelse å skogarna. *Svedjandet* utöfvas fortfarande här och hvar i skogsbygden, där jämväl tjärberedning bedrifves. Det för skogsbeståndet skadliga sättet att efter fällning af skogen svedja, för att där-efter taga en råg- eller potatisskörd, har dock aftagit, sedan man börjat inse de skadliga följderna här af.

Torftillverkningen bedrifves ej i någon större utsträckning och hufvudsakligen för anskaffande af bränslemateriell till husbehof. En större industriell anläggning, nämligen Olofströms bruk, har dock i ganska stor omfattning begagnat sig af torf vid sin fabriksdrift. Två torfströföreningar hafva under år 1905 bildats inom Kyrkhults socken, nämligen Västra Blekinge torfströaktiebolag, med verksamhet i Ebbamåla, och Kyrkhults andelstorfströförening med begränsad personlig ansvarighet, i Kärringebygden.

C) **Jakt och fiske.** *Jakten.* Tillgången på matnyttigt vildt, i synnerhet hare, rapphöns och sjöfågel, har varit ganska god. Något framsteg till jaktvård i egentlig mening har ej under perioden gjorts inom länet. Visserligen har Blekinge läns jaktvårdsförening under senaste åren sökt genom spridande af broschyrer och meddelande af upplysningar i öfrigt bibringa befolkningen kunskap om jaktens värde, men liknöjdheten hos jordägaren å ena sidan och benägenheten för tjufskytte hos den största delen af dem, som på landet idka jakt, å andra sidan hafva gjort nämnda upplysningsarbete ganska litet fruktbringande. Jaktvårdsföreningen har

inom kommunerna tillsatt jaktvårdare, med uppgift att söka förekomma tjufskytte samt till åtal anmäla öfverträdelse af jaktstadgandena. Åtskilliga jaktmarker inom länet äro utarrenderade till enskilda personer; så är exempelvis förhållandet med jakträtten å Karlshamns och Sölvesborgs ägoområden. Efter framställning af Blekinge läns landsting har Kungl. Maj:t genom nådig kungörelse den 10 juni 1904 föreskrifvit, att inom Blekinge län jakt efter älg skall tills vidare vara tillåten endast under tiden från och med den 9 till och med den 15 september samt jakt efter rådjur endast under tiden från och med den 1 september till och med den 30 november. En af landstinget gjord hemställan om ändring i fridlysningstiden för orre- och tjäderhönor samt rapphöns föranledde däremot icke till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Utrotningskriget mot skadedjuren har under perioden varit; särskildt under dess senare år, ganska intensivt, att döma af de *skottpenningar*, som af landstinget utbetalts. Dessa hafva utgjort:

År.	För räf.	För gräffling.	För hök.	För örn.	För berguf.	För kråka.
1901	kr. 710	—	1,039	—	—	145.60
1902	626	—	965	—	—	304.60
1903	536	—	1,083	—	—	345.10
1904	856	613	2,080	50	—	447.40
1905	1,206	1,050	3,294	75	6	641.90
Summa kr.	3,934	1,663	8,461	125	6	1,884.60

Ersättningen för hvarje djur har varit bestämd till: för gräffling 3 kr., för hök 2 kr., för örn 5 kr., för berguf 3 kr.,

Tab. H. *Fiskeribefolkningen vid Blekinge läns kust, dess båtar och redskap åren 1901—1905.*

År.	Egentliga fiskare, hustrur och barn.	Bönder, torpare, lotsar m. fl.	Summa.	Båtar.			Båtarnes värde.	Redskapens värde.
				Däckade.	Öppna.	Sumpar.		
				Kronor.			Kronor.	Kronor.
1901 . . .	2,813	1,349	4,162	214	1,140	42	248,430	832,320
1902 . . .	2,663	1,327	3,990	203	1,141	41	242,680	833,720
1903 . . .	2,591	1,339	3,930	189	1,133	48	238,530	845,410
1904 . . .	2,503	1,584	4,087	168	1,214	56	252,850	834,750
1905 . . .	2,487	1,622	4,109	169	1,228	57	257,840	882,610

Tab. I.

Fiskfångsten vid Blekinge läns kust åren 1901—1905.

År.	Lax.		Ål.		Sill.			Flundra.		Torsk.		Gråfisk.		Summa värde af fisket vid blekingekusten.	Inkomst af fisket vid främmande kuster.	Summa inkomst.
	Vikt.	Värde.	Vikt.	Värde.	Saltad.	Färsk.	Värde.	Vikt.	Värde.	Vikt.	Värde.	Vikt.	Värde.			
	Kg.	Kr.	Kg.	Kr.	Tunnor.	Valar.	Kr.	Kg.	Kr.	Kg.	Kr.	Kg.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1901 . . .	3,985	11,620	241,100	229,400	554	440,000	216,590	216,200	59,700	618,100	132,120	226,220	86,970	736,400	185,100	921,500
1902 . . .	3,940	11,245	139,000	124,770	1,495	363,800	196,775	142,200	49,550	277,200	71,840	246,290	86,835	541,015	85,550	626,565
1903 . . .	5,526	14,690	169,000	157,880	543	271,000	160,680	209,000	63,400	526,300	114,900	236,770	84,600	596,150	58,200	654,350
1904 . . .	6,730	17,640	164,600	155,150	820	567,200	229,240	255,450	77,020	469,600	117,280	254,030	100,540	696,870	71,000	767,870
1905 . . .	6,810	19,870	262,750	247,730	1,129	614,610	262,040	200,400	56,800	420,600	102,200	267,270	107,400	796,040	111,200	907,240
Summa	26,991	75,065	976,450	914,930	4,541	2,256,610	1,065,325	1,023,250	306,470	2,311,800	538,340	1,230,580	466,845	3,366,475	511,050	3,877,525

för kråka 10 öre och för räf 3 kr., samt från och med år 1905 för räfhona 10 kr.

Fisket. Nedan intagna *tabeller H* och *I* utvisa antalet af dem, som inom länet idkat fiske — fisket i åar och sjöar ej medtaget — såväl yrkesfiskare som andra, värdet af redskap, båtar, antal och värde samt bruttoinkomsten af de olika fiskslag, som fångats vid och utanför länets kuster, äfvensom bruttoinkomsten af de fångster, som af fiskare från länet erhållits vid främmande kuster, såsom Tysklands, Danmarks, Skånes och Gottlands, utanför Stockholms skärgård och vid norrlandskusten, å hvilka platser fiske bedrivits hufvudsakligen efter lax. *Fiskeribefolkningen* har sedan förra femårsperioden minskats med 272 personer, men båtar och redskaps värde har ökat med 47,700 kronor.

Laxfångsten i saltsjön har under perioden varit mycket klen och fångstvärdet 163,775 kr. mindre än nästföregående femårsperiod. Det mesta af fångsten har köpts af laxhandlarne i Mörrum och dels rökts, dels exporterats färsk. Medelpriset utgjorde år 1901 2.90 kr., år 1902 2.85 kr., år 1903 2.66 kr., år 1904 2.62 kr. och år 1905 2.92 kr., allt per kilogram. Laxnätens antal har minskats med 3,126.

Ålfångsten har äfven under denna period ökat, och värdet af densamma var ungefär 216,300 kr. mer än förra perioden. Största delen af den ål, som fångats i ålryssjor, har sålts till tyska uppköpare och betalats med 1 kr. per kilogram. Ålryssjorna hafva under perioden ökat med 690 och ljustren med 555.

Sillfångsten under perioden har varit under medelmåttig och af medelmåttig kvalitet. Priserna, som betydligt växlat, hafva varit i medeltal:

År	Salt sill per tunna.	Färsk sill per val.
År 1901	kr. 15.00	0.46
» 1902	» 14.70	0.48
» 1903	» 15.00	0.56
» 1904	» 14.00	0.40
» 1905	» 11.00	0.41

Saltning af sill har endast förekommit af fiskare inom östra skärgården. I Dragnäs uppsattes rökeri år 1905, hvari röktes omkring 9,000 valar sill. Obetydligt sill har inlagts i kryddor. Värdet af fångsten har varit omkring 131,100 kr. mera än nästföregående period, och bruttoinkomsten af

sillfisket vid främmande kuster har under perioden utgjort 399,650 kr. Sillnätens antal har minskats med 1,600.

Torskfångsten har varit betydligt mindre, eller ej ens hälften mot förra perioden, men priserna hafva varit högre. Medelpriset var år 1901 21 öre, år 1902 26 öre, år 1903 21 öre, år 1904 25 öre och år 1905 $24\frac{1}{3}$ öre, allt per kilogram. Fångstvärdet understiger förra periodens fångstvärde med 12,350 kr. Torsknätens antal har ökats med 108 och antalet krokar med 53 hundratal.

Flundrefångsten har varit något mer gifvande än under förra perioden. Priserna voro i medeltal år 1901 $27\frac{1}{2}$ öre, år 1902 35 öre, år 1903 31 öre, år 1904 30 öre och år 1905 28 öre, allt per kilogram. Fångstvärdet öfverstiger förra periodens med omkring 70,000 kr.

Gräfskefångsten, beträffande gädda, sik, id, abborre och mört med flera fiskarter, har varit omkring 236,100 kilogram större än under förra perioden, och värdet å densamma öfverstiger förra periodens med 172,975 kr. Medelpriset per kilogram har varit år 1901 $38\frac{1}{2}$ öre, år 1902 35 öre, år 1903 36 öre, år 1904 39 öre och år 1905 40 öre.

Laxfångsten i Mörrumsån har understigit föregående femårsperiods med omkring 39,030 kilogram och fångstvärdet med 12,190 kr. Medelpriset utgjorde år 1901 2.63 kr., år 1902 2.54 kr., år 1903 1.97 kr., år 1904 2.51 kr. och år 1905 2.25 kr., allt per kilogram. För åstadkommande af laxyngel hafva infångats 163 stycken afvelslaxar, och hafva under perioden utkläckts och å olika platser i ån utsläppts omkring 1,133,000 laxyngel. Det utarrenderade kronofisket i Mörrumsån har betingat ett årligt arrende af 18,183 kr., hvilket är det högsta arrende, som hittills erhållits. I öfrigt hänvisas till *tabell J*.

Under femårsperioden har exporterats färsk fisk till andra orter inom landet samt äfven till Tyskland och Danmark.

Några nya fiskemetoder hafva ej användts. En motorbåt från Skåne var år 1905 under tio dagar af länets hushållningssällskap förhyrd för fångande af rödspottor med snörpvad, men försöket misslyckades.

Vid Hanö fiskeläge har under perioden byggts fiskerhamn.

Själur hafva under perioden skjutits eller fångats och

Tab. J. *Laxfångsten i Mörrumsån jämte romkläckningsanstaltens verksamhet åren 1901—1905.*

År.	Antal fiskare.	Antal båtar.	Byggda fisken i bruk.	Laxfångsten.		Infångad afvelslax. Styck.	Utsläppta laxyngel.
				Vikt i kg.	Värde i kr.		
1901	73	12	27	22,380	59,265	29	225,000
1902	66	14	26	19,375	49,200	31	215,000
1903	56	15	21	17,470	34,530	24	166,000
1904	50	12	23	18,915	47,485	32	265,000
1905	49	12	24	20,513	46,320	47	262,000
Summa	—	—	—	98,653	236,800	163	1,133,000

Anm. Under hela femårsperioden utgjorde antalet tenar 2, antalet vasar 2, antalet häfdrag likaledes 2, antalet laxnät 280 och antalet notdrag 3.

dödats, år 1901 73, år 1902 102, år 1903 84, år 1904 87 och år 1905 93, summa 439, och hafva i skottpremier betalats 10 kronor per djur.

Åren 1901, 1902, 1904 och 1905 omkom ingen fiskare under yrkesutövning, ej heller förlorades någon båt. Däremot *omkommo* 19 man och gingo 8 däckade båtar med 360 laxnät förlorade under svår snöstorm i närheten af Gottland natten till den 19 april 1903.

Fiskeritillsyningsmännens antal har varit detsamma som under nästföregående femårsperiod.

D) Bergs- och brukshandtering, fabriker, manufaktur och handtverk. En af länets större industrier, *stenindustrien*, som afsett hufvudsakligen tillverkning af gatsten för export på Tyskland och sträcksten för export jämväl på Danmark och England samt uttagande af svart granit för export, har under nu ifrågavarande femårsperiod arbetat under synnerligen tryckta och svåra konjunkturer, hvilket är att tillskrifva dels stenmarknadens läge i utlandet, särskildt Tyskland, dels ock höjda löner till arbetarne, hvilka jämväl genom strejker och arbetsnedläggelser gjort industriens bedrivande besvärlig för arbetsgifvarne. Under det att från början stenhuggerierna hufvudsakligen voro belägna vid kusten, hafva under perioden flera stenhuggerier börjat anläggas inåt landet, så att stenen med järnväg forslas ned till hafvet. För belysande af industriens omfattning meddelas här tillverkningsvärdena i kronor å den sten, som de i Karlskrona befintliga tre affärerna för granitindustri afsatt:

År.	Aktiebolaget F. H. Wolff.	Fredrik Holmqvist.	Karlskrona granitaktiebolag.
1901	kr. 795,800	207,600	84,773
1902	1,010,425	215,630	83,003
1903	650,675	173,900	51,113
1904	716,400	151,400	44,793
1905	848,450	161,890	55,558

Den största utskeppningen af sten går öfver Karlshamn. Därifrån har under perioden till utrikes ort skeppats:

År.	Gatsten. Kvm.	Block- och bygg- nadssten. Kg.	Trottoar- o. kantsten. Stycken.
1901	86,318	3,574,214	13,977
1902	68,148	3,768,507	13,498
1903	66,010	3,423,580	9,128
1904	93,443	2,572,948	4,659
1905	95,244	2,910,049	3,689

Jämväl öfver Ronneby och Sölvesborg utskeppas sten, fastän i mindre mängder, öfver Sölvesborg hufvudsakligen svart granit. Ett vid det s. k. såpbruket i närheten af Karlshamn beläget stensliperi har under perioden nått en icke obetydlig utveckling, med tillverkning hufvudsakligen af grafvårdar.

Tegelbruken inom länet utgöras af Angelskogs, Bustorps, Vörta, Jannebergs, Hallarums och Pukaviks. Med undantag af de två sistnämnda hafva samtliga under perioden arbetat under synnerligen goda konjunkturer.

Kockums järnverksaktiebolags tillverkningsvärde i dess fabrik och emaljeringsverk i Ronneby har under perioden

ökats från 750,000 till något öfver 1,000,000 kr. Nättraby läderfabrik har under perioden nått ett jämförelsevis större uppsving.

För belysande af omfånget af de förnämsta *industri-grenarna i Karlskrona* meddelas följande uppgifter å tillverkningsvärdet i kronor:

	År 1901. Kr.	År 1902. Kr.	År 1903. Kr.	År 1904. Kr.	År 1905. Kr.
N. H. Schollins garfverier omkr.	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000
Aktiebolaget Förenade bryggerierna i Karlskrona och Lyckeby	258,721	286,258	249,038	261,972	268,132
Rubens tobaksfabriksaktiebolag	178,249	175,110	209,574	267,644	300,284
Gjuteri- och mekaniska verkstadsaktiebolaget i Karlskrona	82,838	89,325	96,214	105,736	94,205
Karlskrona hattfabriks aktiebolag	507,225	502,225	476,225	493,000	451,000
Wahlqvistska klädesfabriken	388,825	404,658	418,184	419,426	539,117
Träförädlingsaktiebolaget i Karlskrona	302,822	292,844	425,960	427,533	423,240
Kakelfabriksaktiebolaget i Karlskrona	121,477	145,570	175,117	194,270	179,694
Aktiebolaget Karlskrona nya galvaniseringsfabrik	695,905	798,088	731,387	785,000	807,238

Ronneby stad har under perioden öfvertagit stadens förseende med elektrisk ström och i sammanhang härmed anlagt ett vattenverk för staden, hvilket drifves med elektriska pumpar. Den sammanlagda kostnaden för anläggandet af *vatten- och elektricitetsverket* uppgick till omkring 400,000 kr. Under år 1905 hade inkomsterna för levererad vatten utgjort omkring 9,000 kr. och för levererad elektrisk ström omkring 15,000 kr. Antalet förbrukare af elektrisk ström utgjorde vid 1905 års slut 130 och antalet hus; i hvilka vatten blifvit inledt, utgjorde vid samma tid 293.

Karlshamns stads elektricitetsverk har under de senare åren ytterligare utvidgats och vunnit en allt allmänare tillslutning. Verkets anläggningskostnad beräknades vid 1905 års slut till omkring 289,800 kr. Vid samma tid funnos för stadens ytterbelysning 54 bågglampor och 6 nernstlampor, för enskild förbrukning 39 bågglampor och 6,193 glödlampor samt för verkets egen förbrukning 4 bågglampor, 1 nernstlampa och 102 glödlampor. Totala anslutningen till verket representerade 1,607 glödlampor å 16 normalljus; hvarförutom lämnades ström till 28 mindre motorer med sammanlagdt 30.55 elektriska hästkrafter. Elektricitetsverkets utgifter under 1905 uppgingo till 36,542.60 kr. och dess inkomster till 58,661.64 kr.; hvadan detsamma gaf en behållning af 22,119.04 kr.

Under år 1904 anlades i Bräkne-Hoby ett elektricitetsverk, som förser Hoby samhälle med belysning till och med 500 glödlampor om 10 normalljus.

Sågverket i Skälmershult har omdanats till träullsfabrik.

Inom Mjällby socken finnas 2 *båtbyggerier*, i Hellevik och Nogerssund, hvarest under år 1905 byggdes 15 båtar till ett värde af 1,509 kr. Skeppsbyggeriet i Norje har under de två sista åren af perioden legat nere, hvaremot skeppsvarfvet vid Heleneberg i Asarums socken varit i verksamhet. Den under firma Sölvesborgs skeppsvarf drifna rörelsen å

varfvet och torrdockan i Sölvesborg har fortgått och omfattat företrädesvis dels underhåll och reparation af firman och andra personer tillhöriga fartyg, dels ock istandsättande af havererade fartyg, som firman inköpt. Någon nybyggnad af fartyg har däremot under perioden icke ägt rum efter fullbordandet af ett under nästföregående period påbörjadt segelfartyg af järn.

Vid fabriken för tillverkning af papperspåsar i *Sölvesborg* har verksamheten fortgått i ungefär samma omfång som vid periodens början. Gjuteriet och mekaniska verkstaden i Sölvesborg har vunnit ett alltjämt stegradt uppsving. Dess tillverkningar hafva fått erkännande och afsättning inom allt vidsträcktare områden. Sälunda erhöll verkstaden under sistlidet år beställning på en större lyftkran för hamnstad i Tyskland.

Karlshamns *sockerbruk* har haft att kämpa med en del ogynnsamma förhållanden, beroende på den jämförelsevis ringa omfattning, i hvilken betodling bedrifvits i de kringliggande trakterna eller i orter belägna inom lämpligt afstånd därifrån. Under år 1905 uppgick sockerbrukets betafverkning till 25,581 ton. Betorna hämtades utom från Blekinge dels från Skåne och dels från Öland. Under nämnda år tillverkades vid fabriken 36,864 säckar råsocker.

Bland under perioden *nyttillkomna industriella anläggningar* må antecknas: en cementtegelfabrik i Jämjö för tillverkning af såväl tak- som byggnadstegel; stärkelsefabriker i Jämjö, Säby och Lyckeby; en kättingsmedja jämte trådspiksfabrik i Alnaryd; en fabrik för tillverkning af trätofflor i Röaby inom Bräkne-Hoby socken; en fabrik i Sölvesborg för tillverkning af sagogryn samt en fabrik likaledes i Sölvesborg för tillverkning af glykos och sockerkulör.

I fråga om *brännvins- och maltdryckstillverkningen* i länet under perioden hänvisas till uppgifterna här nedan under afdelning 5. Brännvinsbrännerierna, som under perioden varit i verksamhet, hafva varit till antalet 13 samt belägna i Hallarum inom Jämjö socken, Bubbetorp inom Rödeby socken, Skarup inom Ronneby socken, Hoby och Hobykulle inom Bräkne-Hoby socken, Asarum inom Asarums socken, Mörrum inom Mörrums socken, Ysane inom Ysane socken, Agerum, Gammalstorp och Hålabäck inom Gammalstorps socken samt Boa och Gränum inom Jämshögs socken. Af dessa upphörde Hallarums bränneri under år 1901 och Hobykulle bränneri under år 1902.

I Karlshamn finnas tvenne *spritfabriker*, tillhöriga Svenska spritförädlingsaktiebolaget och det år 1902 bildade aktiebolaget Karlshamns destilleringsverk. Båda förädla brännvin samt tillverka punsch, hvilken sistnämnda fabrikation jämväl bedrifves af firman J. N. von Bergen & Son. I Karlskrona finnas 3 punschfabriker. På grund af den nyinförda stämpelafgiften på punsch har tillverkningen af denna vara mot periodens slut betydligt nedgått. För belysande häraf meddelas, att tillverkningsvärdet å punsch vid de tre Karlskronafabrikerna utgjorde: år 1901 46,844 kr., år 1902 46,147 kr., år 1903 68,644 kr., år 1904 33,443 kr. och år 1905 28,788 kr.

Maltdrycks- och svagdricksbryggerier funnos vid periodens slut till följande antal: maltdrycksbryggerier 3: i Karlskrona, Karlshamn och Nättraby; svagdricksbryggerier 29;

nämligen 7 i Karlskrona, 1 i Ronneby, 3 i Karlshamn, 1 i Sölvesborg, 2 å Tjurkö och i Kalleberga inom Ronneby socken samt 1 å följande ställen: Fågelmara inom Kristianopels socken, Kullen och Sanda å Sturkö, Gräbbegården inom Torhamns socken, Inglatorp inom Rödeby socken, Karlshus i Lyckeby, Fridlefstad i Fridlefstads socken, Kuggeboda inom Listerby socken, Trenså inom Hållaryds socken, Marieberg inom Asarums socken, Annehem och Mörböhus inom Kyrkhults socken samt Holje inom Jämshögs socken.

De mest betydande af bryggerierna äro fortfarande de, som ägas af aktiebolaget Förenade bryggerierna i Karlskrona och Lyckeby samt Karlshamns bryggeriaktiebolag. Tillverkningsvärdena under år 1905 voro för det förra bolaget 268,132 kr. och för det senare 228,086 kr.

Under perioden hafva följande äldre *aktiebolag upplösts*: Karlskrona ångfartygsaktiebolag, aktiebolaget Ekfors bruk i Bräkne-Hoby, aktiebolaget Svenska riskvarnen i Karlskrona, aktiebolaget Bellevue i Karlshamn, Karlshamns snusfabriksaktiebolag, Ronneby elektriska aktiebolag samt Hanö hamnaktiebolag, hvarjämte Sölvesborg—Olofström—Elmhults järnvägsaktiebolag upplösts och järnvägen öfvertagits af Sölvesborg—Olofström—Elmhults nya järnvägsaktiebolag. Därjämte har Nättraby—Alnaryds järnvägsaktiebolag uppgått uti Nättraby—Alnaryd—Eringsboda järnvägsaktiebolag. Aktiebolaget Karlskrona varmbadhus, som inregistrerats år 1902, har under perioden upplösts.

Under perioden hafva tillkommit följande *nya aktiebolag* med säte inom länet samt med nedannämnda aktiekapital, nämligen:

Karlskrona bostadsaktiebolag	100,000 kr.
Aktiebolaget Karlskronaautomaten	20,000 „
Aktiebolaget Karlskrona träexport	225,000 „
Rederiaktiebolaget Glückauf, Karlskrona	275,000 „
Karlskrona stufveraktiebolag	8,750 „
Aktiebolaget Länshöktryckeriet i Karlskrona	45,000 „
Aktiebolaget Karlskrona trikottfabrik	500,000 „
Aktiebolaget Karlskrona skofabrik	43,500 „
Karlshamns spritförädlingsaktiebolag	5,000 „
Aktiebolaget Karlshamns destilleringsverk	90,500 „
Karlshamns yllefabriks aktiebolag	160,000 „
Karlshamns kakelfabriks aktiebolag	45,400 „
Aktiebolaget Zellinger & Skoogs cigarrfabrik, Karlshamn	30,000 „
Aktiebolaget Blekinge landtmän, Karlshamn	61,900 „
Vägga hotellaktiebolag, Karlshamn	16,125 „
Aktiebolaget Concordia, Ronneby	20,000 „
Aktiebolaget Solfarin, Sölvesborg	150,000 „
Aktiebolaget Axeltorps kaolinbruk, Sölvesborg	200,000 „
Blekinge cementstensaktiebolag, Jämjö	25,000 „
Holmajö torfströaktiebolag, Karlskrona	20,000 „
Angelskogs tegelbruks aktiebolag, Ronneby	150,000 „
Rösfors aktiebolag, Bräkne-Hoby	8,500 „
Asarums handelsförenings aktiebolag	5,180 „

4. Kommunikationer och varubyten.

A) **Landtkommunikationer.** Rörande de *allmänna vägarne* inom de olika väghållningsdistrikten är följande att anteckna:

1) Östra härads väghållningsdistrikt: Vägdelningen inom distriktet afslöts den 4 december 1901. Däröfver anförda besvär afgjordes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom utslag den 11 september 1903, hvilket fastställdes genom Kammarkollegii utslag den 12 augusti 1904 och Kungl. Maj:ts utslag den 7 juli 1905.

2) Medelstads härads väghållningsdistrikt: I september 1902 afslutades vägdelningen inom distriktet. Den 14 augusti 1903 afgjorde Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolution besvär, som anförts öfver vägdelningen. Sedan Kammarkollegium genom utslag den 15 september 1905, hvilket vann laga kraft, i vissa delar ändrat vägdelningen, hade vid periodens slut ännu icke ny vägdelningsförrättning påbörjats.

3) Bräkne härads väghållningsdistrikt: Ansökning om ny delning af distriktets vägar hade vid periodens utgång ännu ej inkommit till Kungl. Maj:ts Befallningshafvande.

4) Mörrums och Elleholms socknars väghållningsdistrikt: Den 3 februari 1902 meddelade Kungl. Maj:ts Befallningshafvande utslag rörande de vägar, som skulle i vägdelningen ingå, och deras egenskap af landsväg eller bygdeväg samt rörande de broar, hvilka skulle från delningen undantagas för att medelst distriktets vägkassa underhållas. Öfver detta utslag anförda besvär ogillades genom Kam-

markollegii utslag den 12 september 1902, hvilket utslag vann laga kraft. Vid periodens slut var vägdelningen ännu ej afslutad, hvaremedellertid Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolution den 12 februari 1904 åsatt hemman, utjordar och andra jordbruksfastigheter inom distriktet vägtal för vägunderhåll in natura.

5) Jämshögs sockens väghållningsdistrikt: De hos Kammarkollegium anförda besvären öfver Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag i fråga om vägdelningen inom distriktet afgjordes genom kollegii utslag den 21 november 1901 och Kungl. Maj:ts utslag den 24 oktober 1902, hvareigenom ändring i vägdelningen icke gjordes. Därefter har väguppskattning af särskild nämnd ägt rum och afslutats den 19 november 1903.

6) Kyrkhults sockens väghållningsdistrikt: Intet att anteckna.

7) Gammalstorps sockens väghållningsdistrikt: Ansökning om ny delning af distriktets allmänna vägar hade vid periodens utgång ännu ej inkommit till Kungl. Maj:ts Befallningshafvande.

8) Mjällby, Ysane och Sölvesborgs socknars väghållningsdistrikt: De besvär, som blifvit anförda öfver Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag i fråga om vägdelningen inom distriktet, hafva afgjorts af Kammarkollegium genom utslag den 30 januari 1902, hvarefter Kungl. Maj:t afgjort öfver nämnda utslag fullföljda besvär genom beslut den 22 augusti samma år. Vägtal för vägunderhållet in natura

själfva, beträffande Sölvesborg från och med den 1 november 1903.

Den 12 oktober 1901 fastställdes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande särskild ordningsstadga rörande *velociped-ridt* i Sölvesborgs stad.

Länets *järnvägsnät* har under perioden i någon mån utvecklats, i det den i september 1900 påbörjade järnvägen från Alnaryd till Eringsboda blifvit färdigbyggd och enligt Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens den 27 juni 1905 meddelade tillstånd öppnad för allmän trafik. Järnvägen, som är af 0·6 meters spårvidd, har en längd af 13·2 kilometer samt får trafikerats med en hastighet af högst 25 kilometer i timmen.

Mellersta Blekinge järnvägsaktiebolag har under perioden inköpt såväl Västra Blekinge järnväg med bibana Sandbäck—Holje som ock järnvägen Sölvesborg—Kristianstad. Hufvudspåret Karlskrona—Kristianstad har en längd af 131·7 kilometer, bibanan Sandbäck—Holje en längd af 15 kilometer, bibanan Ronneby—Ronneby redd en längd af 3·8 kilometer och bibanan Djupadal—Kallinge en längd af 1·1 kilometer, hvadan bolagets järnvägar hafva en sammanlagd längd af 151·6 kilometer. Bolaget har för afsikt att anlägga en sammanbindningsbana mellan Holje station och Olofströms station å Sölvesborg—Olofström—Elmhults järnväg. Bibanan Ronneby—Ronneby redd fortsattes af ett Ronneby stad tillhörigt spår, som på svängbro öfvergår Ronnebyån. Af Mellersta Blekinge järnväg hafva under år 1905 befordrats 613,144 passagerare och 201,500 ton gods.

Östra Blekinge järnvägsaktiebolag, hvars järnväg utgår från Gullberna och har sin ändstation i Torsås, där Kalmar—Torsås järnväg stöter till, har anlagt en bibana från Torsås till Bergkvara i Kalmar län. För trafiken mellan Gullberna och Karlskrona använder järnvägen Mellersta Blekinge järnvägs spår. Högsta tillåtna hastigheten på linjen Gullberna—Torsås är 35 kilometer i timmen.

Å Karlskrona—Växjö järnväg, som har en spårvidd af 1·435 meter och en längd af 113·4 kilometer, hafva delvis de äldre skenorna af järn blifvit utbytta mot sådana af stål, hvarjämte en del andra förbättringar komma att utföras, i ändamål bland annat att få den nu tillåtna högsta hastigheten 40 kilometer i timmen något ökad.

Bredåkra—Tingsryds järnväg arbetar under synnerligen tryckta ekonomiska förhållanden. År 1905 befordrades å järnvägen 53,067 passagerare och 47,749 ton gods.

Karlshamn—Vislanda järnväg, som förmedlar den direkta förbindelsen mellan Karlshamn och södra stambanan, äges till omkring $\frac{3}{4}$ af nämnda stad, som i densamma nedlagt ett kapital å 1,165,000 kr. Det kan här antecknas, att staden Karlshamn dessutom äger aktier i Mellersta Blekinge järnvägsaktiebolag för 265,000 kr. och i Vislanda—Bolmens järnvägsaktiebolag för 129,500 kr. Ett af staden Karlshamn och Karlshamn—Vislanda järnvägsaktiebolag nedlagt kapital å tillsammans 225,000 kr. i järnvägen Hönshylte—Kvarnamåla, som utgör en förbindelseled mellan Karlshamn—Vislanda järnväg från Norraryds station och Växjö—Tingsryds järnväg vid Kvarnamåla station, gick förloradt genom järnvägens under perioden iråkade konkurs.

Sölvesborg—Olofström—Elmhults järnvägsaktiebolag, däri staden Sölvesborg ägde aktier till afsevärdt belopp, har

på grund af ekonomiska svårigheter under perioden måst till konkurs afträda järnvägen, som öfvertagits af Sölvesborg—Olofström—Elmhults nya järnvägsaktiebolag, hvari staden Sölvesborg icke äger del. Denna järnväg har emellertid visat sig vara för stadens affärslif och utveckling af genomgripande betydelse. Det torde redan nu kunna fastslås, att den förlust, uppgående i kapital till omkring 370,000 kr., staden Sölvesborg fått vidkännas i förloradt aktiekapital och på grund af för det äldre bolaget ingångna ansvarsförbindelser, mer än uppväges af de fördelar, järnvägsanläggningen tillfört och ytterligare lär komma att tillföra staden.

Under åren 1903 och 1904 hafva senast af Kungl. Maj:ts fastställt taxor för transporter å de nu befintliga järnvägarna inom länet. Hvad i öfrigt angår dessa järnvägar hänvisas till Järnvägsstyrelsens samt Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens årsberättelser för de senaste fem åren.

Genom nådigt bref den 27 maj 1904 har Kungl. Maj:ts beviljat Axel E. Lindvall med flere rättighet att anlägga och till allmänt begagnande mot afgift upplåta järnväg af 0·6 meters spårvidd från Eringsboda station å Alnaryd—Eringsboda järnväg till Elmeboda gamla kyrkoby i Elmeboda socken af Kronobergs län. Järnvägen skall få en längd af 18 kilometer och är beräknad att kosta 273,000 kr. Arbetet å densamma skall påbörjas senast den 1 juni 1908, och järnvägen skall vara färdig att öppnas för trafik senast den 1 juni 1910. Någon aktieteckning af betydenhet för järnvägens åstadkommande hade ännu vid periodens slut icke erhållits.

Frågan om järnvägsförbindelse för Mjällby och Ysane socknar å Listerslandet har ännu icke fått sin lösning. Två förslag hafva framkastats, det ena om järnväg från Sölvesborgs tivoli till Hörviks fiskeläge och det andra om järnväg från samma utgångspunkt genom Mjällby, Norje och Pukavik samt med anslutning till Mellersta Blekinge järnväg vid Mörrum. Bristande enighet rörande järnvägens sträckning torde i icke ringa mån uppehålla frågans afgörande.

B) Sjökommunikationer. Vid hamnarna inom länet hafva åtskilliga arbeten af stor omfattning blifvit utförda. För att råda bot mot det länge kända behovet af ökad kajutrymme vid Karlskrona kofferdihamn samt af upplagsplatser hafva arbeten för sådant ändamål fortgått alltsedan september månad 1901. Enligt de förslag, som föreligga för hamnutvidgningen, skall hamnkajen utsträckas öster hän till Kyrkogatans utmynning vid Stumholmssundet. Härigenom vinnes dels en kajlängd af 317 meter för 7·3 meters vattendjup, dels en kajlängd af 170 meter för 5·5 meters vattendjup, dels en kajlängd af 118 meter för 2 meters vattendjup och dels en 15 meter lång trappkaj eller släpställe. Det emellan kajen och stranden belägna, för gator och upplagsplatser afsedda område, som skall utfyllas, utgör omkring 32,000 kvadratmeter. För arbetena i fråga är af stadsfullmäktige beviljadt det afsevärda beloppet af i rundt tal 650,000 kr. Vid 1905 års slut hade af den beslutade kajbyggnaden 200 meter fullbordats, och var då ett område af 2,500 kvadratmeter färdigt till uthyrning som upplagsplats.

Hamnen vid Ronneby redd, som befunnits för trång och otidsenlig, har undergått väsentliga förändringar, hufvudsak-

ligen för åstadkommande af bättre förbindelse mellan lastkajerna och ofvanför varande landområde. En bassäng har bildats väster om den gamla lastkajen med ett djup af 4.75 meter och en sammanlagd kajlängd af 270 meter, utförd såsom träbålverk. Kostnaden har uppgått till omkring 80,000 kr. Det nya utlopp för Ronnebyån, som uppkommit genom dessa förändrings- och utvidgningsarbeten vid hamnen, har af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolution den 31 december 1902 förklarats för *allmän farled*.

I Karlshamn har västra kajen blifvit förlängd till en utsträckning af 63 meter, utförd såsom träkaj, i anslutning hvartill utbyggt en lastbrygga af 79 meters längd och 20 meters bredd med dubbla järnvägsspår. Väster om denna brygga har, enligt den antagna planen för ordnandet af Espingshamnen, utförts en strandskoning af 68 meters längd i form af en pålbro med innanför nedslagen spontvägg mot bakomvarande utfyllning af stranden. Hamnområdet är till större delen stensatt. En 20-tons lyftkran å stenfundament har därstädes blifvit uppförd. Å östra hamnområdet har en del af träkajen ersatts med stenkaj, nya hamnspår hafva utlagts och hela området stensatts med tuklad sten. Härförutom hafva en mängd större reparationsarbeten tid efter annan blifvit utförda. För utvidgning af kajutrymmet har inköpts en fastighet, hvarjämte, såsom ofvan omförmålt, förutvarande kronoholmarne Kastellet och Boön förvärfvats för ett lämpligt ordnande af hamnområdet. Hamnens utgifter hafva under perioden uppgått till sammanlagdt 297,342 kr. 65 öre och dess inkomster till 376,860 kr. 80 öre.

Den betydliga ökningen af trafiken i Sölvesborgs hamn har nödvändiggjort en förlängning af inre hamnens kaj, hvilken efter förut uppgjord plan på en sträcka af 50 meter tillbyggt med nybyggnad af huggen granit på en bädd af till fast botten neddrifna pålar. Med utgifter för erforderlig ytterligare utsträckning af inre hamnens kaj synes ej synnerligen länge kunna anstå. Genom muddring har erhållits ett djup i inseglingsrännan af 5 till 5.3 meter och i hamnbassängen af 2.4 till 4.7 meter. Den isfria yttre hamnen omkring 2 kilometer söder om staden har under perioden fullbordats och visar sig tillfredsställa ett känt behof. Hamnen kan nu anlöpas äfven under strängaste vinter, och det ofta hårdt anlitade utrymmet å och vid inre kajerna kan tillgodogöras på ett vida ändamålsenligare sätt än förut, sedan tillfälle beredts att å yttre kajområdet upplägga det tyngre, mera skrymmande godset. Ytterhamnens träkaj är 97 meter lång, och kajområdet står i förbindelse med järnvägsstationen och inre kajområdet genom spår, som trafikeras af Sölvesborg—Olofström—Elmhults järnväg. Å kajen har uppförts en 15-tons lyftkran. Med hänsyn till de svårigheter, som äro förenade med att nattetid angöra hamnen, synes en tillfredsställande fyranordning vara synnerligen önskvärd och af behovet påkallad. Utan dylik anordning torde de trafikmöjligheter, hamnen erbjuder, icke kunna behörigen utnyttjas. Hamnens inkomster under perioden hafva utgjort sammanlagdt 166,510 kr. och dess utgifter tillhoppa 217,796 kr., däraf för kajbyggnader och spåranläggningar omkring 67,500 kr. Genom näddigt bref den 28 november 1902 har Kungl. Maj:t förordnat, att Sölvesborgs hamnområde skulle utgöras af en del af Sölvesborgsviken, som befinnes innanför en rät linje, dragen

mellan Västerbåk och fiskeläget Västra Näs norra udde; därvid, enär vatten, gränsande till strand, som icke tillhör staden, sålunda komme att falla inom hamnområdet, tillika föreskrifvits, dels att inrättningar, afsedda för fartygs förtöjande eller för varors lastning eller lossning, icke finge å strand eller i vatten, som ej tillhör staden, af staden anbringas utan vederbörande strand- och vattenägares medgifvande eller eljest därtill i laga ordning vunnit tillåtelse, likasom icke heller åtgärder där vidtagas, genom hvilka nämnde ägares rätt kunde förnärmis, dels ock att vatten, som hänföres till hamnområdet, men icke gränsar till stadens mark, likväl skulle med därvid anlagda lastningsbryggor, i hvad angår tillämpningen af hamnordning och öfriga för hamnen gällande ordningsföreskrifter, lyda under stadens myndigheter, äfvensom att för fartyg, som angöra inom hamnområdet befintlig plats, hvilken ej tillhör stadens jordområde, skulle erläggas hälften af eljest utgående hamnafgift.

Det under förra femårsperioden påbörjade arbetet för utvidgning och förbättring af hamnen vid Nordersund måste afbrytas, enär intressenterna icke förmådde uppfylla det fastställda villkoret för statsbidragets utbetalande, nämligen att 50 meter mark skulle å land innanför hamnen disponeras för densamma. Framställning har emellertid gjorts därom, att hamnområdet måtte få begränsas af den längs stranden och på mindre än 50 meters afstånd från densamma löpande vägen, hvilket syntes för hamnens ändamål vara fullt tillräckligt, och hvarigenom man kunde undvika en dyrbar lösen af en mängd byggnader. Genom storm och högvatten den 30—31 december 1904 skadades hamnen dels å östra vågbrytaren, där en del sten nedrasade, dels ock å västra vågbrytaren, å hvilken bröstväret helt och hållet förstördes likasom äfven stenbeläggningen å bron innanför. En del af dessa skador hafva nödtorftigt reparerats, så att en liten tilläggsplats erhållits vid västra vågbrytarens insida, men för hamnens återställande i tillfredsställande skick erfordras ett afsevärdt belopp. Djupet i hamnen är 2—2.4 meter.

För anläggning af en föreslagen västra vågbrytare för hamnen vid Hörvik, hvarför kostnaden beräknats till 19,500 kr., har statsanslag erhållits med 13,000 kr. Detta arbete var vid periodens utgång ännu icke afslutadt. Jämväl denna hamn led stora skador genom högvattnet och stormen den 30—31 december 1904, hvilka skador dock till större delen blifvit reparerade. Djupet i hamnen uppgår till omkring 3 meter.

Hamnen vid Hanö, hvartill statsbidrag erhållits, har under perioden färdigbyggt. Den 5 juni 1905 har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt hamnordning för hamnen, att lända till efterrättelse från och med ingången af år 1906.

Af hamnarne till länets städer hafva följande på grund af *ishinder* varit stängda för trafik under nedannämnda tider:

Karlskrona hamn från och med den 10 februari till och med den 15 mars 1901, därvid dock är att märka, att den yttre hamnen vanligen är öppen eller har en ränna hållits öppen genom ångbåtsförbindelse mellan staden och fortet Kungsholmen;

hamnen i Karlshamn under den 19 januari 1901 samt

den 15 och 16 februari 1902, dock endast för segelfartyg; samt

Sölvesborgs hamn från och med den 4 till och med den 10 januari 1901, från och med den 30 november 1902 till och med den 9 januari 1903 samt från och med den 23 till och med den 31 i samma månad. Härvid är att märka, att yttre hamnen ständigt varit isfri.

Däremot har Ronneby hamn icke under perioden varit stängd af ishinder.

Genom nådiga bref den 31 december 1901 har Kungl. Maj:t fastställt taxor å hamnafgifter för hamnarne i länets städer samt Nordersunds hamn.

Karlskrona fiskeriförening har gjort framställning om anordnande å lämpliga platser i Karlskrona skärgård af fiske- och nödhamnar, därvid föreslagits dylika hamnanläggningar vid Ungskär, å Aspö och Hasslö samt vid Stenshamn. Den- na fråga var vid periodens slut ännu icke afgjord.

För underhåll af *farleden i Nättraby å*, till hvilken statsanslag på sin tid erhållits, har ny strandskoning verkställt å en sträcka af omkring 200 meter. Skoningen utföres genom tätt slagna, 8 meter långa pålar, försedda med en långsgående vattenlist och förankrade på hvar tredje meter med ankarband och pålar. Bakom pålväggen hafva på vissa ställen satts plank till stöd för fyllningen. Vattendjupet utefter hela åsträckan varierar mellan 1.8—2 meter under medelvattenytan. Genom nådigt bref den 21 oktober 1901 har Kungl. Maj:t berättigat Nättraby kommun att, under villkor att kommunen underhåller farleden i dess upprepade djup och bredd, intill slutet af år 1906 såsom bidrag till farledens underhåll uppbära afgifter dels för ångslupar, som befara nämnda farled, med 75 öre för hvarje dag, farleden af ångslupen trafikerar, oberoende af antalet turer och ångslupens storlek, dock med iakttagande att särskild afgift icke erlägges för ångslup, som under dagens lopp en eller flera resor intager förut annonserad ångslups reguljära turer, dels för öppna segelbåtar af större dimensioner än vanliga så kallade blekingska sexbordsekor med 25 öre samt för däckade båtar och farkoster 45 öre för hvarje gång, sådan båt eller farkost, medförande passagerare eller fraktgoods, passerar längre eller kortare del af farleden, dels ock för virke, som i sammanlagda flottar framföres i farleden med 5 öre för tolf sågadt virke om 9 centimeters tjocklek eller därunder och med 24 öre för tolf annat virke.

Genom resolution den 17 september 1901 har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande för *allmän farled* förklarat in-seglingsleden genom Västra Torsöviken till ankarsättningen utanför Västra Torsö fiskeläge.

Därjämte har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 12 september 1904 utfärdat kungörelse med bestämmelse, att ångfartyg och ångslupar, hvilka icke äro kronan tillhöriga, såväl vid passerandet af å Karlskrona redd liggande fartyg som ock inom det område invid Karlskrona, som begränsas i söder och öster af linjerna »vaktkuttern vid örlogsvarfvet till Smörasken» och »Smörasken till kvastpricken söder om Kungshall», tills vidare skola gå med sakta fart för undvikande af den skada å trappor, fartyg och båtar, som genom svallvågorna möjligen skulle kunna uppstå.

C) Post- och telegraf- samt telefoninrättningar. Vid periodens början funnos i länet 64 *postanstalter*, och hafva därunder tillkommit 11, nämligen i Blåningsmåla, Drottningsskär, Hjortahammar, Jämshögsby, Nyteboda, Olofström, Svarthöfden, Pattamåla, Vekerum, Vålshult och Åkeholm. Dessutom har gångpost med landtbrefbärare anordnats från Holmsjö poststation till Långasjö i Tvings socken, från Eringsboda poststation till Makrilla, Pålsmåla, Stångsmåla, Hjorthålan, Hjortseryd, Kålshults kvarn, Spikahult och Kåls-hult, från Backaryds poststation till Hjorthålan, från Bräkne-Hoby poststation till Orseryd samt från Trensoms poststation till Långehalls skolhus.

För belysande af den ökade rörelsen å länets 4 postkontor lämnas i *tabell K* uppgifter rörande inkomster och utgifter vid dessa.

Nya *telefonstationer* hafva inrättats i Jämfö. Ramdala, å Sturkö, i Hörvik och i Jämshög. I städerna har telefonnätet utvidgats med följande antal apparater:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.	Summa.
Karlskrona	31	101	68	90	135	425
Ronneby	9	15	5	20	9	58
Karlshamn	3	39	16	40	9	107
Sölvesborg	10	13	15	15	20	73
Summa	53	168	104	165	173	663

Nättraby—Alnaryds järnvägs enskilda telefonledning har i samband med järnvägens utsträckning till Eringsboda blifvit framdragen dit.

Tab. K.

Inkomster och utgifter vid postkontoren i Blekinge län åren 1901—1905.

Postkontor.	År 1901.		År 1902.		År 1903.		År 1904.		År 1905.	
	Inkomster.	Utgifter.	Inkomster.	Utgifter.	Inkomster.	Utgifter.	Inkomster.	Utgifter.	Inkomster.	Utgifter.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Karlskrona	131,080.88	43,077.52	145,186.95	45,702.22	170,088.71	51,611.95	173,666.09	60,164.35	181,373.90	68,058.30
Ronneby	40,181.60	12,333.59	43,077.33	12,963.82	48,320.39	14,164.52	51,333.22	15,210.14	45,485.05	15,019.24
Karlshamn	80,961.56	30,447.27	86,816.01	29,243.88	96,572.15	30,880.15	97,017.49	37,179.23	105,589.86	39,631.30
Sölvesborg	29,853.87	10,539.56	36,832.22	13,172.60	41,484.74	14,643.66	45,265.42	15,113.74	47,597.55	15,185.68

D) **Sjöfart och handel.** Inom länet hemmahörande fartyg om 20 ton och däröfver voro vid 1905 års slut 57 segelfartyg om sammanlagdt 4,398 ton och 26 ångfartyg om 13,345 ton, eller tillhopa 83 fartyg om 17,743 ton, hvilket, i jämförelse med förhållandena vid 1900 års slut, visar en minskning med 18 i fartygens antal, men en ökning i ton-talet å 246. Sjöfarten på länet visar, i jämförelse med föregående femårsperiod, en icke obetydlig stegring. Medan sålunda år 1900 de segel- och ångfartyg, hvilka från utrikes ort ankommo till Karlskrona, Ronneby, Karlshamns och Sölvesborgs tullkammardistrikt, utgjorde 1,422 med en sammanlagd dräktighet af 178,086 ton, var motsvarande antal år 1905 1,608 fartyg med 209,984 ton. Likaledes hade de från nämnda tullkammardistrikt till utrikes orter afgångna segel- och ångfartygen, hvilka år 1900 utgjorde 1,826 med en sammanlagd dräktighet af 180,509 ton, år 1905 stigit till 1,897 med en dräktighet af tillhopa 204,541 ton.

En jämförelse mellan 1900 och 1905 års uppburna afgifter i kronor för ankomna och afgångna fartyg samt för lastade och lossade varor ställer sig sålunda:

År.	Afgift i kr. för fartyg.			Afgift i kr. för varor.		
	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Summa. Kronor.	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Summa. Kronor.
1900	59,877	31,864	91,741	37,798	28,105	65,903
1905	75,784	36,023	111,807	40,367	45,322	85,689

Rörande sjöfarten i öfrigt hänvisas till Kommerskollegii ämbetsberättelser.

Vid periodens början voro till det hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande förda handelsregister anmälde 720 *enskilde näringsidkare*, hvilka, såvidt af anteckningarna i handelsregistret framgår, fortfarande utöfvade handelsrörelse. Under tiden till och med den 31 december 1905 tillkommo 228. Af dessa sålunda anmälde 948 näringsidkare å länets landsbygd råkade under perioden 15 i konkurs, och an-

mälades till registret, att 30 af de öfriga upphört med sin verksamhet. Den af handelsrörelse inom länet år 1905 uppskattade inkomsten utgjorde sammanlagdt 1,670,516 kr.

Gärdfarihandel, hufvudsakligen med alster af väfnadsindustri, fjäder och smidesarbeten, allt uteslutande af inhemsk tillverkning, har med vederbörligt tillstånd idkats inom länet af 21 personer år 1901, 15 personer år 1902, 18 personer år 1903, 14 personer år 1904 och 12 personer år 1905. Under perioden har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande meddelat tillstånd till allenast 4 s. k. realisationer, samtliga under år 1904.

Kreatursmöten och stortorgsdagar uteslutande för afyttring af kreatur, landtmannaprodukter och alster af hemslöjd hafva under perioden hållits:

- 1) i Karlskrona första helgfria torsdagen i april samt andra helgfria torsdagen i juni, oktober och december;
- 2) i Jämjöslätt sista helgfria tisdagen i mars, augusti och oktober;
- 3) vid Holmsjö järnvägsstation andra helgfria onsdagen i april och oktober;
- 4) i Rödeby tredje helgfria onsdagen i mars och första onsdagen i september;
- 5) vid Alnaryds järnvägsstation sista helgfria onsdagen i mars och september;
- 6) vid Ronneby järnvägsstation första helgfria fredagen i april och oktober;
- 7) i Bräkne-Hoby första helgfria tisdagen i april och oktober samt särskildt möte för köpslagan med hästkreatur första helgfria tisdagen i april;
- 8) i Karlshamn första helgfria torsdagen i april och andra helgfria torsdagen i oktober;
- 9) i Holje första helgfria onsdagen i april och andra helgfria onsdagen i oktober;
- 10) i Sölvesborg första onsdagen i hvarje månad eller, om helgdag då inträffat, nästföljande söckendag;

hvarjämte Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolutioner den 31 oktober 1904 förordnat, att dylika möten skulle hållas:

- 11) vid Fågelmaras järnvägsstation andra helgfria tisdagen i april, augusti och november, samt
- 12) i Eringsboda kyrkoby första helgfria torsdagen i april och tredje torsdagen i september.

I fråga om *brännvinsförsäljningen* hänvisas till uppgifterna i nedanstående tabell L.

Tab. L.

Brännvinsutskänkning och -utminuteri i Blekinge län försäljningsåren 1900—1905.

År.	Minuteringsställen.		Utskänkingsställen.				Influtna afgifter samt vinstmedel.			Försäljningsmedlens fördelning.					
	På landet.	I städerna.	På landet.		I städerna.		På landet.	I städerna.	Summa.	Redogörarnes provision. Kronor.	Hushållnings-sällskapet. Kronor.	Landstinget. Kronor.	Städerna. Kronor.	Socknarne. Kronor.	Statskontoret. Kronor.
			Helt år.	Kortare tid.	Helt år.	Kortare tid.	Kronor.	Kronor.	Kronor.						
1900—01 . .	—	19	—	3	33	7	4,238.43	295,412.84	299,651.27	77.38	29,957.39	59,914.78	147,671.97	2,960.96	59,068.79
1901—02 . .	—	19	—	3	21	1	4,319.43	273,822.10	278,141.53	77.57	27,806.40	55,612.79	136,876.59	3,017.55	54,750.63
1902—03 . .	—	20	—	3	25	4	4,141.93	333,745.66	337,887.59	76.31	33,781.12	67,562.25	166,838.81	2,893.57	66,735.53
1903—04 . .	—	21	—	6	26	3	1,082.43	312,491.12	313,573.55	70.15	31,350.34	62,700.68	156,211.58	756.18	62,484.62
1904—05 . .	—	21	—	3	25	1	1,089.93	302,983.68	304,073.61	70.16	30,400.85	60,800.69	151,457.84	761.43	60,583.14

5. Kameralförhållanden.

I tabell 3 lämnas redogörelse för hemman och lägenheter på landet samt jordar och tomter i städerna äfvensom deras taxeringsvärden för år 1905.

Någon skattläggning har icke under perioden förekommit, och finnes ej heller något ödeshemman i länet.

Till skatte hafva under perioden blifvit inköpta 1 hemmansdel, 3 jordlägenheter och 7 ålfisken. Vid 1905 års utgång kvarstodo i jordeboken under kronotitel 6 hemmansdelar, 24 jordlägenheter eller andelar däraf och 28 fisken, hvilka emot stadgade afgifter kunde till skatte lösas.

Såsom ofvan under afdelningen 3 i fråga om de allmänna skogarne blifvit anmärkt, har kronan under perioden inköpt nedan omförmälda egendomar, afsedda att utvidga förutvarande kronoparker, nämligen:

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 27 september 1901: hemmanet $\frac{3}{16}$ mantal kronoskatte Gillesnäs nr 1 i Jämshögs socken och Listers härad om 246.23 hektar för 27,500 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 31 januari 1902: hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal nr 1 i Jämshögs socken och Listers härad om 251.52 hektar för 24,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 29 juli 1904: hemmanet $\frac{5}{32}$ mantal Gillesnäs nr 1 i Jämshögs socken och Listers härad om 258.70 hektar för 17,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 18 november 1904: ett från hemmanet $\frac{1}{8}$ mantal nr 5 Holje i Jämshögs socken och Listers härad afsöndradt jordområde om 45 ar, beläget vid sjön Halen och afsedt till upplagsplats för skogsprodukter från kronans skogar i denna trakt, för 1,100 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 31 december 1904: hemmanet $\frac{1}{8}$ mantal Norra Nebbeboda nr 1 i Jämshögs socken och Listers härad om 296.96 hektar för 24,000 kr.; samt

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 12 maj 1905: hemmanet $\frac{3}{16}$ mantal Kullan nr 1 i Kyrkhults socken och Listers härad om 260.92 hektar för 26,500 kr.

Jordafsöndringar, mestadels föranledda af den mot periodens slut kraftigt växande egnahemsrörelsen, hafva af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställts till följande antal:

År 1901	57	År 1904	89
» 1902	87	» 1905	130
» 1903	50	Summa	418

Dessutom hafva af Kungl. Maj:t eller Kammarkollegium i 14 särskilda fall för olika ändamål medgifvits afsöndringar för alltid eller under viss tid från åtskilliga boställen.

Antalet af de vid 1905 års utgång för statsverkets räkning utarrenderade kronoegendomar utgjorde 7, hvilka lämnade årliga arrendeafgifter af tillhopa 23,325 kr. 87 öre

Disponerade landsstatsboställen vid nyssnämnda tid utgjorde allenast 3, alla anslagna på lön till kronolänsmän i länet.

Af de inom länet förlagda 1,527 båtsmansnummer, däraf 1,500 rusthåll och 27 rotar, voro vid 1905 års utgång enligt kungl. kungörelsen den 13 juli 1887 satta på ständig vakans 1,470 rusthåll och 24 rotar. Den effektiva, rusthåll och rotar för år 1905 tillkommande ersättning för rustnings- och roteringsbesvären, enligt lagen den 2 december 1892, utgjorde sammanlagdt 3,818 kr. 31 öre.

Taxeringsvärdet å fast egendom på landet utgjorde:

	År 1900.	År 1905.	Ökning (+), minskning (-).
Bevillningskyldig jordbruksfastighet	kr. 49,370,500	51,054,200	+ 1,683,700
Bevillningskyldig annan fastighet	» 11,124,700	14,347,500	+ 3,222,800
Bevillningsfri jordbruksfastighet	» 203,900	312,200	+ 108,300
Bevillningsfri annan fastighet	» 10,008,400	4,201,100	— 5,807,300

Taxeringsvärdet å fastigheter i städerna framgår af följande sammanställning:

	År 1900.	År 1905.	Ökning.
Bevillningskyldiga jordar	kr. 636,600	802,800	166,200
Bevillningskyldig annan fastighet	» 31,040,400	42,904,200	11,863,800

Den i ögonen fallande minskningen i taxeringsvärdet å bevillningsfri annan fastighet på landet beror på fortet Kungsholmens och fortet Hästholmens öfverflyttning från Tjurkö till Karlskrona stad.

I tabell 4 redogöres för egendomar af fideikommissnatur, i tabell 5 för egendomar, tillhörande inhemska aktiebolag, och i tabell 6 för egendomar, tillhörande främmande makters undersåtar.

För brännvins-, socker- och maltdryckstillverkningen i länet under perioden lämnas redogörelse i nedanstående tabell M samt tabellerna N och O (sid. 30).

Tab. M.

Brännvinstillverkningen i Blekinge län åren 1901—1905.

År.	Antal brännvins- rör.	Tillverkad brännvin. Liter.	Tillverknings- skatt. Kronor.	Antal all- männa bränn- vins- nederlag.	Nederlags- avgift. Kronor.	Antal denature- rings- ställen.	Denature- radt bränn- vin. Liter.	Restitution af skatt.		Kontrollkostnader.	
								För export- erat brännvin. Kronor.	För denatu- rerat brännvin. Kronor.	För brän- nerier och allmänna nederlag. Kronor.	För dena- turerad brännvin. Kronor.
1901	13	4,457,975.0	2,182,937.60	2	5,477	3	223,479.4	15,406.38	109,504.92	37,165.60	2,136.06
1902	12	4,147,609.8	2,032,328.50	2	5,069	3	159,524.2	—	78,166.81	35,741.30	1,934.88
1903	11	2,670,265.0	1,628,984.53	3	3,869	5	143,510.6	—	84,644.32	31,950.32	1,297.32
1904	11	1,909,595.0	1,216,411.72	2	3,388	4	184,163.0	14,977.59	116,964.02	26,245.67	2,074.41
1905	11	2,380,384.7	1,516,304.81	2	3,311	4	180,102.8	—	116,801.68	27,386.62	1,970.17

6. Politi.

A) **Undervisningsväsendet.** *Folkskoleundervisningen* har äfven under de år, som tillhöra nu ifrågavarande period, gått framåt. Flerstädes hafva med betydande kostnad uppförts nya och tidsenliga skolhus. Skolornas antal har utgjort:

År.	Landsbygden.							Städerna.		
	Folkskolor.		Mindre folkskolor.		Småskolor.		Fortsättnings-skolor.	Folkskolor.	Småskolor.	Fortsättnings-skolor.
	Fasta.	Flytande.	Fasta.	Flytande.	Fasta.	Flytande.				
1901 . .	114	8	14	3	101	14	10	13	17	4
1902 . .	118	7	19	4	102	12	12	13	18	9
1903 . .	120	6	23	4	106	10	17	14	18	10
1904 . .	125	3	27	3	110	7	18	13	18	8
1905 . .	130	1	32	4	114	4	15	13	18	3

År 1905 utgjorde i dessa skolor antalet lärare, som undervisat i läsåmen, å landsbygden 118 och i städerna 27, antalet lärarinnor, som undervisat i sådana ämnen, å landsbygden 209 och i städerna 67, antalet lärare och lärarinnor, som undervisat endast i öfningsämnen eller handaslöjder, å landsbygden 26 och i städerna 10 samt antalet barn, som bevisat undervisningen, å landsbygden 18,905 och i städerna 4,011. Utgifterna för folkskoleväsendet hafva uppgått till följande belopp:

Tab. N. Sockertillverkningen i Blekinge län åren 1901—1905.

År.	Afverkade råa.		Tillverknings-skatt.	Kontrollkostnader.
	Ton.	Kronor.		
1901	29,208.5	393,386.12		2,430
1902	24,408.5	340,871.48		2,776
1903	22,871.7	322,490.97		1,878
1904	16,729.8	235,890.18		2,478
1905	25,581.0	360,692.10		1,926

Tab. O. Maltdryckstillverkningen i Blekinge län åren 1903—1905.

År.	Antal bryggerier.		Beskat-tad malt. Kg.	Tillverk-nings-skatt. Kr.	Resti-tution af skatt för ex-port. Kr.	Kontrollkostnader för bryggerier.		Afgifter från skattefria bryggerier. Kr.
	Skatte-plik-tiga.	Skatte-fria.				Skatteplik-tiga. Kr.	Skatte-fria. Kr.	
1903 . .	4	35	136,695	5,203.12	—	1) 2,371.78	26.41	4.87
1904 . .	4	36	927,877	86,047.17	8.52	1) 7,836.33	7,194.10	1,217.89
1905 . .	4	28	898,275	87,423.70	22.25	2,808.00	5,147.32	1,014.16

1) Häre ingå kostnader för arvode åt under dessa år anställd särskild öfverkontrollör för maltdryckstillverkningen.

År.	Landsbygden.	Städerna.	Summa.
1901	kr. 391,306	133,443	524,749
1902	400,376	136,562	536,938
1903	382,257	146,101	528,358
1904	523,103	152,880	675,983
1905	474,628	379,156	853,784

Den *högre folkskolan* i Jämshög har under perioden fortsatt sin verksamhet. Läsåret, fördelat på en höst- och en vårtermin, har omfattat en sammanlagd tid af 5 å 6 månader. Lärjungarnes antal har utgjort:

	Gossar.	Flickor.	Summa.
Läsåret 1900—01	12	10	22
„ 1901—02	9	10	19
„ 1902—03	12	15	27
„ 1903—04	17	19	36
„ 1904—05	13	20	33

Omkostnaderna hafva uppgått år 1901 till 2,689 kr., år 1902 till 2,070 kr., år 1903 till 2,436 kr., år 1904 till 2,247 kr. och år 1905 till 2,451 kr. Skolan har åtnjutit årligt statsanslag af 1,200 kr.

I Blekinge läns *folkhögskola* i Ronneby meddelades undervisning i en manlig och en kvinnlig afdelning. Den manliga folkhögskolan, hvars verksamhet varit förlagd till vintermånaderna, har, såsom förut, omfattat två underafdelningar, den egentliga folkhögskolan och landtmannaskolan. Undervisningen i den kvinnliga folkhögskolan, med hvilken under periodens tre sista år varit förenad en särskild afdelning för skolkökskurser, har ägt rum under sommarmånaderna.

Högsta ledningen af folkhögskolans angelägenheter är fortfarande anförtrödd åt en af landstinget utsedd, af sex ledamöter bestående skolkommitté jämte skolans föreståndare. Undervisningen har, utom af föreståndaren såsom förste lärare, uppehållits i manliga afdelningen af 3 ordinarie lärare och 1 extra lärare samt i kvinnliga afdelningen af 1 ordinarie lärare och 1 extra lärare samt 2 eller 3 lärarinnor.

I den manliga folkhögskolan har lärjungarnes antal utgjort:

Läsår.	Folkhögskolan.	Landtmannaskolan.	Summa.
1900—01	28	17	45
1901—02	25	15	40
1902—03	28	8	36
1903—04	24	17	41
1904—05	38	13	51

Antalet lärjungar i den kvinnliga folkhögskolan har uppgått år 1901 till 23, år 1902 till 23, år 1903 till 23, år 1904 till 36 och år 1905 till 24, och utgjorde antalet i skolkökskurser deltagande 7 under år 1903, 10 under år 1904 och 16 under år 1905.

Kostnaderna för folkhögskolans verksamhet hafva bestridits af landstinget med bidrag af statsmedel samt lärjungarnes terminsafgifter. Landstingets och statens anslag hafva utgjort:

År.	Landstingets.			Statens.		
	Manliga folkhög- skolan. Kronor.	Landt- manna- skolan. Kronor.	Kvinnliga folkhög- skolan. Kronor.	Manliga folkhög- skolan. Kronor.	Landt- manna- skolan. Kronor.	Kvinnliga folkhög- skolan. Kronor.
1901	2,100-00	2,000	800	2,820	2,210	1,180
1902	2,400-00	2,000	1,100	3,000	2,135	1,440
1903	2,560-00	2,200	1,125	3,000	2,320	1,495
1904	2,600-00	2,850	1,450	3,000	3,000	1,800
1905	2,827-50	2,850	1,300	3,000	3,000	1,800

Dessutom har till understöd åt medellösa och mindre bemedlade lärjungar erhållits statsbidrag till nedanstående belopp:

År.	Manliga folkhög- skolan.	Kvinnliga folkhög- skolan.	År.	Manliga folkhög- skolan.	Kvinnliga folkhög- skolan.
1901	kr. 542	178	1904	kr. 350	338
1902	270	286	1905	500	216
1903	540	232			

Under år 1904 beviljade landstinget ett anslag af 660 kr. för anordnande af s. k. vandringsbibliotek samt anmodade folkhögskolans styrelse att bringa beslutet till verkställighet. I enlighet härmed inköpte styrelsen 4 vandringsbibliotek, hvilka därefter ständigt varit i bruk på olika platser i länet.

Jämväl under denna period har i folkhögskolans lokal varit inrättadt ett *seminarium för utbildande af småskolelärarinnor* under öfverinseende af förenämnda skolkommitté. Undervisningen har i enlighet med Kungl. Maj:ts nådiga stadga den 28 maj 1897 varit så anordnad, att två sommarterminer om sammanlagdt nio månader bildat ett helt. Efter hvarje sålunda genomgången hel lärokurs har i närvaro af censor, som förordnats af chefen för Ecklesiastikdepartementet, afgångsexamen hållits åren 1902, 1904 och 1906. Föreståndaren för folkhögskolan har äfven förestått småskolelärarinneseminariet och däri undervisat med biträde af en lärare samt af en lärarinna i slöjd. Antalet elever har utgjort:

	Första terminen.	Andra terminen.
Kursen 1901—02	31	30
„ 1903—04	29	28
„ 1905—06	28	28

För dessa seminariekurser har landstinget anvisat årsanslag af 1,800 kr. under periodens två första år och 2,000 kr. under de tre sista åren, samt dessutom 450 kr. årligen till understöd åt behöfvande elever.

Sedan landstinget år 1904 beviljat anslag såsom bidrag till bekostande af lärarinnors vid mindre folkskolor eller småskolor eller biträdande lärarinnors deltagande i s. k. sommarkurser vid universiteten eller annorstädes inom landet, där dylika kurser kunde komma att anordnas, samt ställt medlen till skolkommitténs förfogande för att af denna efter folkskoleinspektörens hörande fördelas bland lärarinnor, som gjort ansökan om bidrag, med 50 kr. till hvarje, har skolkommittén under år 1905 beviljat bidrag åt 6 lärarinnor för beivrande af sommarkurser i Uppsala.

Allmänna läroverken för gossar i Karlskrona och Karlshamn hafva i anseende till organisation undergått sådan förändring, som enligt i ämnet utfärdade nådiga stadganden be-
tingats i och för läroverkets i Karlskrona uppdelning i realskola och gymnasium samt läroverkets i Karlshamn ombildande till realskola. Sagda förändring, som började genomföras höstterminen 1904, har under perioden sträckt sig endast till de fem lägre klasserna. Vid treklassiga allmänna läroverket för gossar i Sölvesborg, hvilket i sammanhang med den nya läroverksreformen skall indragas, har under denna period, med undantag af höstterminen 1905, med nådigt tillstånd på stadens bekostnad meddelats undervisning jämväl uti en fjärde och en femte klass, af hvilka den förstnämnda uppehållits äfven under det år, som med sagda läsår tog sin början. Då med ingången af berörda läsår undervisningen i första klassen upphörde, inrättades samtidigt på stadens bekostnad första klassen i en samskola, hvilken är afsedd att, i den mån fortsatt indragning af allmänna läroverket äger rum, utvidgas för att i en framtid vidmakthållas såsom fem- eller sexklassig. Förverkligandet af denna plan torde emellertid i väsentlig mån blifva beroende däraf, huruvida erforderligt statsbidrag kan för ändamålet erhållas. Undervisningen vid dessa läroverk uppehölls under läsåret 1904—05 i Karlskrona af 1 rektor, 6 lektorer, 11 adjunkter, 3 extra lärare och 4 lärare i öfningsämnen, i Karlshamn af 1 rektor, 5 adjunkter och 3 lärare i öfningsämnen samt i Sölvesborg af 1 rektor, 2 adjunkter och 3 lärare i öfningsämnen. Lärjungarnes antal har utgjort:

	Karlskrona.	Karlshamn.	Sölvesborg.
Läsåret 1900—01	252	117	28
„ 1901—02	270	112	30
„ 1902—03	272	119	30
„ 1903—04	292	119	31
„ 1904—05	306	108	40

Den i nästföregående femårsberättelse omförmälda kommunala *samskolan* i Ronneby har under perioden fortsatt sin verksamhet. Lärjungarnes antal uppgick höstterminen 1905 till 81, däraf 32 gossar och 49 flickor.

Karlskrona högre *läroverk för flickor* har erhållit bidrag från staten och Karlskrona stad till enahanda belopp som förut. Lärjungarnes antal vårterminen 1905 utgjorde 301. Karlshamns elementarläroverk för flickor med omkring 190 lärjungar har åtnjutit statsanslag af 2,000 kr. årligen samt af Karlshamns stad ett årsanslag af 500 kr. Äfvenledes har undervisning meddelats i en enskild flickskola i Sölvesborg.

I öfrigt finnas i städerna flera enskilda skolor med hufvudsakligt ändamål att bereda lärjungar till inträde i andra läroverk.

För *Martin Thunells stiftelse* i Rödeby, som har till ändamål att inom Rödeby socken uppfostra fattiga, värnlösa barn, tillhörande socknen, till kristliga församlingsmedlemmar samt goda och pålitliga tjänare, har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt nytt reglemente den 29 april 1905. Enligt detta skola tillsvidare barnen mot lämplig afgift utackorderas till välkända personer, företrädesvis inom Rödeby socken, hvilka åtaga sig att låta bibringa barnen det i gällande folkskolestadga föreskrifna kunskapsmätt, äfvensom

i öfrigt uppfostra dem till arbetsamhet, trohet och pålitlighet samt därunder lämna dem nödig vård och beklädnad. Sedan det stiftelsen tillhöriga hemmanet $\frac{3}{4}$ mantal n:r 2 Östra Rödeby i januari 1903 försålts till Rödeby kommun, uppgår stiftelsens grundfond numera till 77,000 kr. Denna fond får icke förminskas, utan må endast räntan användas till vinnande af det för stiftelsen bestämda ändamålet. I öfrigt hänvisas rörande stiftelsens verksamhet till bifogade tabell 7.

Tredje döfstumskoldistriktet har äfven under denna period haft skrif- och teckenskola i Karlskrona i distriktets därvarande fastighet. Undervisningen i läsåmmen uppehölls under läsåret 1904—05 af 1 föreståndarinna, 1 lärare och 3 lärarinnor, hvarjämte funnos anställda 1 ritlärarinna och 1 gymnastiklärare. Elevernas antal har utgjort:

	Gossar.	Flickor.	Summa.
Läsåret 1900—01	15	19	34
„ 1901—02	12	16	28
„ 1902—03	13	16	29
„ 1903—04	9	12	21
„ 1904—05	13	14	27

Skolans utgifter hafva uppgått år 1901 till 28,287 kr., år 1902 till 24,794 kr., år 1903 till 24,774 kr., år 1904 till 22,756 kr. och år 1905 till 21,699 kr.

Blekinge läns uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn har äfven under denna period varit inrymd i förhyrd lokal å egendomen Tubbaryd invid Karlshamn. Anstaltens inkomster och utgifter hafva uppgått till följande belopp:

År.	Inkomster i kronor.						Utgifter. Kronor.
	Lands- tingets anslag.	Stats- bidrag.	Från Malmö- hus läns barnhus- fond.	Elev- afgifter.	Diverse in- komster.	Summa.	
1901 . . .	4,800	3,875	440	1,489 60	69 25	10,673 85	10,055 56
1902 . . .	4,975	3,975	440	1,366 80	68 15	10,824 95	9,909 09
1903 . . .	4,975	3,975	440	1,404 17	66 73	10,860 90	10,049 68
1904 . . .	4,760	4,400	440	1,200 00	89 82	10,889 82	9,972 82
1905 . . .	5,000	4,150	440	1,087 50	73 68	10,751 18	10,072 46

Under år 1904 fattades af landstinget i detta län och af Gottlands läns landsting beslut om uppförande i närheten af

Karlshamn af en för båda länen gemensam uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn.

Styrelsen för tekniska yrkesskolan i Karlskrona består, såsom förut, af 6 ledamöter, af hvilka stadsfullmäktige, magistraten, borgerskapets äldste, fabriks- och handtverksföreningen samt handelsföreningen utse hvar sin, den sjätte är skolans föreståndare. Lärarpersonalen har utgjorts af föreståndaren, 7 å 8 lärare och 2 lärarinnor, hvarjämte 5 extra lärare biträdt vid undervisningen. Denna har tagit sin början i slutet af september samt, med omkring tre veckors uppehåll vid jul, fortgått intill slutet af april påföljande år. De läroämnen, i hvilka undervisning meddelats under hela arbetsåret, hafva varit frihandsteckning, ornamentals- och fackteckning, linearritning, maskin- och byggnadsritning, aritmetik, algebra, geometri, välskrifning, svenska språket jämte uppsatsskrifning, tyska språket, bokföring, textning, modellering, skärning i trä samt konstväfnad jämte handarbeten. Yrkes-, dekorations- och akvarellmålning tillhör sedan arbetsåret 1904—05 skolans ordinarie ämnen, men undervisning däri meddelas blott under vårterminen. Elever, hvilka så önska, kunna få genomgå en fullständig, för visst yrke afsedd och till två å tre år beräknad kurs, under hvilken eleverna måste följa en fastställd studieplan. Antalet elever har utgjort:

	Manliga.	Kvinnliga.	Summa.
Arbetsåret 1900—01	172	90	262
„ 1901—02	209	88	297
„ 1902—03	226	113	339
„ 1903—04	277	115	392
„ 1904—05	240	106	346

Under sistnämnda arbetsår deltog 15 elever i den fullständiga kursen. De flesta yrken hafva varit representerade bland skolans elever, hvilkas ålder växlat mellan 13 och 54 år. Årsafgifterna hafva utgjort för elev, som varit anställd vid yrke, 2 kr. och för annan elev 6 kr., men hafva medellösa erhållit befrielse från afgifts erläggande. År 1903 upprättades en katalog öfver skolans böcker och planschverk, och uppgingo dessa vid 1905 års slut till 657. Skolans fastighet är uppskattad till ett värde af 89,000 kr. Skolans inkomster och utgifter under perioden framgå af tabell P.

Karlshamns tekniska yrkesskola med 170—180 elever har fortsatt sin verksamhet efter samma plan, som i sista femårsberättelsen angifvits. Under år 1905 uppbär skolan från A.

Tab. P.

Slöjd- och tekniska skolan i Karlskrona åren 1901—1905.

År.	Inkomster, kronor.										Utgifter, kronor.						
	Af Daniel- sonska fonden.	Af Wester- dahls donation.	Af Sjö- grenska fonden.	Stats- anslag.	Anslag af staden.	Anslag af hushåll- ningsäll- skapet.	Ter- mins- af- gifter.	Hyror.	Di- verse.	Summa.	Löner och arfvoden.	Uppvärm- ning och belysning.	Räntor.	Afskrif- ning å inven- tarier.	Under- håll af fastig- heten.	Diverse.	Summa.
1901 . .	375	4,845 96	2,279 16	1,500	1,500	400	1,153	1,825 00	2 50	13,880 62	6,979 00	2,148 00	2,904 18	146 25	1,284 83	880 63	14,342 89
1902 . .	375	4,765 30	2,279 16	1,500	1,500	400	1,093	1,825 00	2 50	13,739 96	7,574 00	1,708 53	2,934 32	400 96	1,056 88	1,163 22	14,837 91
1903 . .	375	4,796 22	2,279 16	1,500	1,500	400	1,447	1,825 00	2 50	14,124 88	8,232 50	1,986 56	2,761 07	236 19	503 71	1,379 54	15,099 57
1904 . .	375	4,591 44	2,279 16	3,000	2,000	400	1,224	2,131 25	3 00	16,003 85	7,861 50	1,903 47	2,712 56	873 43	793 90	1,585 75	15,730 61
1905 . .	375	4,671 53	2,279 16	3,000	2,000	400	1,052	2,200 00	3 00	15,980 69	8,554 50	2,152 77	2,523 02	604 27	617 21	1,660 64	16,112 41

Hellerströms donationsfond 7,737 kr. 43 öre, i inskrifningsafgifter 548 kr., från Karlshamns stad 1,000 kr. och i statsunderstöd 500 kr. Skolans utgifter belöpte sig under samma år till 9,809 kr. 93 öre.

Uti Karlshamns *navigationskola* har elevantalet uppgått år 1901 till 18, år 1902 till 23, år 1903 till 13, år 1904 till 16 och år 1905 till 14. Till underhåll af inventarier har skolan erhållit statsanslag af 400 kr. årligen.

Slöjdundervisningen har under perioden omfattats med stigande intresse. Uti kungl. kungörelsen angående statsbidrag för undervisning i slöjd den 25 maj 1900 stadgades bland annat, att skoldistrikt, som i folkskola eller särskild slöjdskola för gossar anordnat undervisning i slöjd, bestående i träslöjd jämte andra lämpliga slöjdalster, under vissa villkor äger för hvarje skola, i hvilken antalet i slöjdundervisningen deltagande gossar uppgått till minst tio eller, därest slöjdundervisningen fördelats på afdelningar, för hvarje sådan afdelning, i hvilken antalet slöjdande uppgått till minst femton, af statsmedel erhålla ett årligt understöd å 80 kr., samt att skoldistrikt, som i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola för flickor anordnat undervisning i slöjd, bestående i stickning, linnesömnad, stoppning och lappning samt, där omständigheterna så medgifva, klädsömnad, spånad, väfnad och flättningsarbeten, äger under enahanda villkor af statsmedel årligen erhålla ett understöd å 40 kr. för hvarje skola, i hvilken minst 10, och för hvarje slöjdafdelning, i hvilken minst 25 flickor deltagit uti förenämnda undervisning. Antalet för gossar afsedda slöjdskolor eller slöjdafdelningar, hvilka sålunda kommit i åtnjutande af statsbidrag, har utgjort 123 under år 1901, 128 under år 1902, 131 under på detta sätt erhållit statsbidrag, 99 under år 1901, 135 under för flickor afsedda slöjdskolor eller slöjdafdelningar, hvilka på detta sätt erhållit statsbidrag, 99 under år 1901, 135 under år 1902, 150 under år 1903, 155 under år 1904 och 167 under år 1905. I slöjdundervisningen hafva under år 1905 deltagit 2,741 gossar och 5,441 flickor. Länets hushållningssällskap, som af landstinget uppburit ett årsanslag å 1,500 kr. för slöjdundervisningens befrämjande, har årligen beviljat dels i allmänhet ett bidrag af 15 kr. till hvarje slöjdskola och dels till hvar af 3 nyinrättade slöjdskolor för gossar 200 kr. såsom bidrag till anskaffande af verktyg och redskap. Inspektion af slöjdskolorna har genom hushållningssällskapets föranstaltande verkställts under år 1901 af sällskapets slöjdbud och därefter af statens slöjdinstruktör.

Hushållningssällskapet har under åren 1902, 1903 och 1904 i Karlskrona anordnat kurser för utbildande af slöjd-lärare. I samband med dessa kurser, hvilka hvar för sig upptagit en tid af sex veckor, hafva under åren 1903 och 1904 jämväl pågått kurser för hemslöjdare. Båda kurserna hafva stått under ledning af statens slöjdinstruktör J. Wallander. Antalet elever har utgjort i slöjdlärarkursen 6 under år 1902, 8 under år 1903 och 8 under år 1904 samt i hemslöjdarkursen 7 under år 1903 och 7 under år 1904. För att bereda lärare vid länets slöjdskolor tillfälle att utbyta åsikter hafva slöjdlärarmöten hållits i Karlskrona åren 1902 och 1904. För utbildande af slöjdlärarinnor hafva jämväl på föranstaltande af hushållningssällskapet kurser varit anordnade i Karlskrona under augusti månad åren 1901 och 1905. Undervisningen har

ledts af lärarinnan i slöjd vid länets småskolelärarinneseminarium. Antalet i kurserna deltagande uppgick år 1901 till 9 och år 1905 till 10.

Genom testamente den 30 september 1874 donerade framlidne häradshöfdingen i Bräkne härad J. Thorn en summa af 30,000 kr. för att, sedan densamma genom räntans läggande till kapitalet uppgått till visst belopp, användas till inrättande af en slöjdskola för flickor i Bräkne-Hoby socken. Sedan för skolan numera uppförts egen lokal i Hoby kyrkby, har skolan den 10 januari 1906 öppnats för undervisning.

Sedan länets landsting under år 1904 tillsatt en s. k. skolköksnämnd för anordnande af *undervisningskurser i hushålls ekonomi* å länets landsbygd, hafva under år 1905 i Fridlefstad, Ronneby, Asarums och Kyrkhults socknar hållits dylika kurser, hvilka hvar för sig varit afsedda för 15 elever samt upptagit en tid af sex veckor. Undervisningen har ledts af en utaf nämnden utsedd lärarinna. Landstinget har bekostat lärarinnans aflöning äfvensom uppsättning och underhåll af inventarier. Öfriga kostnader, i den mån de icke betäckts af elevafgifter, hafva bestridits af vederbörande kommun. Landstinget har vidare bemyndigat nämnden att åt arbetsgifvare, hvilka önskade anordna kurser af förevarande slag, afgiftsfritt utlåna de af landstinget inköpta inventarierna. Dessa kurser synas omfattas af allmänheten med välvilja och intresse.

Vid *Flottans skeppsgosseskola* i Karlskrona, hvilken består af två ettåriga klasser, har skeppsgossarnes antal utgjort 245 under läsåret 1900—01, 439 under läsåret 1901—02, 399 under läsåret 1902—03, 488 under läsåret 1903—04 och 486 under läsåret 1904—05. Undervisningen handhafves af 1 rektor, 6 andra lärare och 15 monitörer. Åldersgränsen för anställning såsom skeppsgosse är 14—17 år.

Angående en del för undervisning i landtbruk och därmed sammanhängande ämnen inrättade fackskolor har redogjorts under afdelningen 3, Näringar.

B) Mått och vikt samt kreditväsendet. Riksbanken har under perioden haft afdelningskontor i Karlskrona, Skånes enskilda bank i Karlshamn och Sölvesborg, Smålands enskilda bank i Karlskrona samt Kristianstads enskilda bank och efter dess upplösning Bankaktiebolaget Södra Sverige i Karlskrona, Ronneby och Karlshamn.

Aktiebolaget Blekinge banks ställning vid periodens slut framgår af följande öfversikt:

<i>Tillgångar:</i>	
Inventarier	kr. 3,570 00
Kassa- och avistaväxlar	» 126,132 20
Fordran af inhemska banker	» 604,753 87
Räntebärande obligationer	» 121,500 00
Diskonterade växlar	» 1,873,850 89
Köpta utländska växlar	» 24,071 79
Lån på högst sex månader	» 2,733,557 00
Kassa- och reskreditiv	» 200,458 50
Löpande räkningar	» 109,924 63
Fordran å diverse räkningar	» 121,926 96
» för obetalda räntor	» 48,062 94
» beroende på lagsökning	» 2,863 87
Summa kr. 5,970,672 65	

Skulder:	
Utfärdade postremissväxlar	kr. 127,172:65
Innestående å sparkasseräkning	2,022,569:69
» å upp- och afskrifnings- samt löpande räkning . . .	516,642:69
» å depositions- och kapitalräkning	1,619,206:78
Upptaget lån	109,000:00
Skuld till utländsk bank	124,095:23
» för obetalda räntor	36,552:82
» till pensionsfonden	31,274:03
» för diverse	444:00
Aktiekapitalet	1,000,000:00
Reservfonden	240,000:00
Öfverskottsfonden	56,000:00
Nettovinst för år 1905	87,714:56
Summa kr. 5,970,672:65	

Karlshamns med flera städers hypoteksförening hade vid slutet af år 1905 111 delägare, däraf 92 fastighetsägare i Karlshamn med ett lånebelopp af 1,194,500 kr., 7 fastighetsägare i Ronneby med ett lånebelopp af 81,000 kr., 10 fastighetsägare i Sölvesborg med ett lånebelopp af 51,000 kr., 1 fastighetsägare i Karlskrona med ett lånebelopp af 10,500 kr. och 1 fastighetsägare i Kristianstad med 5,000 kr.

Samtliga förutvarande *sparbanker* i länet, eller sparbanken i Karlskrona, sparbanken i Karlshamn, sparbanken i Sölvesborg, Ronneby distrikts sparbank, Östra härads sparbank, Fridlefstads och Rödeby sparbank, Hjortsberga, Edestads, Listerby och Förkärla socknars sparbank, Sillhöfda sockens sparbank, Tvings sparbank, Eringsboda sparbank, Bräkne-Hoby sparbank, Äryds sockens sparbank, sparbanken i Asarum, Mörrums sockens sparbank, sparbanken i Jämshög och Mjällby nya sparbank, hafva under perioden fortsatt sin verksamhet, hvarförutom, sedan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 15 januari 1901 fastställt reglemente för Kyrkhults sparbank, denna den 1 juni samma år trädte i verksamhet.

Af de belopp, hvarmed sparbankernas reservfonder öfverstigit 10 procent af insättarnes behållningar, hafva under perioden *till välgörande eller allmännyttiga ändamål*, i enlighet med hufvudmännens af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställda beslut, *anslagits följande belopp*:

Sparbanken i Karlskrona: till understöd åt Karlskrona skollofskolonier 750 kr. under år 1901 samt 1,000 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till fattiga skolbarns bespisande 500 kr. under år 1901 samt 1,000 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till understöd åt arbetsstugor för barn 500 kr. under år 1901 samt 1,000 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till enskilda småbarnsskolan i Karlskrona 250 kr. under år 1901; såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna folkskoleläraremötet år 1901 i Karlskrona 2,300 kr.; till föreningen Karlskrona mjölkdroppe 4,500 kr. under år 1904 och 1,500 kr. under år 1905; till underafdelningen i Blekinge för Svenska nationalföreningen mot tuberkulos 500 kr. under år 1905 samt till Karlskrona skytteförening för inköp af mausergevär 500 kr. under år 1905.

Sparbanken i Karlshamn: till skytteföreningen i Karlshamn 500 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till tioöresföreningen därstädes 3,000 kr. under år 1904 och 5,000

kr. under år 1905; till Svenska nationalföreningen mot tuberkulos 1,000 kr. under år 1905 samt till Karlshamns soppkockningsanstalt för fattiga barn 500 kr. under år 1905.

Sparbanken i Sölvesborg: till en enskild småbarnsskola 150 kr. under år 1901, 100 kr. under år 1902 samt 150 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till anskaffande af utredningsartiklar för Sölvesborgs sjukhus 250 kr. under år 1901, till allmänna läroverket i Sölvesborg 2,305 kr. under hvar af åren 1901, 1902 och 1904 för undervisning i dess fjärde och femte klasser samt 3,450 kr. 14 öre under år 1905 för undervisning i fjärde klassen; till hyresersättning åt rektorn vid samma läroverk 300 kr. under år 1901, 500 kr. under hvartera af åren 1902 och 1904 samt 550 kr. under år 1905; till fattiga barns beklädnad 300 kr. under hvar af åren 1901, 1902, 1904 och 1905; till restaurering af Sölvesborgs kyrka 2,000 kr. under år 1901; till en flickskola i Sölvesborg 500 kr. under år 1901, 350 kr. under år 1902 och 400 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till barnhemmet i Sölvesborg 1,000 kr. under år 1901; till Sölvesborgs föreläsningsförening 100 kr. under år 1901, 200 kr. under år 1904 och 500 kr. under år 1905; till aflönande af en sjuksköterska, som ägnade sig hufvudsakligen åt den enskilda sjukvården i Sölvesborg, 600 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905; till underafdelningen i Blekinge af Svenska nationalföreningen för tuberkulos 500 kr. under år 1905; för uppehållande af första klassen i en samskola i Sölvesborg 370 kr. under år 1905; för undersökning angående anläggning af vattenledning i Sölvesborg 400 kr. under år 1905; samt för inrättande af nya badhus därstädes 8,000 kr. under år 1905.

Fridlefstads och Rödeby sparbank: 3,000 kr. under år 1902 för att tilldelas Fridlefstads och Rödeby kommuner med hälften till hvardera för anskaffande åt kommunen af en mindre sjukstuga samt 500 kr. under år 1904 till fördelning mellan Fridlefstads och Rödeby socknars skytteföreningar för inköp af mausergevär.

Hjortsberga, Edestads, Listerby och Förkärla socknars sparbank: under år 1901 till Edestad—Hjortsberga skyttegille 100 kr. och till Listerby skytteförening 100 kr. såsom bidrag till skyttepaviljonger samt under år 1905 till underafdelningen i Blekinge af Svenska nationalföreningen mot tuberkulos 500 kr. och för inrättande af skolkökskurser 600 kr.

Bräkne-Hoby sparbank: till Bräkne-Hoby skytteförening 125 kr. under år 1902 och 250 kr. under år 1904 samt till aflönande af en sjuksköterska inom Bräkne-Hoby socken 600 kr. under år 1904.

Sparbanken i Asarum: under år 1903 till Asarums skyttegille 100 kr., till Svängsta skytteförening 100 kr., till Asarums församlingsdiakoniat 150 kr. och till en föreläsningsförening i Asarum 150 kr.

Mörrums sockens sparbank: under år 1902 till socknens nya fattiggårdsbyggnad 10,000 kr.

Sparbanken i Jämshög: under år 1905 till aflöning åt sjuksköterskor 1,500 kr. årligen i fem år, till understöd åt föreläsningsföreningar 300 kr. samt till underafdelningen i Blekinge af Svenska nationalföreningen mot tuberkulos 500 kronor.

Värperys *sparkassa* har under perioden fortsatt sin verksamhet. Under år 1904 bildades Listerby sparkasseförening med en grundfond af 5,500 kr.

Pantlånerörelse har bedrifvits af Karlskrona allmänna pantlåneinrättning och Karlshamns pantlåneaktiebolag.

C) **Försäkringsväsendet.** Beträffande *Lifränte- och kapitalförsäkringsanstaltens i Blekinge* verksamhet har styrelsen meddelat följande uppgifter:

Anstaltens kontor har hållits öppet helgfria torsdagar och lördagar kl. 10—12 f. m. samt under december månad, då ett större antal insättningar vanligen förekommer, dessutom helgfria tisdagar vid samma tid. Till lifräntefonden, som vid 1900 års slut ägde 35 manliga och 68 kvinnliga delägare, hafva öfverflyttats: år 1901 3 män och 8 kvinnor, år 1902 4 män och 13 kvinnor, år 1903 6 män och 10 kvinnor, år 1904 8 män och 11 kvinnor samt år 1905 8 män och 25 kvinnor; däremot hafva anmälts aflidne: under år 1901 2 män och 2 kvinnor, under år 1902 1 kvinna, under år 1904 1 man och 4 kvinnor och under år 1905 1 man och 1 kvinna; så att vid slutet af sistnämnda år funnos i lifräntefonden 60 manliga och 127 kvinnliga delägare. Lifräntorna hafva under åren 1901—1903 utgått för männen med 9 % och för kvinnorna med 8 % samt under åren 1904—1905 för männen med 10 % och för kvinnorna med 9 % af de kapital, hvarmed de inträdt i lifräntefonden. Af de till kapitalbildning insatta medlen, afsedda att under bestämdt år lyftas, hafva under femårsperioden utbetalts till 277 delägare 96,045 kr. 14 öre. Ränte- och arfsvinster på medel, insatta för bildandet af lifränta, hafva under samma tid lyfts i 474 poster med 31,548 kr. 60 öre. För 215 under femårsperioden anmälda döda har på grund af gjordt förbehåll återbetalning ägt rum till ett belopp af 9,088 kr. 33 öre.

Antalet delägare och deras insättningar m. m. utvisas af nedanstående *tabell Q*.

Af lokalkommittéerna i städerna Karlshamn, Ronneby och Sölvesborg, hvilka hafva till uppgift att uppsamla, kvittera och till hufvudkontoret i Karlskrona insända de besparingar, folket i nämnda trakter önskar få i lifränteanstalten insatta, har endast den förstnämnda varit i verksamhet.

Angående Brandstodsbolaget å landet inom Blekinge län, Tvings sockens brandstodsbolag och Blekinge sjöassuransförening får Kungl. Maj:ts Befallningshafvande hänvisa till Försäkringsinspektionens årsberättelser.

Kyrkhults sockens hästförsäkringsförening, Föreningen inom Mjällby socken till ersättning af förlorad eller skadad fiskredskap och båtar samt Föreningen inom Medelstads härad till ersättande af förlorade eller skadade båtar och fiskredskap hafva fortfarande varit i verksamhet, hvarförutom under år 1905 tillkommit Medelstads härads kustbygds hästförsäkringsförening.

D) **Hälso- och sjukvård.** Af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställdes den 21 oktober 1901 stadga angående köttbesiktning i Karlshamn, den 7 juni 1905 ny hälsovårdsstadga för Sölvesborgs stad, den 22 maj 1905 stadga för Karlskrona stad angående uppsamling och bortforsling från staden utaf afträdesorenlighet, sopor, hushållsaffall och annan dylik orenlighet samt den 3 augusti 1905 instruktion för renhållningsstyrelsen i Karlskrona. För hvad som i öfrigt blifvit under perioden åtgjordt för förbättrad hälsovård, lämnar följande sammandrag ur förste provinsialläkarens årsberättelser en kortfattad öfversikt:

a) *Vattenledning och vattenaflopp:* Nya vattenledningar hafva under perioden anlagts i Ronneby och i Karlshamn. År 1905 utgjorde vattenledningarnas sammanlagda längd i Karlskrona 19,230 meter, i Ronneby omkring 13,500 meter och i Karlshamn 18,016 meter. Sammanlagda längden af afloppsledningarna utgjorde vid periodens slut i Karlskrona 20,341.65 meter, i Ronneby 8,400 meter, i Karlshamn 10,459 meter och i Sölvesborg 3,960 meter.

b) *Renhållningsväsendet:* Från Karlskrona föres spillningen hufvudsakligen medelst järnväg till en landtegendom på cirka 7 kilometers afstånd från staden. Öfriga städer sakna särskilda upplagsplatser.

c) *Tillsyn öfver bostäder:* Antalet bostadslägenheter i Karlskrona, mot hvilka anmärkning gjorts på grund af sanitära missförhållanden, har uppgått år 1901 till 4, år 1902 till 10, år 1903 till 10, år 1904 till 18 och år 1905 till 21. I Ronneby har en brunn, belägen under boningshus, anmälts till igenfyllande. I Karlshamn har uthyrning af flera lägenheter förbjudits.

d) *Tillsyn öfver handeln med födoämnen:* Kostnaderna härför utgjorde under år 1905 i Karlskrona 4,059 kr., i Ronneby 316 kr., i Karlshamn 3,684 kr. och i Sölvesborg 307 kr.

Angående *epidemisjukhuset* i Karlskrona lämnas följande uppgifter:

Tab. Q. *Lifränte- och kapitalförsäkringsanstaltens i Blekinge verksamhet åren 1901—1905.*

År.	Delägare.			Insättningar. Kronor.	Räntefot			Besparingsfonden. Kronor.	Lifräntefonden. Kronor.	Reservfonden. Kronor.
	Tillkomne.	Afgångne.	Kvarvarande d. 31/12.		utan arfsvinst.	med arfsvinst				
						lägst.	högst.			
1901	138	98	15,747	11,373	5.0007	5.4258	7.5941	970,547.69	61,811.89	1,304.71
1902	118	107	15,758	10,290	5.0738	5.3572	6.8002	996,894.16	65,858.92	12,127.02
1903	170	105	15,823	21,633	4.53	4.7878	6.0702	1,025,700.22	65,820.19	12,498.32
1904	206	86	15,943	18,290	4.53	4.6372	5.2017	1,062,336.95	68,936.43	12,918.02
1905	227	152	16,018	17,289	4.67	4.7588	5.2159	1,076,653.57	83,190.60	13,357.71

	Antalet vårdade.	Extra des- infektioner.
År 1901	221	65
» 1902	174	96
» 1903	82	67
» 1904	147	127
» 1905	92	104
Summa	716	459
Årligt medeltal	143	92

De nya byggnader, hvarmed epidemisjukhuset de senare åren utvidgats, hafva utförts efter ritningar af hofintendenten A. Kumlien. Grundlägningsarbetena började i februari 1903. Emot slutet af år 1904 voro byggnaderna färdiga. De maskinella anordningarna utfördes af aktiebolaget Sana i Malmö under sistnämnda år. Dessa arbeten jämte en del yttre reparationer å de gamla byggnaderna hafva dragit en kostnad af sammanlagdt 151,000 kr. eller det för samma ändamål anslagna belopp. För särskildt anvisade medel hafva under år 1905 dels stängsel af planterade träd och buskar anlagts på och omkring epidemisjukhusets område till en kostnad af 1,420 kr. 90 öre, dels inredningen af de nya lokalerna för 3,679 kr. 45 öre till allra största delen fullbordats. Den nya sjukhuspaviljongen är uppförd i två från hvarandra fullt isolerade våningar, hvardera innehållande 2 sjuksalar för 7 patienter i hvarje, 1 sjukrum för 2 patienter och 1 sjukrum för 1 patient. Detta innebär en ökning af sängantalet i hela sjukhuset från 36 till 70, hvartill kommer möjligheten af talrika öfversängar. Observationsbyggnaden innehåller 4 rum, från hvarandra isolerade, för observation af misstänkta sjukdomsfall. Den nya ekonomipaviljongen innehåller 1 ångpanna, desinfektionsinrättning med ugn från Atlas, badrum, tvättstuga, stryk- och mangelrum med ångtork samt tvenne bostadslägenheter, af hvilka endast en, för vaktmästaren afsedd, bestående af 2 rum och kök, för närvarande begagnas för sitt ändamål.

Under år 1901 utfördes en grundlig inre reparation af den norra sjukpaviljongen, hvarvid dess inre väggar och tak reveterades och oljemålades samt golfven kläddes med linoleummatta. Kostnad 2,933 kr. 59 öre. Som synes, har staden för ordnandet på tillfredsställande sätt af epidemisjukvården inom samhället offrat betydande belopp.

Epidemisjukhusen i Ronneby, Karlshamn och Sölvesborg hafva ej under perioden undergått några mera genomgripande förändringar.

Beträffande epidemisjukvården å länets landsbygd har landstinget, såsom ofvan blifvit nämnt, beslutit att låta uppföra 7 epidemisjukstugor; och skulle länets städer med $\frac{1}{4}$ bidraga till betalandet af den årliga annuiteten å anläggningskostnaden och länets landsbygd bidraga med återstående $\frac{3}{4}$ äfvensom hela underhålls- och sjukvårdskostnaden. Vidare beslöt landstinget år 1905 att bemyndiga länets epidemisjukvårdsnämnd att antaga ett af stadsfullmäktige i Sölvesborg gjordt anbud om fri tomt för landstingets sjukstuga därstädes samt att för en tid af fem år träffa aftal om gemensam epidemisjukvård med Sölvesborgs stad. Epidemisjuksköterskornas antal har utgjort 5. Dessutom finnes i Bräkne-Hoby socken en af kommunen aflönad sjuksköterska med årlig lön af 500 kr. jämte fri bostad.

Länslasarettens i Karlskrona och Karlshamn inkomster och utgifter hafva uppgått till nedanstående belopp:

År.	Karlskrona.		Karlshamn.	
	Inkomster.	Utgifter.	Inkomster.	Utgifter.
1901	kr. 63,927.00	61,374.02	36,593.53	30,727.37
1902	» 86,919.00	53,092.04	130,461.96	34,180.38
1903	» 73,912.55	59,191.70	142,075.30	32,670.96
1904	» 90,643.25	73,665.28	99,950.50	64,780.62
1905	» 150,042.97	72,545.73	103,566.66	68,207.23

Legosängsavgifterna vid båda lasarettens hafva för länets invånare utgjort:

För person, som vårdas å allmän sal	kr. 0.40 å 0.50
För sinnessjuk, som vårdas isolerad	» 1.00
För person, som begagnar enskildt rum	» 2.50

Personliga sjukvårdsavgiften har under perioden utgått med 50 öre för betalningsskyldig man och 25 öre för betalningsskyldig kvinna.

Sjukstugan i Sölvesborg har öfvertagits af staden, med rättighet för stadens olika läkare att därstädes vårda af dem inlagda patienter.

Karlskrona sjukhem har såsom förut fortsatt sin verksamhet, och hemmets nya byggnad, som omnämnes i senaste femårsberättelsen, blef under år 1902 färdig och hade betingats en kostnad af något mer än 100,000 kr. Byggnaden innehåller, förutom en större samlingssal samt köks- och öfriga ekonomilokaler, 28 rum för patienter och togs i bruk den 1 oktober 1902. Under år 1905 vårdades i hemmet 38 personer. Inkomsten utgjorde sistnämnda år 17,910 kr. 11 öre och utgifterna 14,675 kr. Vid 1905 års slut hade hemmet en behållning af 268,302 kr., däri ingå värdena å gamla fastigheten med 13,000 kr. och å nya byggnaden med 102,945 kr. 7 öre.

Å *asylan för fattiga barnaföderskor i Karlskrona*, som står under hälsovårdsnämndens inseeende, har antalet vårdade utgjort 57 under år 1901, 58 under år 1902, 64 under år 1903, 53 under år 1904 och 51 under år 1905.

•Nya fullt tidsenliga *varmbadhus* hafva under perioden inrättats i Karlskrona af Aktiebolaget Karlskrona varmbadhus och i Karlshamn för af stadsfullmäktige anslagna medel. Badhuset i Karlskrona öfvertogs i november 1905 af Karlskrona stad.

Angående *Ronneby hälsobrunns* verksamhet under perioden åberopas följande från dess styrelse inkomna berättelse och uppgifter:

Den omdaning af brunnen, som afslutades föregående femårsperiod, har efterföljts af en icke mindre betydelsefull utveckling, som i första rummet riktats på ett fullständigare tillgodogörande af brunnsens samtliga kurmedel. Sålunda har uppförts ett nytt badhus, inrymmande bassänger, varmskåp, värmestugor, duscher af alla slag, elektriska ljusbad jämte öfriga anordningar för en fullt tidsenlig kallvattenkur; detta badhus uppfördes såsom annex till badhuset n:r 1, och omedelbart därefter byggdes ett liknande annex till badhuset n:r 2; för servering af ånga, drifkraft, vatten m. m. till alla fyra badhusen har anlagts en för dem gemensam ångcentral. För behandlingen af de sjukdomar, som bero på rubbningar i ämnesomsättningar, har byggts ett särskildt s. k. dietkök och

inrättats ett fullständigt kliniskt laboratorium. Den bebyggda delen af brunnssområdet har försetts med vattenledning från Ronneby stads ledningsnät, och behöfliga afloppsledningar från hotell, bostäder m. m. hafva utlagts; för att än mer kunna tillgodogöra sig det viktiga kurmedel, brunnsskogen erbjuder, hafva betydande vägförbättringar utförts. Efter flåriga förberedelser kunde Ronneby arsenikvatten utlämnas i marknaden mot slutet af år 1901, och har detta vatten numera vunnit sådant erkännande, att i det närmaste hela landets behof af arsenikvatten tages från Ronneby brunn. En fullständig analys af brunnens samtliga järnvatten påbörjades sistlidet år och har nu afslutats. Utöfver de nybyggnader, för hvilka ofvan redogjorts, må äfven omnämnas ett pensionsnat för omkring ett fyrtiotal gäster, 2 hem för mindre bemedlade, där omkring 60 platser erbjudas mot billig afgift, tillbyggnad till gymnastikhuset, en betydande utvidgning af en af brunnens restauranger, ett större växthus m. m. Samtliga omförmälda utvidgningar och förbättringar hafva betingat en kostnad af 234,000 kr. Brunnens välgörenhetsinrättningar hafva under tiden i fråga på ett storartadt sätt ihågkommit. Till uppförande af de båda nämnda hemmen har landtbrukaren J. D. Rydén donerat 15,000 kr. och doktor och fru W. Lindahl i Karlskrona 20,000 kr., hvarjämte de sistnämnda äfven lämnat 20,000 kr. till badbetjäningens pensionsfond; af generalkonsuln J. W. Smitt hafva donerats 30,000 kr. till brunnens fattigfond. Därjämte hafva genom för sådant ändamål anordnade fester till brunnens välgörenhetsfonder insamlats omkring 5,700 kronor. En särskild märkesdag i brunnens historia är att anteckna från år 1905, den dag nämligen då 200 år förflutit, sedan brunnen första gången öppnades för allmänheten. »Anno 1705 den 6 Maj upfantz surbrunnen» heter det i en till Ronneby kyrkas arkiv hörande handling, och vidare meddelas för samma år, att brunnen blef »imedlertidh inhägnat och ljust till morgonböön d. 6 trinit. till brunnsgästernas förnödenhet och begjåran». Sjätte söndagen efter trinitatis inföll år 1905 på den 30 juli, som således var brunnens 200-årsdag; den firades med en rad festligheter, till hvilka inbjödos bolagets hela personal, dess nuvarande och ännu lefvande f. d. funktionärer, ett stort antal läkare och andra som stått i någon närmare beröring med brunnen; till ett fyrtiotal af brunnens tjänstemän och betjante, som i tjugufem år eller därutöfver varit anställda hos bolaget, utdelades sällskapet Pro Patrias medaljer i guld

och silfver, och till badbetjäningens pensionsfond öfverlämnades 5,000 kr. Därjämte hade förberedts en omfattande framställning af brunnens öden och utveckling under de gångna 200 åren, dess kurmedel m. m., och till festen hade första delen af denna minnesskrift utkommit i tryck; den andra delen är för närvarande under utarbetning.

Serverade bad i varmbadhusen, kallvattenkuren och kallbadhuset å Karön under nedannämnda år hafva uppgått till:

	Badhuset n:r 1.	Badhuset n:r 2.	Badhuset n:r 3.	Kallvatten- kuren.	Kallbad- huset å Karön.
År 1901	13,911	9,927	8,359	—	6,745
» 1902	14,399	10,735	8,979	—	2,449
» 1903	16,564	12,713	11,163	—	3,315
» 1904	13,092	13,322	11,565	—	4,014
» 1905	10,774	13,175	11,881	7,554	4,327

Af kolsyradt ronneyvatten och Ronneby arsenikvatten hafva under nedannämnda år exporterats i flaskor af resp. 400 och 200 gram:

	Kolsyradt vatten. Flaskor.	Arsenikvatten. Flaskor.
År 1901	84,685	4,289
» 1902	88,140	32,585
» 1903	93,226	35,197
» 1904	82,413	38,951
» 1905	98,482	49,179
Summa	446,946	160,201

Därjämte hafva årligen 70,000 halfbuteljer artificiella vatten tillverkats, och utgör nettobehållningen af hela vattenförsäljningen i medeltal 17,345 kr. om året. Den förnämsta utförseln har skett till Danmark, Norge, Finland och till nägon del jämväl Tyskland och Amerika.

Öfver antalet kurgäster samt brunnens finansiella ställning lämnas uppgifter i nedanstående *tabell R*.

Vid *Tulseboda brunn*- och *badanstalt* har tillkommit ett turisthotell för emottagande af såväl kurgäster som tillfälliga besökande. Kurgästernas antal har utgjort 420 under år 1901, 406 under år 1902, 464 under år 1903, 585 under år 1904 och 553 under år 1905. Antalet serverade bad har upp-

Tab. R.

Antal kurgäster, inkomster och utgifter m. m. vid Ronneby hälsobrunn åren 1901—1905.

År.	Betalande kurgäster.					Intagne å brunn- lasarettet.	Gratister (fri- drickare).	Hela antalet kurgäster.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Afskrifning å egendom. Kronor.	Netto- behållning. Kronor.
	Första klass.	Andra klass.	Tredje klass.	Resande (pas- santier).	Summa.							
1901	766	629	420	77	1,892	47	94	2,033	126,073.43	98,453.66	18,932.35	8,687.42
1902	764	642	434	66	1,906	50	125	2,081	137,411.02	102,355.34	19,082.24	15,973.44
1903	816	756	468	82	2,122	49	146	2,317	146,005.00	104,162.91	18,469.96	23,372.13
1904	923	882	544	83	2,432	50	147	2,629	154,992.21	114,182.31	18,359.98	22,449.92
1905	957	993	540	96	2,586	50	155	2,791	170,262.34	129,484.50	21,352.29	19,425.55

gått år 1901 till 6,664, år 1902 till 6,110, år 1903 till 6,362, år 1904 till 7,521 och år 1905 till 8,382. Fridrickarnes antal har växlat mellan 25 och 30 årligen.

Badanstalten *Vägga saltsjöbad* har under perioden erhållit egen läkare. Därstädes har uppförts ett turisthotell med ett trettiotal komfortabla resanderum. År 1905 utgjorde sommargästernas antal 134.

Läkarpersonalen i länet utgjordes år 1905 af 1 förste provinsialläkare, 3 provinsialläkare, 1 extra provinsialläkare, 5 stadsläkare, af hvilka en tillika var fängelseläkare, ytterligare 1 fängelseläkare, 11 militärläkare och 4 privatläkare. Vidare funnos sagda år 5 tandläkare, 7 sjukgymnaster, 8 fältskärer och 47 vaccinatorer. Den extra provinsialläkaren är bosatt i Kyrkhults kyrkoby, och hans distrikt omfattar Kyrkhults socken.

Barnmorskornas antal år 1905 utgjorde 60.

Apotek funnos till ett antal af 6, nämligen 2 i Karlskrona, 1 i Ronneby, 1 i Karlshamn, 1 i Sölvesborg och 1 i Jämshög.

E) Fattigvård m. m. Beträffande kommunernas utgifter för den lagstadgade fattigvården, hänvisas till Bidrag till Sveriges officiella statistik, litt. U. Af uppgifterna i denna statistik framgår, att antalet understödstagare, som år 1901 utgjorde 7,176, motsvarande 4.92 % af folkmängden, stadigt sjunkit, så att motsvarande tal år 1905 utgjorde 6,550 eller 4.4 % af folkmängden.

Fattiggårdarnas antal inom länet var 13 vid periodens slut, hvartill komma 8 fattighus, 2 arbetshus och 48 mindre arbetsstugor.

Karlskrona frivilliga fattigvårdsförening har under perioden fortsatt sin verksamhet enligt förut angifna grunder. Under arbetsåret 1 oktober 1904—30 september 1905 erhöles 187 personer understöd vid de hvar fjortonde dag förekommande utdelningar. Dessutom hafva vid julhelgerna till föreningen öfverlämnats en mängd matvaror och ej obetydliga penningbelopp, för hvilka inköpts lifsmedel, som jämte de erhållna matvarorna utdelats till behöfvande inom samhället. Föreningens inkomster under nämnda arbetsår hafva uppgått till 6,481 kr. och utgifterna till 3,173 kr. Behållningen den 30 september 1905 utgjorde 5,329 kr.

Någon ordnad frivillig fattigvård å länets landsbygd finnes icke, med undantag däraf att innehafvaren af Johannis hus fideikommiss upplåtit ett bostadshus, där åldriga förutvarande tjänare å godset åtnjuta kostnadsfri vård och underhåll. Tillsynen öfver anstalten handhafves af en föreståndarinna med biträde af ett par vårdarinnor.

Föreningen för skollofskolonier och fattiga skolbarns bispisande i Karlskrona har under perioden betydligt utvidgat sin verksamhet. Under sommaren 1903 utsände föreningen 3 kolonier med 75 barn, däraf 35 gossar och 40 flickor. Under tiden från den 18 januari till och med den 18 mars 1905 bispisade föreningen dagligen 160 barn. Under arbetsåret 1/10 1904—30/9 1905 uppgingo föreningens inkomster för skollofskolonierna till 1,441.37 kr. och för barnbispisningen till 1,356.19 kr. samt utgifter till respektive 1,555.95 kr. och 1,330.55 kr. Behållningen den 30 september 1905 utgjorde

för skollofskolonierna 4,556.37 kr. och för barnbispisningen 2,530.01 kr.

Föreningen Karlshamns skollofskoloni har till syftemål att åt klena fattiga barn inom Karlshamns samhälle bereda kostnadsfri sommarvistelse å landet. Under sistlidet års sommar kunde sålunda föreningen vårda ett tjugutal barn i en af föreningen i närheten af Hofmansbygds station vid Karlshamn—Vislanda järnväg förhyrd villabyggnad, härligt belägen invid Mörrumsån. Föreningen åtnjuter anslag årligen af staden och har äfven bekommit sådant af Karlshamns sparbank. Dess inkomst utgöres eljest hufvudsakligen af årsafgifter.

Karlskrona fruntimmers arbetsberedning har under perioden fortsatt sin verksamhet i samma syfte och med samma organisation, som omförmäles i föregående berättelser. Medlemsantalet vid 1905 års slut var 105. Föreningens inkomster år 1905 utgjorde 9,395.06 kr. och utgifter 8,393.73 kr. Behållningen vid sagda års slut uppgick till 16,752.08 kr.

Ett i Sölvesborg befintligt barnhem har under perioden upphört; och användes räntan å denna inrättnings efter realisering behållna kapital till välgörande ändamål.

Mjällby nödhjälpsfond, afsedd att användas till understöd åt änkor och oförsörjda barn efter fiskare, som omkommit under de svåra marsstormarna år 1898, uppgick vid 1904 års slut till 16,162 kr. 42 öre.

I början af år 1901 skänkte förre v. pastorn M. N. Anglin i Ryedal till Gammalstorps församling 1,000 kr., hvaraf räntan skall användas till anskaffande af kläder åt fattiga barn. Fonden förvaltas af socknens kommunalnämnd.

I öfrigt redogöres i **tabell 7** för *fromma stiftelser*, stipendiefonder och pensionsanstalter m. m.

F) Belysning och brandväsen. I Karlskrona hafva samtliga de för *gatubelysningen* uppsatta gaslyktorna blifvit försedda med s. k. auerbrännare, hvarjämte lyktornas antal under perioden ökat.

I Ronneby och Karlshamn utgöres gatubelysningen af elektriskt ljus från respektive städers elektricitetsverk.

Under periodens sista år har Sölvesborgs stad låtit å hamnområdet och längs stadens ansenligaste gata anbringa luxlyktor; i öfrigt användes för gatubelysningen fortfarande fotogenlampor. Emellertid har aftal träffats om öfverförande af elektrisk energi för inom Sölvesborg erforderlig belysning och drifkraft, hvadan belysningsfrågan inom kort torde blifva på ett förmånligt sätt löst.

Elektrisk belysning har under perioden införts å Johannis hus och Marielunds gårdar, i Nättraby läderfabrik, i Kallinge järnverk samt vid träförädlingsfabriken å Ronneby redd. I Lyckeby har genom frivilliga bidrag belysning under den mörkare delen af året anordnats medelst en luxlampa och omkring 30 fotogenlampor.

I Ronneby och Karlshamn hafva förslag framställts om reorganisation af *brandväsendet* och anskaffande af fasta brandkårar. Tills vidare äro dessa städers manliga invånare skyldiga att deltaga i brandväret.

I Sölvesborg har brandväsendet under ifrågavarande period afsevärdt förbättrats ej mindre genom inköp af en Ludvigsbergs ångspruta nr 7 med slangledningar och öfrigt ut-

rustning, än äfven genom utvidgning af brandtelegrafen. Emellertid har ej minst ur synpunkten af brandväsendets tidsenligare ordnande behovet af vattenledning för staden gjort sig allt mer kännbart. Efter därom gjord framställning hafva stadsfullmäktige under nästlidet år anslagit medel till bestridande af kostnaden för fullgörandet af ett åt aktie-

bolaget Vattenbyggnadsbyrån lämnadt uppdrag att inkomma med af kostnadsberäkning åtföljdt förslag till anordnande af vattenledning för staden.

Under perioden hafva timat 17 *eldsvådor*, däraf 14 i Karlskrona, 1 i Karlshamn och 2 i Sölvesborg. Ingen af dem har varit af anmärkningsvärd omfattning.

Karlskrona å landskansliet och landskontoret den 31 december 1906.

A. WACHTMEISTER.

B. Hendeberg.

Josef Fröberg.

Tab. 1.

FOLKMÄNGDEN I BLEKINGE LÄN ÅREN 1901—1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
		Kyrkoskrifna folkmängden (enligt prästerskapets uppgifter den 31 december).			Mantalskrifna folkmängden (enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år).										
					Hela mantalskrifna folkmängden.			Däraf fria från mantalspenningar.							
								Värfvadt manskap.	Af särskilda orsaker befriade.		Underåriga.		Summa (fria från mantalspenningar).		
		Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	Mankön.	Man-kön.	Kvinn-kön.	Man-kön.	Kvinn-kön.	Man-kön.	Kvinn-kön.	Summa.
Landsbygden	år 1901 . . .	54,517	55,338	109,855	54,571	55,468	110,039	4	4,760	7,128	23,767	22,940	28,531	30,068	58,599
	1902 . . .	54,425	55,255	109,680	54,488	55,422	109,910	3	4,754	7,139	23,651	22,845	28,408	29,984	58,392
	1903 . . .	54,208	55,108	109,316	54,362	55,347	109,709	1	4,646	6,997	23,584	22,736	28,231	29,733	57,964
	1904 . . .	54,302	54,873	109,175	54,277	55,153	109,430	—	4,583	6,975	23,491	22,486	28,074	29,461	57,535
	1905 . . .	54,351	54,677	109,028	54,466	54,987	109,453	—	4,411	6,776	23,589	22,393	28,000	29,169	57,169
Karlskrona stad	år 1901 . . .	12,573	12,034	24,607	11,449	11,693	23,142	493	525	670	4,030	4,068	5,048	4,738	9,786
	1902 . . .	13,182	12,260	25,442	12,088	11,753	23,841	435	536	713	4,277	4,065	5,248	4,778	10,026
	1903 . . .	13,528	12,432	25,960	12,418	12,041	24,459	¹⁾ —	535	746	4,247	4,101	4,782	4,847	9,629
	1904 . . .	13,588	12,486	26,074	12,500	11,996	24,496	¹⁾ —	388	568	4,316	4,057	4,704	4,625	9,329
	1905 . . .	13,919	12,754	26,673	12,428	12,103	24,531	¹⁾ —	373	547	4,247	4,055	4,620	4,602	9,222
Ronneby stad	år 1901 . . .	1,385	1,793	3,178	1,406	1,794	3,200	1	29	80	552	576	582	656	1,238
	1902 . . .	1,374	1,823	3,197	1,385	1,828	3,213	2	31	83	530	595	563	678	1,241
	1903 . . .	1,375	1,858	3,233	1,396	1,875	3,271	2	34	106	526	633	562	739	1,301
	1904 . . .	1,392	1,867	3,259	1,405	1,879	3,284	1	17	75	545	629	563	704	1,267
	1905 . . .	1,405	1,903	3,308	1,427	1,913	3,340	1	25	91	543	657	569	748	1,317
Karlshamns stad	år 1901 . . .	3,121	3,996	7,117	3,128	3,984	7,112	—	144	443	1,093	1,170	1,237	1,613	2,850
	1902 . . .	3,110	3,996	7,106	3,142	4,036	7,178	—	159	459	1,091	1,211	1,250	1,670	2,920
	1903 . . .	3,097	3,998	7,095	3,120	4,011	7,131	—	177	529	1,071	1,190	1,248	1,719	2,967
	1904 . . .	3,114	4,052	7,166	3,106	4,025	7,131	—	170	530	1,057	1,196	1,227	1,726	2,953
	1905 . . .	3,192	4,090	7,282	3,119	4,088	7,207	—	185	554	1,085	1,227	1,270	1,781	3,051
Sölvesborgs stad	år 1901 . . .	927	1,103	2,030	873	1,046	1,919	—	37	90	295	329	332	419	751
	1902 . . .	991	1,160	2,151	915	1,102	2,017	—	54	111	304	353	358	464	822
	1903 . . .	1,017	1,190	2,207	985	1,154	2,139	—	47	95	334	369	381	464	845
	1904 . . .	1,050	1,234	2,284	1,001	1,177	2,178	—	48	94	345	376	393	470	863
	1905 . . .	1,132	1,332	2,464	1,040	1,239	2,279	—	50	79	353	397	403	476	879
Hela länet	år 1901 . . .	72,523	74,264	146,787	71,427	73,985	145,412	498	5,495	8,411	29,737	29,083	35,730	37,494	73,224
	1902 . . .	73,082	74,494	147,576	72,018	74,141	146,159	440	5,534	8,505	29,853	29,069	35,827	37,574	73,401
	1903 . . .	73,225	74,586	147,811	72,281	74,428	146,709	¹⁾ 3	5,439	8,473	29,762	29,029	35,204	37,502	72,706
	1904 . . .	73,446	74,512	147,958	72,289	74,230	146,519	¹⁾ 1	5,206	8,242	29,754	28,744	34,961	36,986	71,947
	1905 . . .	73,999	74,756	148,755	72,480	74,330	146,810	¹⁾ 1	5,044	8,047	29,817	28,729	34,862	36,776	71,638

¹⁾ Vid mantalskrifningsförrättningarna i slutet af åren 1903—1905 har vederbörande upprättare af mantalslängden i Karlskrona uppfört allt manskap vid de olika truppförbanden såsom stamanställt, äfven det som i verkligheten varit värfvadt.

¹⁾ Vid mantalskrifningsförrättningarna i slutet af åren 1903—1905 har vederbörande upprättare af mantalslängden i Karlskrona uppfört allt manskaf vid de olika truppförbanden såsom stamanställt, äfven det som i verkligheten varit värfvad.

Tab.

ALLMÄNNA VÄGAR OCH SKJUTSNING

a) Längd af allmänna vägar och kostnad för deras underhåll

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Väghållningsdistrikt.	Väglängd.		V ä g f y r k a r.								Uppskattad kostnad för vägunderhåll in natura (den tid mark är bar).	Vägs katt pr vägfyrk.	
	Landsväg (med broar).	Bygdeväg (med broar).	Å jordbruksfastighet med vägunderhåll in natura.	Å ännu ej till vägunderhåll indelad jordbruksfastighet.	Å statens allmänningsskogar.	Å menigheters allmänningsskogar.	Å frälseränta.	Å annan fastighet.	Å inkomst.	Summa vägfyrkar.		Å vägfyrkar enligt kol. 4.	Å vägfyrkar enligt kol. 5-10.
	Kilometer.	Kilometer.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Kronor.	Öre.	Öre.
Östra härads	41·969	201·678	96,827	3,678	—	—	—	6,317	3,679	110,501	21,484·28	—	20
Medelstads »	82·063	125·110	139,297	3,996	—	—	—	10,043	9,554	162,890	26,464·37	—	19
Bräkne »	63·661	111·678	105,914	3,090	—	—	—	7,141	4,885	121,030	22,794·20	4	22
Mörrums och Elleholms socknars	9·486	2·416	23,612	85	—	—	—	1,888	1,274	26,859	3,495·65	8	22
Jämshögs sockens	—	93·087	27,602	4	—	—	—	1,980	7,978	37,564	7,899·55	3	28
Kyrkhults »	—	109·059	19,406	—	—	—	—	651	695	20,752	13,765·55	1	71
Gammalstorps »	—	30·870	17,066	670	—	—	—	229	962	18,927	4,262·25	—	22
Mjällby m. fl. socknars	15·755	11·938	50,814	—	—	—	—	2,422	1,626	54,862	5,892·75	—	11
Summa å landet	212·934	685·831	480,538	11,523	—	—	—	30,671	30,653	553,385	106,058·60	—	—
I städerna	12·038	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

b) Väganläggningar och kostnad därför under åren 1901—1905.

26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.
Allmänna vägar.	Längd af under åren 1901—1905		K o s t n a d f ö r u n d e r å r e n 1 9 0 1—1 9 0 5							
	fulländade och godkända nya vägar.	omlagda eller förbättrade vägsträckor.	fulländade och godkända nya vägar.				omlagda eller förbättrade vägsträckor.			
			Af statsmedel.	Af väggassors medel.	Af andra medel.	Summa.	Af statsmedel.	Af väggassors medel.	Af andra medel.	Summa.
	Kilometer.	Kilometer.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Landsvägar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bygdevägar	7·539	27·905	7,000	16,687	2,000	25,687	—	3,161·76	79·68	3,241·44
Städers vägar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	7·539	27·905	7,000	16,687	2,000	25,687	—	3,161·76	79·68	3,241·44

¹⁾ I vägs katten inräknas (i kol. 16) äfven bidrag af vägfyrkar enligt kol. 5. — ²⁾ Bland väggassans inkomster och utgifter inräknas icke statsbidraget (10 %) till vägunderhållet in natura.

2.

I BLEKINGE LÄN ÅREN 1901—1905.

samt vägkassornas inkomster och utgifter m. m. år 1905.

15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	1.
Väggkassans behållning (+) vid årets början.	Väggkassans inkomster.				Väggkassans utgifter.					Väggkassans behållning (+) eller brist (—) vid årets slut.	Väggkassansdistrikt.
	Väggkatt. ¹⁾	Stats- bidrag. ²⁾	Öfriga inkomster.	Summa inkomster.	Förvalt- nings- kostnader.	Ersättning till snöplog- lagen.	För vägars anläggning, omläggning, brobyggnad.	Öfriga utgifter. ³⁾	Summa utgifter.		
Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
+ 17,578.38	2,523.71	—	691.78	3,215.49	1,260.65	589.43	3,266.40	230.43	5,346.91	+ 15,446.96	Östra härads.
+ 15,951.44	4,310.62	—	608.66	4,919.28	523.40	681.60	1,726.55	2,931.16	5,862.71	+ 15,008.01	Medelstads »
+ 3,710.00	2,637.00	—	—	2,637.00	601.00	2,307.00	—	1,449.00	4,357.00	+ 1,990.00	Bräkne »
+ 185.33	2,525.20	—	75.89	2,601.09	151.96	2.52	1,470.38	2.35	1,627.21	+ 1,159.21	Mörrums och Elleholms socknars.
+ 595.07	3,642.52	—	17.60	3,660.12	222.74	—	—	2,347.96	2,570.70	+ 1,684.49	Jämshögs sockens.
+ 2,652.04	1,080.04	—	77.44	1,157.48	201.75	72.84	998.70	60.81	1,334.10	+ 2,475.42	Kyrkhults »
+ 675.00	387.18	—	—	387.18	175.00	83.18	—	155.00	413.18	+ 649.00	Gammalstorps »
+ 911.76	464.29	—	—	464.29	414.47	87.03	—	—	501.50	+ 874.55	Mjällby m. fl. socknars.
+ 42,259.02	17,570.56	—	1,471.37	19,041.93	3,550.97	3,823.60	7,462.63	7,176.71	22,013.31	+ 89,287.64	Summa å landet.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	I städerna.

c) Skjutsanstalter och skjutslega vid 1905 års slut.

37.	38.	39.	40.	41.	42.
Skjutslega pr nymil.	Gästgifverier		Skjutsstationer		Summa skjuts- anstal- ter.
	med	utan	med	utan	
	entreprenad.	entreprenad.	entreprenad.	entreprenad.	
	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.
Med entreprenadbidrag 1.50 kr.	2	—	8	—	10
Utan » 3.00 »	—	—	2	—	2
» » 2.25 »	—	—	1	—	1
» » 1.50 »	1	—	—	—	1
» » 1.40 »	—	—	1	—	1
» » 1.23 »	1	—	—	—	1
» » 1.12 »	—	2	—	1	3
Summa skjutsanstalter	4	2	12	1	19
däraf: vid landsvägar .	2	—	6	—	8
vid bygdevägar	1	—	6	—	7
i städer	1	2	—	1	4
Anstalter för endast sjöskjuts	—	—	—	—	—

d) Vid skjutsning utgångna hästar under åren 1901—1905.

43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.
År.	I kunga- och krono- skjuts.	Vid gästgifverier		Vid skjutsstationer		Summa utgångna hästar.
		med	utan	med	utan	
		entreprenad.	entreprenad.	entreprenad.	entreprenad.	
	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.
1901	11	1,812	1,055	1,785	9	4,672
1902	9	1,913	982	1,892	6	4,802
1903	10	1,868	1,018	2,342	158	5,386
1904	12	1,713	1,188	3,036	392	6,341
1905	8	1,793	1,336	3,582	586	7,305
Summa hästar	50	9,099	5,579	12,637	1,151	28,516

Tab. 3.

HEMMAN OCH LÄGENHETER SAMT STADSJORDAR M. M. I BLEKINGE LÄN ÅR 1905.

I. Landsbygden.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Hemman och lägenheter upptagna i jordeboken.	Kronoegendomar.				Skatteegendomar.		Frälseegendomar.		S u m m a.	
	Under allmän disposition.		Under enskild disposition.							
	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.
Boställen: hemman	34	164 ¹³ ₈₀₈	—	—	7	188 ⁴⁶ ₈₆₈	—	—	41	173 ⁸² ₇₅₅
lägenheter	25	—	—	—	—	—	—	—	25	—
Säterier och ladugårdar	—	—	—	—	1	3 ¹ _—	18	15 ⁷ ₁₂	19	16 ¹ _—
Rå- och rörs (insockne) hemman	—	—	—	—	—	—	8	8 ¹ _—	8	8 ¹ _—
Hemman	12	63 ²² ₂₅	6	130 ¹¹ ₃₉₂₀	1,747	940 ⁷¹ ₄₃₁₁₈₄₃	188	91 ² ₅₈₀	1,953	1,039 ²² ₃₃₀₃₃₅₁
Jordlägenheter	77 ¹⁷ ₄₀	—	11 ¹ _—	—	162 ¹³ ₃₀	—	14	—	266	—
Fiskerier	5	—	37	—	44	—	—	—	86	—
Verk och inrättningar	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—
Summa antal och nuvarande mantal	154 ¹⁷ ₂₀	233 ⁸⁸ ₈₄₀	54 ¹ _—	130 ¹¹ ₃₉₂₀	1,962 ¹³ ₂₀	942 ⁷³ ₄₇₇₁₅₈₄₀	228	114 ⁴ ₈₈₀	2,400	1,081 ⁸² ₄₃₇₇₈₀
Oförmedladt mantal	—	233 ⁸⁸ ₈₄₀	—	130 ¹¹ ₃₉₂₀	—	968 ²⁴ ₈₈₀₈₈₈₀	—	124 ⁷ ₈₈₀	—	1,116 ²² ₃₃₇₇₈₀

12.	13.	14.	15.
Brukningsdelar och i jordeboken ej upptagna torp. Brukningsdelar, hvori hemman äro fördelade Jordtorp, ej upptagna i jordeboken Ryttare-, soldat- och båtsmanstorp, d:o Jordbruksfastighet och annan fastighet. Jordbruksfastighet Annan fastighet: Hus och tomter i köpingar och därmed jämförliga orter: i Kristianopels köping Lägenheter i öfrigt, hvilkas hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden Kyrkor och bönehus Andra offentliga byggnader Frälseräntor Summa annan fastighet (än jordbruksfastighet)	Antal.	Taxeringsvärde (i kronor) hvarför bevilning	
		erlägges.	icke erlägges.
	7,080	—	—
	2,279	—	—
	33	—	—
	—	51,054,200	312,200
	—	68,000	2,000
	—	14,279,500	—
	—	—	963,200
	—	—	3,235,900
	—	—	—
	—	14,347,500	4,201,100

II. Städerna.

16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
Städer.	Tomter.		Land- rier, jord- lotter eller andra bruk- nings- delar. Antal.	Boningshus.		T a x e r i n g s v ä r d e (i k r o n o r).									
						J o r d a r		A n n a n f a s t i g h e t.							
	Be- byggda. Antal.	Obe- byggda. Antal.		Ny- byggda 1901— 1905. Antal.	Befint- liga 1905. Antal.	hvarför bevilning		Hus och tomter		Kyrkor och bönehus		Andra offentliga byggnader		S u m m a (annan fastighet)	
						erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.
	Karlskrona	1,276	350	30	73	1,237	180,000	15,000	23,918,500	80,000	—	662,900	206,400	12,372,500	24,124,900
Karlshamn	650	27	—	58	720	183,200	—	12,297,400	464,950	—	157,400	—	591,950	12,297,400	1,214,300
Sölvesborg	277	55	—	67	299	345,600	—	2,802,900	7,000	—	54,000	—	167,200	2,802,900	228,200
Ronneby	335	47	4	61	362	94,000	—	3,679,000	—	—	132,000	—	158,200	3,679,000	290,200
Summa	2,538	479	34	259	2,618	802,800	15,000	42,697,800	551,950	—	1,006,300	206,400	13,289,850	42,904,200	14,848,100
						817,800		43,249,750		1,006,300		13,496,250		57,752,300	

Tab. 4.

EGENDOMAR AF FIDEIKOMMISSNATUR I BLEKINGE LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Fideikommissinnehafvarens namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.					Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	Antal verk och inrätt- ningar (fastighe- ter i städer).	T a x e r i n g s v ä r d e t (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.		Summa.			å jordbruks- fastighet.	å annan fastighet (utom frälseränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	All- mänt frälse.							
Generaldirektören greve Hans Wacht- meister	Johannishus	Hjortsberga. Listerby. Förkärla. Edestad. Nättraby.	—	$\frac{2}{3}$	$12\frac{1}{2}$	$14\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{3}{4}$	$50\frac{1}{6}$	—	3	745,400	21,500	—	1,481,900
			—	—	—	$1\frac{1}{4}$		—	—	25,500	—	—	
			—	—	1	$13\frac{3}{4}$		—	—	481,000	—	—	
			—	$\frac{2}{3}$	—	$4\frac{7}{8}$		—	—	184,500	—	—	
			—	—	—	$\frac{1}{3}$		1	—	24,000	—	—	
Grosshandlaren Axel Ankarcrona		Ronneby s:n. Ronneby stad.	—	—	—	—	—	2	—	10,000	—	—	35,000
			—	—	—	—	—	—	2	—	25,000	—	
F. d. landshöfdingen greve Axel Knut Trolle-Wachtmeister	Under Trolle-Ljungby fidei- kommiss i Kristianstads län	Sölvesborgs s:n.	—	—	—	$1\frac{1}{6}$	$1\frac{1}{6}$	—	—	83,200	—	—	83,200
		Summa	—	$1\frac{1}{3}$	$13\frac{1}{2}$	$37\frac{7}{8}$	$51\frac{1}{48}$	3	5	1,553,600	46,500	—	1,600,100

Tab. 5.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I BLEKINGE LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Aktiebolagets namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.					Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	Antal verk och inrätt- ningar (fastig- heter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	Frälse.		Summa.			å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	All- mänt frälse.							
Östra Blekinge järnvägsaktiebolag . .	Häljarum m. fl.	Jämjö.	—	$\frac{1}{4}$	—	—	$\frac{1}{4}$	7	—	9,500	—	—	9,500
Svenska granitindustri- och skepps- rederiaktiebolaget F. H. Wolff . . .	Tjurkö m. fl.	Tjurkö.	—	$\frac{5}{96}$	—	—	—	—	2	4,000	57,100	—	
	Tockatorp m. fl.	Sturkö.	—	$\frac{5}{96}$	—	—	—	1	1	700	10,900	—	
	Diverse byggnader	Torhamn.	—	—	—	—	—	—	1	—	3,400	—	
	Smedja	Jämjö.	—	—	—	—	—	—	1	—	700	—	
	Vallby m. fl.	Ramdala.	—	$\frac{1}{40}$	—	—	—	—	1	6,000	1,200	—	
	Diverse byggnader	Lösen.	—	—	—	—	—	—	1	—	2,300	—	
	Aspö m. fl.	Haselö o. Aspö.	—	$\frac{1}{48}$	—	—	—	—	1	300	2,900	—	
	Kuggeboda m. fl.	Listerby.	—	$\frac{1}{48}$	—	—	—	—	1	1,000	7,100	—	
	Diverse byggnader	Ronneby stad.	—	—	—	—	—	—	1	—	1,500	—	
			—	—	—	—	$48\frac{7}{48}$	—	—	—	—	99,100	
Karlskrona granitaktiebolag	„ „	Förkärla.	—	—	—	—	—	—	1	—	14,000	—	14,000
Jämjö falstaktegelfabriksaktiebolag . .	Fabriksbyggnader	Jämjö.	—	—	—	—	—	—	1	—	3,000	—	3,000

Tab. 4 och 5.

Blekinge län.

45

Tab. 5. (Forts.) EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I BLEKINGE LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Aktiebolagets namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.					Antal utjordar, ängar o. d. ej mantal satt jord.	Antal verk och inrätt- ningar (fastig- heter i städer).	T a x e r i n g s v ä r d e t (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.		Summa.			å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	All- mänt frälse.							
Karlskrona—Växjö järnvägsaktiebolag	Ballasjö	Fridlefsstad.	—	21 400	—	—	21 400	—	—	1,700	—	—	1,700
Ronneby hälsobrunns aktiebolag . . .	Brunns- och badinrättning .	Ronneby s.n.	—	103 875	—	—	103 875	1	1	60,000	540,100	—	600,100
Djupafors fabriks aktiebolag	Djupafors trämassefabrik . .	»	—	33482831 71495424	—	1 400	338060519 7147385600	1	2	23,000	259,700	—	282,700
Konga aktiebolag, Malmö	Kläfben	Backaryd.	—	—	—	—	—	—	1	—	7,500	—	7,500
Aktiebolaget Röafors	Rödeby	Bräkne-Hoby.	—	—	—	—	—	—	1	—	13,300	—	13,300
Blekinge granitindustriaktiebolag . .	Torsö	Hällaryd.	—	—	—	—	—	—	1	—	4,000	—	4,000
Granefors koppar- och mässingsfabriks aktiebolag	Granefors bruk	Asarum.	—	179 1024	—	—	179 1024	—	1	12,700	316,000	—	328,700
Strömma bomullsspinneriaktiebolag . .	Strömma bomullsspinneri .	»	—	17 100	—	—	17 100	—	1	30,000	506,000	—	536,000
	Affärslokaler	Karlshamn.	—	—	—	—	—	—	1	—	76,600	—	612,600
Halda fickursfabriks aktiebolag	Halda urfabrik	Asarum.	—	5 82	—	—	5 82	—	1	8,500	42,000	—	50,500
Ljunggrens verkstads aktiebolag, Kris- tianstad	Helenebergs varf	»	—	—	—	—	—	—	1	—	16,000	—	16,000
Aktiebolaget Karlshalls stenhuggerier	Sternö och Gunön	»	—	23 48	—	—	23 48	1	1	57,000	54,700	—	111,700
Aktiebolaget Vägga saltsjöbad	Badinrättning och restaura- tionsbyggnad	»	—	—	—	—	—	—	1	—	21,200	—	21,200
Vägga hotellaktiebolag	Hotellbyggnad	»	—	—	—	—	—	—	1	—	8,500	—	8,500
Svenska stålpressningsaktiebolaget Olofström	Olofströms bruk	Jämshög.	—	1239 258	—	—	1239 258	—	2	118,700	503,000	—	621,700
	Härnäs	Ringamåla.	—	166 1152	—	—	166 1152	—	1	24,000	18,800	—	42,800
	»	Kyrkhult.	—	—	—	—	—	—	1	86,000	9,000	—	759,500
Fridafors fabriks aktiebolag, Malmö .	Ämma	»	—	1 16	—	—	1 16	—	—	12,000	—	—	12,000
Tulseboda brunns- och badhusaktie- bolag	Brunns- och badinrättning .	»	—	163 9600	—	—	163 9600	—	1	4,000	16,200	—	20,200
Aktiebolaget Syenit	Brännarebygden	»	—	—	—	—	—	—	1	—	3,000	—	3,000
Aktiebolaget Förenade bryggerierna i Karlskrona och Lyckeby	Bryggeri m. m.	Karlskrona.	—	—	—	—	—	—	3	—	552,600	—	552,600
	Bryggeri	Lösen.	—	—	—	—	—	—	1	—	125,000	—	677,600
Karlskrona hattfabriks aktiebolag . . .	Hattfabrik	Karlskrona.	—	—	—	—	—	—	1	—	160,000	—	160,000
Frälsningsarméns förlagsaktiebolag . .	Samlingslokal	»	—	—	—	—	—	—	1	—	13,000	—	13,000
Rubens tobaksfabriks aktiebolag	Tobaksfabrik	»	—	—	—	—	—	—	1	—	125,000	—	125,000
Utskänkningsaktiebolaget i Karlskrona	Restaurationsbyggnad	»	—	—	—	—	—	—	1	—	132,000	—	132,000
Hotellaktiebolaget i Karlskrona	Hotell	»	—	—	—	—	—	—	1	—	475,000	—	475,000
Aktiebolaget Karlskrona trikåfabrik . .	Fabriksbyggnad	»	—	—	—	—	—	—	1	—	204,000	—	204,000
Aktiebolaget Karlskrona nya galvanis- eringsfabrik	Fabriksbyggnader	»	—	—	—	—	—	—	3	—	223,000	—	223,000
Aktiebolaget Karlskrona elementarläro- verk för flickor	Läroverksbyggnad	»	—	—	—	—	—	—	1	—	151,000	—	151,000
Karlskrona gasverks aktiebolag	Gasverk m. m.	»	—	—	—	—	—	—	4	—	176,300	—	176,300
Aktiebolaget för arbetarbostäder . . .	Arbetarbostäder	»	—	—	—	—	—	—	2	—	28,000	—	28,000

Karlskrona bostadsaktiebolag	Arbetarbostäder	Karlskrona.	—	—	—	—	—	—	3	—	158,000	—	158,000
Kakelfabriksaktiebolaget i Karlskrona	Kakelfabrik	»	—	—	—	—	—	—	5	—	229,900	—	229,900
Träförädlingsaktiebolaget i Karlskrona	Träförädlingsfabrik	»	—	—	—	—	—	—	1	—	82,000	—	82,000
Aktiebolaget Karlskrona varmbadhus	Badhus	»	—	—	—	—	—	—	1	—	123,500	—	123,500
Gjuteri- och mekaniska verkstads- aktiebolaget i Karlskrona	Verkstadsbyggnad	»	—	—	—	—	—	—	1	—	54,800	—	54,800
Kockums järnverks aktiebolag . . .	Manufakturverk	Ronneby stad.	—	—	—	—	—	—	15	—	474,700	—	1,375,100
	Kallinge bruk	Ronneby s:n.	—	57 84	—	—	—	—	2	72,500	808,100	—	
	Göljahult	Eringsboda.	—	12	—	—	—	—	—	4,000	—	—	
	Lefvalunda	Edestad.	—	—	—	—	—	—	1	1,000	—	—	
	Skallevraket	Backaryd.	—	87 860	—	—	—	—	2	5,600	9,200	—	
			1 231 2880										
Svenska spritförädlingsaktiebolaget . .	Spritfabrik	Karlshamn.	—	—	—	—	—	—	1	—	523,900	—	523,900
Karlshamns bryggeriaktiebolag . . .	Bryggeri	»	—	—	—	—	—	—	1	—	292,000	—	292,000
Aktiebolaget Bellevue	Restaurationsbyggnad . . .	»	—	—	—	—	—	—	1	—	13,000	—	13,000
Karlshamns sockerbruks aktiebolag . .	Sockerfabrik	»	—	—	—	—	—	—	1	—	1,292,500	—	1,292,500
Karlshamns kakelfabriks aktiebolag . .	Kakelfabrik	»	—	—	—	—	—	—	1	—	93,000	—	93,000
Aktiebolaget Karlshamns destillerings- verk	Spritfabrik	»	—	—	—	—	—	—	1	—	130,100	—	130,100
Aktiebolaget Liljedahlska läderfabriken	Läderfabrik	Sölvesborgs stad.	—	—	—	—	—	—	1	1,000	318,000	—	319,000
Mellersta Blekinge järnvägsaktiebolag	Tomter	»	—	—	—	—	—	1	—	3,400	—	—	3,400
Svenska granitindustriaktiebolaget i Stockholm	Stadsjorden Skanslyckan . .	»	—	—	—	—	—	1	—	6,000	—	—	6,000
Aktiebolaget Solfarin	Tomt	»	—	—	—	—	—	—	1	400	123,000	—	123,400
Aktiebolaget Axeltorps kaolinfabrik . .	Tegelbruk	»	—	—	—	—	—	—	1	—	33,000	—	33,000
		Summa	—	6 474 124 258 03 107243136000	—	1 2400	6 474 571 104 43 107243136000	17	92	553,000	9,643,300	—	10,196,300

Anm. Västra Blekinge torfströaktiebolag äger dessutom ej taxerad »annan fastighet» i Ebbamåla, Kyrkhults socken.

Tab. 6.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE FRÄMMANDE MAKTERS UNDERSÅTAR, I BLEKINGE LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Främmande maktens och undersåtens namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken.	M a n t a l.					Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	Antal verk och inrätt- ningar.	T a x e r i n g s v ä r d e t (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.		Summa.			å jordbruks- fastighet.	å annan fastighet (utom frälseränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	All- mänt frälse.							
Nordamerikas Förenta Stater: Charles Steelhammer	Spjutsbygd	Rödeby.	—	$\frac{3}{16}$	—	—	$\frac{3}{16}$	—	—	12,000	—	—	12,000
		Summa	—	$\frac{3}{16}$	—	—	$\frac{3}{16}$	—	—	12,000	—	—	12,000

Tab. 7.

FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER, ICKE REGISTRERADE SJUKKASSOR SAMT DÄRMED
JÄMFÖRLIGA INRÄTTNINGAR I BLEKINGE LÄN ÅR 1905.

48

Blekinge län.

Tab. 7.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Aumärkning.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
A. Å landsbygden.									
<i>a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.</i>									
Santessonska fattigvårdsskassan.	Att underhålla ålderstigna, välfredade fattiga inom Mörrums och Elleholms socknar.	Lovisa Gustafva Plitt, änkefru.	1853 ¹⁰ / ₃	6	503	13,100	2,500	Styrelse af 4 personer.	
Hunters donation.	Att vid jul utdela understöd till fattiga i Asarums socken.	Hunter, verkställare vid Strömma.	1878	120	120	2,000	—	Asarums kommunalnämnd.	
Hagströmska fonden.	Att lämna understöd åt 2 fattiga kvinnor inom Bräkne-Hoby socken, som ej åtnjuta fattighjälp.	Gunnar Elov Hagström, f. d. inspektör.	1837 ²⁹ / ₃ o. ⁵ / ₄	2	61	1,923	—	Kyrkoherden och kyrkorådet.	
Mjällby nödhjälpsfond.	Understöd åt änkor och oförsörjda barn efter fiskare, som omkommit under marsstormarne 1898.	Ett större antal personer.	1898	49	1,989	11,264	—	Styrelse af 3 personer.	
Anderssonska fonden.	Att utdela understöd åt sådana fattiga inom Jämskögs fattigvårdsrote eller Jämskögs by, som icke åtnjuta fattighjälp.	J. F. Andersson, ingenjör.	1890 ⁶ / ₇ o. 1892 ⁶ / ₈	21	410	10,000	—	Jämskögs fattigvårdsrote.	
Rönbeckska jordbruksfonden.	Att i lika lotter utdela understöd åt 4 inom Kyrkhults församling boende fattiga, hederliga och för odlingsflit kända personer.	Per Rönbeck, kyrkoherde i Kyrkhult.	1895 ² / ₈	4	80	2,000	—	Kyrkhults församlings kyrkoråd.	
Morinska donationen.	Att utdela understöd till 2 ålderstigna, välfredade, inom Mörrums socken boende personer, helst sjömän.	Håkan Morin, sjöman.	1895 ²⁷ / ₁₀	2	24	538	—	Mörrums fattigvårdsstyrelse.	
<i>b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.</i>									
Danielssonska fattigskolefonden.	Fattiga skolbarn i Augerums socken beklädnad eller beredande af tillfälle till särskild undervisning i andra än vanliga skolämnen.	Zacharias Danielsson, kommerseråd.	1848 ² / ₅	8	160	3,657	—	Skolrådet i Augerum.	
Fonden för frivilligt barnhem i Augerums församling.	Inrättande af barnhem i Augerums socken.	L. Kauffman, ingenjör.	1884 okt.	—	—	2,508	—	Kommunalnämnden i d.o.	
Martin Thunells stiftelse.	Att uppfostra fattiga och värlösa barn i Rödeby till kristliga församlingsmedlemmar samt goda och pålitliga tjänare.	Martin Thunell, handlande.	1835 ¹⁴ / ₁₂	47	2,207	82,209	—	Styrelse af 6 personer.	
Olssonska donationen.	Anskaffande af beklädnad, böcker och premier åt fattiga barn i Åryds socken.	Ola Olsson i Törneryd, f. d. riksdagsman.	1875 ¹ / ₁₁	8	80	3,578	—	Kommunalnämnden i Åryd.	
Dannfeltska skolans fond.	Inrättande af undervisnings-, uppfostrings- och underhållsanstalt för fattiga barn inom Jämskögs socken.	C. von Dannfelt, öfverste.	1838 ¹² / ₅	—	—	38,370	—	Skolrådet i Jämskög.	
Gahmska donationsfonden.	Anskaffande af böcker och kläder till fattiga, ordentliga skolbarn inom d.o.	G. S. Gahm, kyrkoherde.	1868 ⁷ / ₃	42	86	2,234	—	D:o d.o.	
Hedda Thorns gåvofond.	Beklädnad åt fattiga, flitiga skolbarn inom Hoby skolrote.	Joh. Thorn, häradsbörding.	1874 ³⁰ / ₉	8	175	4,058	—	D:o i Bräkne-Hoby.	
Gahmska fonden.	Anskaffande af böcker och kläder åt fattiga skolbarn i Kyrkhults församling.	G. S. Gahm, kyrkoherde.	1868 ⁷ / ₃	omkr. 50	102	1,000	—	D:o i Kyrkhult.	
Elna Jonasdotters fond.	D:o d.o.	Elna Jonasdotter i Kyrkhult, barnmorska.	1884 ²⁷ / ₈			500	—	D:o d.o.	
Elna Håkansdotters d.o.	D:o d.o.	Elna Håkansdotter i Ebba-måla, änka.	1884 ³⁰ / ₈			100	—	D:o d.o.	
Lars Karlssons d.o.	D:o d.o.	Lars Karlsson i Brännarebygden.	1895 ²⁹ / ₇			100	—	D:o d.o.	
Pastor Anglins d.o till fattiga barns beklädnad.	Anskaffande af kläder åt fattiga barn inom Gammals-torps socken.	M. N. Anglin, f. d. pastor.	1901 ⁶ / ₂	4	35	1,000	—	Kommunalnämnden i Gammals-torp.	

c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.

Svenssonska donationsfonden.	Premier åt en flitig skolyngling.	J. Svensson, skollärare.	1864 ³⁰ / ₁₁	2	8	100	—	Skolrådet i Augerum.
Thornska slöjdskolefonden.	Inrättande af slöjdskola för flickor i Bräkne-Hoby socken.	Joh. Thorn, häradsbörjning.	1874 ³⁰ / ₉	—	—	56,301	21,691	Styrelse af 9 personer.

d) Stiftelser för sjukvård.

Leopold Rubens sjukvårdsfond.	Beredande af sjukvård åt fattiga inom Augerums socken.	Ellen Ruben, fröken.	1897 dec.	—	835	19,000	—	Kommunalnämnden i Augerum.
-------------------------------	--	----------------------	-----------	---	-----	--------	---	----------------------------

e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.

Östra och Medelstads härads begravningskassa.	Begravningshjälp.	J. A. Winbladh, stationsföreståndare.	1878 ¹⁷ / ₄	46	33,250	47,822	—	Styrelse af 7 personer. ¹⁾
Nättraby sjuk- och begravningskassaförening.	Sjuk- och begravningshjälp.	E. Lindvall m. fl.	1883 ⁴ / ₂	22	398	1,244	—	D:o d:o.
Bräkne-Hoby hundramannaförenings begravningskassa.	Begravningshjälp.	J. Malmström, bagare.	1882 ¹³ / ₂	3	450	2,150	—	D:o af 5 d:o.
Bräkne-Hoby begravningskassa.	D:o.	—	1895 ²⁵ / ₈	6	1,500	2,638	—	D:o d:o.
Trensoms sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjälp.	J. Svensson m. fl.	1894 ¹¹ / ₁₁	15	479	1,104	—	D:o af 3 d:o.
Asarums södra hundramannaförening.	D:o d:o.	C. A. Danielsson, prost, m. fl.	1875 ²⁰ / ₅	14	168	599	—	D:o af 5 d:o.
Granefors koppar- och mäsingsfabriks aktiebolags arbetares sjuk- och begravningskassa.	D:o d:o.	Bolagets styrelse och arbetare.	1891	27	597	148	—	Bolagets kassör.

f) Pensionsfonder.

Hanssonska donationen.	Insättningar i lifrätteanstalt för barn, födda å Lyckeåborg samt i öfriga delar af Augerums socken.	G. W. Hansson, fabriksägare.	1874 ²⁵ / ₅	76	360	4,000	—	Kommunalnämnden i Augerum.
Danielssonska d:o.	D:o för barn, födda inom Augerums socken.	Z. Danielsson, kommerseråd.	1848 ⁵ / ₅ 1871 dec.			4,000	—	D:o d:o.
Augerums kyrkoråds lifrättefond.	D:o d:o.	Onämnd.	1878 ¹ / ₁			707	—	Kyrkorådet i d:o.
Frans Th. Liljas donation.	D:o för barn, födda i Nättraby socken och å Aspö.	Frans Th. Lilja, guldsmed.	1886 ²⁰ / ₁₂	20	100	3,000	—	Kyrkoherden o. kommunalnämnden i Nättraby.
Anderssonska donationen.	D:o för barn, födda i Eringsboda socken, samt anskaffande af biblar och kläder åt nattvardsbarnen.	C. Andersson, hattfabrikör.	1865 ⁹ / ₈ 1874 ³ / ₅ 1875 ¹⁰ / ₁₂	104	456	10,298	—	Skolrådet i Eringsboda.

h) Andra stiftelser och inrättningar.

Håkan Nilssonska donationen.	Utdelning af årliga pensioner åt f. d. tjänare samt af kläder och böcker åt skolbarn, bidrag till förvärfvande af högre bildning åt dem, som därför äga håg och fallenhet.	Håkan Nilsson, kyrkovärd.	1873 ¹⁷ / ₆	55	1,115	24,542	—	Kyrko- och skolrådets ordförande i Tving.
Sven Ingemansons fond.	Ej ännu bestämdt.	Sven Ingemanson, kommunalnämndsordförande.	1900	—	—	286	—	Kommunalnämnden i Bräkne-Hoby.
Summa			—	761	45,748	358,078	24,191	

B. I Karlskrona stad.

a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.

Wolffska understödsfonden.	Understöd åt nödlidande såväl å landsbygden som i staden.	F. H. Wolff, konsul.	1886 ¹⁸ / ₁	—	—	946	—	Landshöfdingen.
Lundeska fonden.	Att meddela understöd åt fattiga inom stadsförsamlingen.	Nils Lunde, handlande och brukspatron.	1784 ⁵ / ₁₁	37	1,985	40,112	—	Styrelsen för Lundeska och Danielssonska kassorna. ²⁾
Danielssonska d:o.	D:o åt d:o äfvensom till lärare i kristendomskunskap och slöjd för barn.	Jonas Danielsson, handl.	1813 ²⁰ / ₁₀	27	1,495	30,000	—	Densamma.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Säafveska fonden.	Att utdela räntan till änkor efter handlande och handverkare.	C. C. Säafve, perukmakare.	1827 ^{29/9}	1	24	1,000	—	Styrelsen för Lundeska och Danielssonska kassorna.	
Bröderna Bagges fond.	Att meddela understöd till namngifna personer och sedan till fattiga handlandes och handverkarens änkor och barn inom stadsförsamlingen.	Frans Bagge, handlande.	1865 ^{14/5}	41	2,425	51,045	—	Densamma.	
Makarne Thörns d:o.	Understöd af i testamentet nämnda personer under lifstiden samt fattiga änkor och barn efter handlande, handverkare, fabriks- och sjöfartsidkare inom stadsförsamlingen.	Carl Olof Thörn, handl., o. h. h. Christina.	1865 ^{12/10}	25	1,400	29,114	—	D:o.	
Carl Anderssons d:o.	Att lämna understöd åt namngifna personer och till handels- och handverksidkarens änkor och barn inom stadsförsamlingen.	Carl Andersson, f. d. hattmakare.	1873 ^{9/8}	21	1,205	25,039	—	D:o.	
Olof Söderströms understödsfond.	Att årligen ultimo januari utdela räntan till de mest behöfvande af arbetsklassen inom samhället.	Claes Wilhelm Söderström, grosshandlare.	1875 ^{11/12}	19	950	30,000	—	D:o.	
Föreningen till understöd af pauvres honteux i Karlskrona.	Att genom frivilliga gåfvor samla medel till understöd åt stadens pauvres honteux, och bland dessa företrädesvis ålderstigna fruntimmer.	—	1867 ^{5/9}	41	1,680	47,113	—	Direktion af 11 ledamöter.	
Folke Gerhard Halléns och Elise Halléns fond.	Att lämna understöd åt d:o d:o.	Folke Gerhard Hallén, f. d. kassör o. h. h. Elise.	1884 ^{11/11}	—	—	15,236	—	Densamma.	
Doktor W. Lindahls och fru Hilda Lindahls donationsfond.	Att utdela afkastningen såsom understöd åt d:o d:o.	W. Lindahl, f. d. auditor, fil. d:r, o. h. h. Hilda, f. Smitt.	1905 ^{3/5}	—	—	10,139	—	D:o.	
Claes Wilhelm Söderströms stiftelsefond.	Till förmån för pauvres honteux i Karlskrona.	Claes Wilhelm Söderström, grosshandlare.	1875 ^{11/9}	27	1,250	26,264	—	D:o.	
Robert Berggrens och Maria Eleonora Berggrens fond.	Att lämna understöd åt d:o.	Robert Berggren, handlande.	1890 ^{22/10}	30	1,500	30,677	—	D:o.	
Wentzellska donationen.	Att lämna understöd till fattiga sängliggande sjuka eller sådana, som äro oförmögna att försörja sig själfva.	Lucia Charlotta Wentzell, manssell.	1825 ^{14/7}	6	120	2,000	—	Stadsförsamlingens kyrkoråd.	
Holmbergska stiftelsen.	Årliga räntan utdelas vid julen åt fattiga inom stadsförsamlingen.	Mathias Holmberg, trädgårdsmästare.	1828 ^{8/3}	30	120	2,000	—	D:o.	
Lutherska d:o.	Understöd åt gamla fattiga änkor och frånfallna döttrar bland lägsta arbetande klassen inom stadsförsamlingen.	Okänd.	1872 ^{8/3}	24	285	5,000	—	D:o.	
Fattigvårdens donationsfond.	Att lämna understöd åt fattiga.	Ett flertal personer.	—	1,272	5,502	111,891	—	Drätselkammaren.	
Ingrid Catharina Berghs minne.	Att lämna understöd till fattiga, gifta och ogifta, barnaföderskor, tillhörande Karlskrona samhälle, under förlossningstiden, efter särskildt nämnd persons död.	G. E. Bergh, amiralitetskassör.	1888 ^{20/3}	—	—	20,000	—	D:o.	
C. W. Söderströms asylfond.	Att af räntan lämna understöd till fattiga barnaföderskor.	Claes Wilhelm Söderström, grosshandlare.	1875 ^{11/12}	—	1,125	25,000	—	Styrelsen för Lundeska och Danielssonska kassorna.	
Jacobssonska gratialfonden.	Att utdela årliga räntan till namngifna personer; sedan till stadsförsamlingens och amiralitetsförsamlingens prästerskap hvarje år 300 kr. till fattigutdelning.	Emanuel Jacobsson, f. d. protokollsekreterare.	1878 ^{26/8}	13	1,155	26,915	—	Densamma.	
Lönnerska fonden.	Ränteafkomsten skall utdelas till behöfvande medlemmar af Karlskrona samhälle.	Gustaf Adolf Lönner, grosshandlare.	1889 ^{10/5}	10	790	19,000	—	D:o.	
Ebba Grönlunds fond.	Räntan skall i första hand tilldelas behöfvande änkor och ogifta åldriga fruntimmer, tillhörande amiralitetsförsamlingen.	Ebba Vilhelmina Grönlund, fröken.	1891 ^{23/5}	10	595	10,964	—	D:o.	
Makarne Malmbergs stiftelse.	Årliga räntan skall utgå till namngifna personer samt till änkor och frånfallna barn efter personer i borgerliga ståndet, vare sig af handels- eller handverksklasserna.	Anton Malmberg, handlande, o. h. h.	1870 ^{9/10}	17	1,381	30,178	—	D:o.	
Emil Theodor Berghs donation.	Årliga räntan skall, efter särskildt nämnd persons död, utdelas till fattiga änkor och barn inom stadsförsamlingen.	G. E. Bergh, amiralitetskassör.	1888 ^{20/3}	—	—	15,000	—	Stadsförsamlingens kyrkoråd.	
Julfonden.	Årliga räntan utdelas vid julen åt fattiga i d:o.	Okänd.	1887 ^{22/12}	4	30	500	—	D:o.	
Volyns donation.	Räntan tillfaller af gifvarinnan bestämda personer och efter dessas död äldre änkor eller äldre ogifta fruntimmer af pauvres honteux.	Elise Volyn, manssell.	1883 ^{5/4}	8	350	7,026	—	Amiralitetsförsamlingens kyrkoråd.	

Bergelins donation.	Till fattiga änkor eller ogifta döttrar inom amiralitetsförsamlingen.	F. A. Bergelin, kontraktsprost o. amiralitetspastor.	1888 ¹ / ₈	—	—	2,059	—	Amiralitetsförsamlingens kyrkoråd.
von Horns d:o.	Räntan tillfaller 3 obemedlade änkor eller ogifta döttrar efter aflidne officerare vid flottan.	L. von Horn, kommandörkapten.	1860 ¹⁸ / ₁₂	3	300	6,364	—	D:o d:o.
Hjelms d:o.	Räntan tillfaller en amiralitetskaptens- eller löjtnantsänka.	Sv. Hjelms, major i Flottan.	1819 ² / ₁	1	80	2,000	—	D:o d:o.
Björlingsonska fonden.	Räntan tillfaller fattiga änkor och ogifta döttrar, tillhörande amiralitetsförsamlingen, företrädesvis änkor eller döttrar efter tjänstemän vid Flottans civilstat.	Gustafva Björlingson, änkefru.	1893 ⁴ / ₄	7	553	12,002	—	D:o d:o.
Vigeli donation.	Räntan utdelas årligen till 2 behöfvande änkor, med hälften till hvardera.	P. Vigelius, prost i Bolstad.	1803 ⁹ / ₈	2	13	266	—	D:o d:o.
Indebetons d:o.	Räntan utdelas åt fattiga änkor, som hafva flitiga barn i amiralitetsförsamlingens folkskola.	G. A. Indebetou, kommandör.	1878 ²⁷ / ₈	5	50	1,027	—	D:o d:o.
Jeanssons donationsfond.	Att lämna understöd åt äldre fruntimmer i Karlskrona, som anses behöfva understöd, men icke begärt eller erhålla sådant af stadens fattigvård.	Joh. Jeansson, major.	1892 ⁹ / ₄	19	1,140	25,238	—	Drätselkammaren.
C. o. H. Lundgrens understödsfond.	Att lämna understöd till synnerligast behöfvande änkor och döttrar efter officerare vid Kungl. Flottan i Karlskrona m. fl.	Carl Lundgren, häradsbörding.	1876 ²⁰ / ₈	5	500	10,000	—	D:o.
Donation till minne af 1865—1878.	Räntan, sedan 20 % däraf tillagts kapitalet, tillfaller af donator utsedd person, och efter dennes död 1 eller 2 änkor eller barn efter officerare vid Marinregementet.	H. T. Hult, major vid Marinregementet.	1889 ¹⁸ / ₁₁	1	199	5,539	—	Amiralitetsförsamlingens kyrkoråd.
Adolf Gulins fond.	Räntan tilldelas stadsförsamlingen tillhörande välkända och välfredade handverkare, som blifvit af ålderdom och sjuklighet behöfvande, samt behöfvande änkor och barn efter handverkare.	Adolf Gulin, f. d. handlande.	1899 ¹ / ₇	12	975	20,000	—	Styrelsen för Lundeska och Danielssonska kassorna.
Prosten Anderssons minne.	Årliga räntan utdelas vid julen åt fattiga änkor inom stadsförsamlingen.	Af flera personer insamlade medel.	—	2	21	535	—	Stadsförsamlingens kyrkoråd.
b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.								
Karlskrona barnhem.	Att vårda och uppfostra frånfallna barn.	Sofie Wilckens, f. Thomée, fru.	1858	33	7,267	93,022	26,000	Styrelse af 9 medlemmar.
Carl O. Thörns fond.	Beklädnad af fattiga, obemedlade och frånfallna barn, som flitigt och till nytta begagna undervisningen samt utmärka sig för flit och goda seder.	Carl Olof Thörn, handlande.	1865 ¹² / ₁₀	15	153	3,070	—	Stadsförsamlingens skolråd.
Olof Svenssons d:o.	Årligen uppköpas och utdelas till de fattigaste och flitigaste af skolbarnen varma och starka vinterkläder, hälften till gossar, hälften till flickor.	Olof Svensson, tunnbindare-mästare.	1860 ¹⁰ / ₁₁	5	100	2,000	—	D:o.
J. L. Lorentzons d:o.	Högst ¹ / ₈ af årliga räntan användes till penningepremier åt fattiga, flitiga och sedliga skolbarn samt återstoden till beklädnadspersedlar åt de mest behöfvande och fattiga barn i skolåldern.	Johan L. Thörn, handlande.	1869 ¹ / ₈	6	60	1,500	—	D:o.
Karl XIV Johans regeringsjubileifond.	Räntan användes till premier åt de skolbarn, som utmärka sig genom flit, sedlighet och stadga, eller ock till ett värladt barns ekipering, då det lämnar skolan för att antaga tjänst.	Ch. Em. Eckerberg, regementspastor.	1843 ⁶ / ₈	17	23	1,200	—	D:o.
Wredmans donation.	Räntan användes till inköp af beklädnadspersedlar och till premiepenningar åt fattiga och flitiga skolbarn.	F. Wredman, kamrerare.	1872 ²⁰ / ₈	14	420	11,749	—	D:o.
Christina Linnérs fond.	Beklädnad åt fattiga skolbarn.	Christina Linnér, f. Johansson, bagareänka.	1853 ¹³ / ₉	—	—	130	—	D:o.
Carl Anderssons d:o.	Beklädnad åt behöfvande flitiga skolbarn, företrädesvis bland borgerskapet och dess vederlikar.	Carl Andersson, hattmakare.	1861 ⁹ / ₈	19	387	8,268	—	D:o.
O. Carlssons d:o.	Aföning för eller bidrag vid undervisning i handslöjd åt fläkebarn.	O. Carlsson, handlande.	1854 ⁶ / ₈	—	—	500	—	D:o.
Leopold och Fanny Abrahamssons donation.	Att bekläda fattiga, flitiga skolbarn i båda församlingarna.	Leopold och Fanny Abrahamsson.	1891 ¹ / ₈	23	579	10,000	—	Amiralitetsförsamlingens skolråd.
Fond för bildande af räddningshem.	Bildande af räddningshem eller afsöndringsklass för skolkande skolbarn, såväl gossar som flickor.	G. R. Schlyter, lektor, och E. Danielsson, mamsell.	1888 ²⁹ / ₁	—	—	3,031	—	Stadsförsamlingens skolråd.
Philip och Sara Levins donation.	Till döfstummas bästa, enligt särskilda detaljestämmelser, med företräde för i Blekinge födda.	Makarne Philip och Sara Levin.	1866 ⁸ / ₈	3	62	2,058	—	Styrelsen för tredje döfstumskoledistriktet.
C. O. Thörns och I. C. Thörns d:o.	D:o	Carl Olof o. I. Christina Thörn.	1865 ¹⁵ / ₁₀	18	234	9,651	—	Densamma.
Johan L. Lorentzons donerade medel.	D:o med företräde för döfstumma från Karlskrona, och därefter från det öfriga Blekinge.	Joh. L. Thörn.	1869 ²⁰ / ₈	1	50	1,343	—	D:o.
Jacobssonska donationen.	D:o	Em. och Amalia Jacobsson.	1878 ²⁰ / ₈	1	50	1,343	—	D:o.
Per Persons och Nilla Nilsdotters donation.	D:o med företräde för i Blekinge födda.	Per Persson o. Nilla Nilsdotter i Hörby.	1877 ¹¹ / ₈	1	20	723	—	D:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
C. W. Söderströms donation.	Till döfstummas bästa enligt särskilda detaljbestämmelser, med företräde för i Blekinge födda.	Claes Wilhelm Söderström.	1875 11/12	3	125	6,941	—	Styrelsen för tredje döfstumskoledistriktet.	
Olof Svenssons d:o.	Inköp af biblar åt konfirmander.	O. Svensson, tunnbindare.	1860 10/11	—	—	4,070	—	Stadsförsamlingens kyrkoråd.	
Fanny och Leopold Abrams- sons beklädnadsfond.	Räntan skall årligen användas till beklädning af fattiga skolbarn i Karlskrona stad under vintern.	Leopold Abramsson, grosshandlare.	1891 1/6	23	579	10,000	—	Amiralitetsförsamlingens skolråd.	
Prosten Bergelins donation.	Att, sedan fonden vuxit till 6,000 kr., bekläda och understödja fattiga, flitiga skolbarn.	F. A. Bergelin, kontraktsprost.	1888 1/6	—	—	2,113	—	D:o d:o.	
Demoiselle Lovisa Bäckströms d:o.	Till kläder åt 3 fattiga fränfallna, för flit kända barn.	Lovisa Bäckström, demoiselle.	1853 6/6	3	45	1,069	—	D:o d:o.	
Silfversvårdskan donationen.	Årliga räntan användes till 3 fattiga officers- eller underofficersbarns beklädning.	L. G. Silfversvård, öfverste-löjtnant.	1820 24/1	3	45	750	—	D:o d:o.	
Bergströms och okänd gifva- res fond.	Räntan skall årligen levereras till amiralitetsförsamlingens folkskola att användas till förmån för ordentliga fattiga skolbarn.	Bergström.	Okändt.	—	15	150	—	D:o kyrkoråd.	
L. Thörnblads stiftelse.	Att bidraga till utrustande och underhåll af skolorskolonier.	L. Thörnblad, änkefru.	1903	—	100	883	—	Stadsförsamlingens d:o.	
c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.									
1865 års premiefond.	Att lämna belöningar eller understöd till lärjungar vid högre allmänna läroverket i Karlskrona.	Bildad genom sammanskott	1867 31/5	1	93	1,560	—	Drätselkammaren.	
Wachtmeisterska stipendiet.	Till afgångsstipendium vid d:o.	H. Wachtmeister, grefve, f. d. landshöfding.	1861 10/6	1	96	2,700	—	Läroverkets rektor.	
Andersonska d:o.	Universitetsstipendium.	C. Anderson, hattmakare.	1865 1/1 1873 28/1 och 1/7	2	209	4,600	—	D:o.	
Carl Rääfs stipendium.	Afgångs- eller universitetsstipendium.	F. d. lärjungar till lektorn Carl Rääf.	1873 nov.	1	297	7,400	—	D:o.	
Thörniska stipendiet.	Stipendier under vistelse vid Karlskrona läroverk, två terminer vid akademi samt två år vid annan läroanstalt.	C. O. Thörn, handl., och Christina Thörn.	1865 12/10	2	220	4,900	—	D:o.	
Psarski d:o n:r 1.	Universitetsstipendium.	V. Psarski, f. d. rektor.	1881 31/7	1	488	13,000	—	D:o.	
Psarski d:o n:r 2.	D:o.	Densamme.	1889 2/6	1	422	12,000	—	D:o.	
Psarski d:o n:r 3.	D:o.	D:o.	1890 17/2	1	422	11,800	—	D:o.	
Psarski d:o n:r 4.	Resestipendium.	D:o.	—	—	—	12,300	—	D:o.	
Vredmans stipendiefond.	Stipendiefond samt bokuppköp.	I. Vredman, länsbokhållare.	1872 20/3	1	500	12,000	—	D:o.	
Karlskrona—Växjö järnvägs d:o.	Afgångsstipendier.	G. Petersson, v. konsul.	1874 5/8	5	846	5,000	—	D:o.	
P:son-Ernbergskan stipendiefonden.	Stipendiefond vid Karlskrona läroverk.	Jenny Petersson, fru.	1883 10/3	1	47	1,000	—	D:o.	
Söderströmska stipendiet.	Stipendier 3 å 4 år under vistelse vid Karlskrona läroverk.	C. W. Söderström, grosshandlare.	1875 11/6	5	475	10,500	—	D:o.	
Lagerdahls stipendiefond.	Af årliga räntan skall en del utgå till belöningar och understöd åt lärjungar vid Karlskrona läroverk.	Hans Lagerdahl, läroverksadjunkt.	1892 26/6	5	237	5,000	—	D:o.	
Westerdahlska donationsfonden.	Att understödja tekniska yrkesskolan i Karlskrona.	T. D. Westerdahl.	1872 10/6	—	4,671	110,224	—	Drätselkammaren.	
Sjögrenska d:o.	D:o d:o.	S. Sjögren, handlande.	1868 12/12	—	2,279	45,977	—	D:o.	
Allmänna läroverkets hyresfond.	Att bidraga till hushyra åt lärare vid allmänna läroverket i Karlskrona.	V. Psarski, f. d. rektor.	1889 juli.	2	473	11,600	—	D:o.	
d) Stiftelser för sjukvård.									
Karlskrona sjukhem.	Att till vård emottaga af obotlig eller långvarig sjukdom lidande personer, företrädesvis från Karlskrona stad, men om utrymme och tillgångar det medgifva, äfven från andra orter inom Blekinge.	H. Wachtmeister, grefve, f. d. landshöfding, m. fl.	1882 27/12	38	14,675	268,302	115,945	En styrelse af 9 personer.	

Fond för understöd åt sjuk-sköterskor.	Att lämna understöd åt sjuksköterskor i Karlskrona och dess närmaste omgivning.	Obekant.	1878 ²⁰ / ₁₀	1	100	8,530	—	Drätselkammaren.	
Gustaf Hahns fond.	Till bekostnad af en sjuksäng vid Karlskrona lasarett.	Gustaf Hahn, öfverdirektör.	1838 ⁴ / ₈	4	100	3)	—	Lasarettsdirektionen.	3)
Nilssonska donationen.	Till legosängsavgifter för obemedlade sjuka.	Daniel Nilsson, prost.	1894	20	650	15,000	—	D:o.	
e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.									
Fjärde timmermansbegravningskassan.	Begravningshjälp.	Okänt.	1780	25	2,965	29,357	—	Styrelse af 7 personer.	4)
Karlskrona stads begravningskassa.	D:o.	D:o.	1881 ⁹ / ₆	16	7,450	30,207	—	D:o af 6 d:o.	5)
Smedsgesällsbegravningskassan.	D:o.	D:o.	1789	19	1,470	26,070	—	D:o af 5 d:o.	6)
Handtverkarestatens begravningskassa.	D:o.	D:o.	1835 ¹ / ₁	32	1,920	16,781	—	D:o af 6 d:o.	7)
Matroskårens d:o.	D:o.	Matroskåren i Karlskrona.	1869 ¹⁹ / ₄	25	2,410	36,665	—	En direktion.	8)
Magistratens och borgerskapets i Karlskrona d:o.	D:o.	Magistrat och borgerskap i Karlskrona.	1821 ²⁷ / ₁₁	3	180	8,646	—	D:o af 6 ledamöter.	9)
f) Pensionsfonder.									
Lifräntefonden.	Årliga räntan insättes i lifräntestalt, minst 10 kr. för under året födt barn, helst flickor, bland de fattigaste klasserna.	Adolf Gulin, handlande.	1882 ¹⁵ / ₁₂	104	1,040	10,012	—	Stadsförsamlingens kyrkoråd.	
Kassör Berghs minne.	Räntan utdelas i pensioner om högst 25 kr.	G. E. Bergh, amiralitetskassör.	1888 ²⁰ / ₃	—	—	15,093	—	Amiralitetsförsamlingens d:o.	10)
Karlskrona djurläkaredistriktets pensions- och gratialfond.	Att till vederbörande lämna pension eller gratial.	Öfverskott af en aföningsfond.	1879 ¹² / ₁₂	1	55	1,111	—	Drätselkammaren.	
Onämnde gifvares donation.	Att bereda lifräntor åt döfstumma från Blekinge.	Obekant.	1881 ¹¹ / ₂	2	41	1,398	—	Styrelsen för tredje döfstumskoledistriktet.	
Blekinge döfstummas lifräntefond.	D:o åt döfstumma barn, födda af blekingska föräldrar.	Adolf Gulin, handlande.	1892 ¹⁵ / ₁₂	2	41	1,135	—	D:o d:o.	
Königiska fonden.	Pension åt 2 fattiga ogifta döttrar af civila eller militära ämbetsmän.	Jacob Leon. König, öfverste.	1804 ²¹ / ₃	1	20	1,002	—	Landshöfdingen och kommandanten i Karlskrona.	
g) Pensionskassor.									
Flottans pensionskassa.	Pensionering af Flottans och Lotsverkets ämbets- och tjänstemän samt betjante äfvensom deras änkor och barn.	Amiralitetsstaterna.	1642	1,087	535,487	2,713,045	35,000	Kungl. direktion.	11)
De handlandes i Karlskrona änke- och pupillkassa.	Pensioner och understöd åt änkor och pupiller efter afidne handlande, som varit delägare i kassan.	Handlandena C. O. o. P. Thörn, S. S. Vougt, C. W. Palander m. fl.	1833 ²² / ₇	67	17,600	397,428	—	En direktion.	
Handtverkare och fabriksidkare i Karlskrona d:o.	Att lämna gratial till änkor och barn efter afidne handtverkare och fabriksidkare, som varit delägare i kassan.	Handtverkare och fabriksidkare.	1842	38	5,650	219,427	—	D:o af 5 personer.	12)
Borgerskapets i Karlskrona pensionskassa.	Pensioner till ålderstigna f. d. borgare.	Borgerskapet.	1864	22	2,916	121,333	—	D:o d:o.	13)
Matroskårens enskilda gratialinrättning.	Att lämna understöd åt delägarne änkor och oförsojda barn.	Matroskåren.	1865 ²² / ₄	107	6,927	47,528	69,193	D:o d:o.	14)
Karlskrona—Värjö järnvägs pensionsanstalt.	Att bereda sina delägare pension.	Järnvägsaktiebolaget.	1890 ¹⁷ / ₆	20	5,445	215,369	—	D:o d:o.	15)
D:o anstalts änke- och pupillkassafdelning.	Att bereda pension åt änkor och barn efter personalen vid järnvägen.	D:o.	1891 ⁷ / ₇	10	1,168	93,011	—	D:o d:o.	16)
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
Föreningen till belöning och understöd för troget tjänstefolk.	Att belöna troget tjänstefolk för långvarig tjänst samt understödja ålderstigna, orkeslösa tjänare.	Obekant.	1853 ¹⁴ / ₃	76	1,985	30,051	—	En styrelse af 9 personer.	
C. O. Thörns donationsfond.	Årliga räntan skall utdelas till 2 ålderstigna f. d. tjänarinnor.	C. O. Thörn, handlande.	1865 ¹² / ₁₀	2	50	1,000	—	Densamma.	
V. Psarskis d:o.	Årliga räntan skall utdelas till viss person och efter hennes död, enligt beslut af styrelsen för föreningen till troget tjänstefolks belöning och understöd, till främjande af föreningens verksamhet.	V. Psarski, rektor.	1864 ²² / ₁₀	1	25	500	—	D:o.	
Carolina Wahlströms d:o.	D:o d:o.	Carolina Wahlström, fru.	1874 ⁷ / ₁₀	1	20	408	—	D:o.	
Bernhardina Ibohms d:o.	D:o d:o.	Bernh. Ibohm, fröken.	1893 ²⁹ / ₃	—	—	10,125	—	D:o.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
V. Lindahls donationsfond.	Ärligen skola utdelas 40 kr. till ålderstigen, behöfvande f. d. tjänarinna, som i minst tjugu år varit i lagstadd tjänst i Karlskrona.	Vilhelm Lindahl, auditör.	1881 ³ / ₁₁	1	40	1,000	—	En styrelse af 9 personer.	
V. Lindahls räntebesparingsfond.	Sedan kapitalet stigit till 1,000 kr., utdelas räntan ärligen till d:o.	Densamme.	—	—	—	359	—	Densamma.	
Fredrik Juhlin's donationsfond.	Ärliga räntan skall tilldelas äldre f. d. tjänarinnor, som äro i behof af understöd.	Fredrik Juhlin, handlande.	1886 ⁶ / ₈	9	450	10,112	—	D:o.	
Carolina Jakobssons d:o.	Ärliga räntan skall lämnas till donator och efter hennes död utdelas enligt beslut af styrelsen för föreningen till troget tjänstefolks belöning och understöd till främjande af föreningens verksamhet.	Carolina Jakobsson, f. d. tjänarinna.	1888 ¹⁵ / ₃	1	20	505	—	D:o.	
Karlskrona sparbanks gåfvo-fond.	Ärliga räntan skall utdelas till behöfvande, orkeslösa f. d. tjänare.	Styrelsen för Karlskrona sparbank.	1897 ²² / ₅	16	400	10,400	—	D:o.	
Hilda och V. Lindahls donationsfond.	Ärliga räntan skall tilldelas äldre tjänarinnor, som under tjugu år innehaft lagstadd tjänst i Karlskrona.	Vilhelm o. Hilda Lindahl, auditör o. fru.	1904 ²⁸ / ₃	2	80	2,020	—	D:o.	
Doktor Vilhelm Lindahls och fru Hilda Lindahls d:o.	D:o d:o.	Desamma.	1905 ³ / ₅	6	326	20,225	—	D:o.	
Skyddshemmet för abnorma kvinnor.	Att vara ett hem för sådana kvinnor, som ej kunna hjälpa sig själfva.	Fru Sophie Wilkens, f. Thomée.	1867	20	2,484	24,451	9,000	En styrelse af 9 personer.	
Summa			—	3,716	665,427	5,531,920	255,198		
C. I Ronneby stad.									
a) Stiftelser för egentlig fattigrård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.									
Makarne Kamphs donation.	Understöd åt personer, som ej åtnjuta fattigrård.	Handl. Gabriel Kamph och Fredrique Kamph.	1875 ⁴ / ₁	6	600	10,300	—	Fattigrådsstyrelsen.	
Holmbergs donationsfond.	Understöd åt åldriga fattighjon af kvinnokönet.	Landtmätaren J. A. Holmberg.	1876 ² / ₁₂	2	9	200	—	D:o.	
Ahlgrenska donationsfonden.	Understöd åt änkor.	Handl. P. E. Ahlgren.	1880 ³⁰ / ₀	6	135	2,538	—	Drätselkammaren.	
Häradsbörding Lilienbergs donationsfond.	Understöd åt äldre, ogifta fattiga kvinnor.	Åtskilliga invånare.	1900 ¹ / ₉	1	79	1,753	—	D:o.	
Understödsföreningen för pauvres honteux.	Understöd åt pauvres honteux.	Fru Adèle Haasum.	1893 ¹⁹ / ₇	19	795	25,412	—	En styrelse af 7 personer.	
c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.									
Generalkonsul J. W. Smitts donation.	Understöd åt samskola i Ronneby.	Generalkonsuln Johan Wilhelm Smitt.	1899 ²³ / ₁₁	—	—	40,000	—	Stadsfullmäktige.	
e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.									
Ronneby fabriks och handtverksförenings begravningskassa.	Understöd vid dödsfall.	Medlemmar i föreningen.	1896 ³⁰ / ₈	—	—	1,844	—	En styrelse af 5 personer.	
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
Rydénska fonden.	Något för staden nyttigt ändamål.	Landtbrukaren D. A. Rydén.	1892 ²⁷ / ₁₃	—	—	Omr. 60,000	—	Drätselkammaren.	
Summa			—	34	1,618	142,047	—		

D. I Karlshamns stad.

a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.

Hospitalskassan.	Allmän fattigvård.	Grosshandl. Aug. Schmidt.	1852 ²³ / ₈	—	—	12,857	—	Fattigvårdsstyrelsen.
Barnhemskassan.	D:o.	Okändt.	—	—	—	9,446	—	D:o.
Fonden af den 7 november.	Understöd åt mindre bemedlade svenska fruntimmer af ståndspersonsklassen i Karlshamn.	D:o.	1876 ⁶ / ₁₁	6	135	3,000	—	D:o.
P. G. Buréns donation.	Understöd åt pauvres honteux.	Brukspatron P. G. Burén.	1834 ¹⁸ / ₅	—	67	1,567	—	D:o.
L. von Sydows fond.	D:o d:o.	Handl. L. von Sydow.	1861 ¹⁷ / ₁₂	1	67	1,500	—	D:o.
Fru Sofie Meyers d:o för fem.	D:o d:o.	Sjökapten J. P. Meyer.	1861 ²⁷ / ₁₂	5	67	1,500	—	D:o.
D:o d:o för tio.	Understöd åt behöfvande fruntimmer.	Densamme.	1854 ²³ / ₈	10	45	1,000	—	D:o.
C. J. H. Schmidts donation.	Understöd åt en behöfvande änka inom handelsklassen.	Firman W. Schmidt & C:o.	1873 ²⁵ / ₁	1	18	400	—	D:o.
Gustafssons d:o.	Allmän fattigvård.	Okändt.	Okända.	—	—	150	—	D:o.
Mamsell Corvins d:o.	D:o.	Ulrika E. Corvin.	1852 ⁸ / ₁₀	—	2	50	—	D:o.
J. A. Steinorths d:o.	Bespisning af fattighjon vid jultiden.	Skeppsklarerare J. A. Steinorth.	1878 ²¹ / ₁₂	—	—	522	—	D:o.
Elisabeth Rodhes fond.	Utdelning till fattiga.	Kyrkoherde E. H. Rodhe.	1885 ²⁰ / ₆	—	42	1,216	—	D:o.
Amelie Rödings d:o.	Understöd åt pauvres honteux.	Fröken Amelie Röding.	1890 ⁸ / ₄	—	90	2,000	—	D:o.
Christina Hellströms d:o.	Understöd åt en femtioårig sömmerska.	Christina Hellström.	1893 ¹⁵ / ₅	1	28	637	—	D:o.
G. A. Drakenbergs d:o.	För s. k. pauvres honteux.	Jubeldoktor G. A. Drakenberg.	1863 ²⁸ / ₇	11	160	7,085	—	D:o.
G. Håkanssonssons d:o.	Fattigvård.	Änkan Elna Andersdotter.	1886 ¹¹ / ₆	—	90	2,090	—	D:o.
W:m Schmidts d:o.	D:o.	Grosshandl. W. Schmidt.	1850	—	11	250	—	D:o.
Donation af okänd.	D:o.	Hilda och Göte Nordberg.	1896 ³ / ₁	1	27	600	—	D:o.
Fröken Carolina Dahlströms donationsfond.	Till behöfvande skeppareänkor.	Fröken Carolina Dahlström.	1898 ³⁰ / ₄	4	189	4,220	—	D:o.
Augusta Henrikssons d:o.	Fattigvård.	Änkefru Gustafva Meyer.	1876 ¹² / ₁₂	11	252	5,600	—	D:o.
S. A. Planii donation.	Utdelning af ved.	Grosshandl. S. A. Planius.	1889 ⁴ / ₁₀	—	—	1,500	—	D:o.

b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.

Olof Thorngrens fond.	Beklädnad åt fattiga barn.	Instrumentmakare O. Thorngren.	1880 ²⁰ / ₁₀	—	—	2,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.
G. Heyderichs d:o.	Understöd åt behöfvande vanlottade barn.	Postmäst. G. Heyderich.	1848 ¹⁴ / ₁₂	36	180	4,000	—	D:o.
H. Liffertz d:o.	Underhåll och undervisning åt ett barn.	H. och M. H. Liffertz.	1828 ¹⁹ / ₆	1	67	1,500	—	D:o.
Donation af onämnd, för 4 barn.	Beklädnad, underhåll och undervisning åt 4 barn.	Okändt.	—	4	50	1,120	—	D:o.
Ulrika Cederbergs fond.	Fattiga barns beklädnad.	Ulrika Ch. Cederberg.	1839 ²⁵ / ₁	—	22	500	—	D:o.
Carl Holmbergs d:o.	D:o d:o.	Landtmätare Carl Fredr. Holmberg.	1878 ¹⁵ / ₅	—	137	3,201	—	D:o.
J. Blohms donation.	D:o d:o.	Guldsmed J. Blohm.	1897 ²⁷ / ₄	—	12	1,012	—	D:o.
Karlshamns barnhem.	Att uppfostra fattiga föräldralösa flickor.	—	1879 ⁸ / ₃	7	2,060	7,606	7,396	En styrelse.

c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.

Karolinafonden.	Att bereda stipendium åt en i Karlshamn född och dess samhälle tillhörande lärjunge, som efter af-lagd mogenhetsexamen afgått från elementarläro-verket för flickor till högskola.	Telegrafdirektör N. Holmberg.	1880 ²⁰ / ₅ 1882 ²⁰ / ₄	—	—	4,118	—	Styrelsen för läroverket.
Schmidtska stipendiefonden.	Stipendier åt fattiga lärjungar vid allmänna läro-verket.	Kommerserådet W. Schmidt.	1852	—	—	500	—	Drätselkammaren.
Sandellska d:o.	Premie åt lärjunge vid d:o.	Löjtnant Erik Sandell.	1875 ¹⁸ / ₁	1	20	807	—	Läroverkskollegiet.
Heyderichska d:o.	Stipendier och understöd åt lärjungar vid d:o.	Postmästaren G. Heyderich.	1853	12	120	3,013	—	D:o.
Rudolf Schultz premiefond.	Bokpremie åt lärjunge vid d:o.	Stadskommisminister R. Schultz.	1860 ¹⁵ / ₂	2	18	482	—	D:o.
P. Dahls d:o.	Premier vid d:o.	Konsul P. Dahl.	1878 ¹⁷ / ₁₂	5	40	1,000	—	D:o.
Föreningen P. P:s d:o.	D:o d:o.	Föreningen P. P.	1888 ³ / ₇	1	20	538	—	D:o.
Premie- och fattigkassan.	D:o och fattighjälps åt lärjungar vid d:o.	Adv.-fiskal N. Ström, bruks-patr. Sven Ström o. P. Duvell samt grossh. E. F. Meyer.	1794 1795 1805 1868	—	135	1,905	—	D:o.
Gustaf Albert Cervins sti-pendiefond.	Stipendier åt d:o.	Handl. G. A. Cervin.	1879 ²⁶ / ₆	4	268	6,981	—	D:o.
Rektor C. A. Skottsbergs pre-miefond.	Understöd i första hand åt något af rektor Skotts-bergs 4 barn intill 21 års ålder; därefter och numera åt lärjunge vid allmänna läroverket.	Vänner och forne lärjungar till rektor Skottsberg.	1890 ³ / ₂	1	70	1,870	—	D:o.
A. Hellerströms donationsfond.	Upprättande af teknisk elementarskola.	Köpman A. Hellerström.	1858 ¹¹ / ₃	—	—	200,298	57,827	En styrelse.
Wählin-Tersmedenska dona-tionen.	Stipendier åt studerande af skånska och blekingska nationerna i Lund.	Kyrkoherde C. L. Wählin.	1861 ¹¹ / ₃	5	800	22,382	—	Kyrkorådet.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Gustaf Cervins donationsfond.	Beredande af frielevsplatser vid elementarläroverket för flickor.	Handl. G. A. Cervin.	1880 17/8	—	—	7,458	—	Styrelsen för elementarläroverket för flickor.	
A. B. C.-fonden.	Stipendier åt fattiga skolbarn.	C. W. Enke.	1835 20/1	10	503	13,434	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Flagg- och jubileifonden af år 1893.	Underhållande af flagga vid allmänna läroverket samt, när tillgångarna det medgifva, utdelning af premium åt lärjunge vid detsamma.	Kyrkoherden A. A. Hannerz.	1893 10/6	—	55	175	—	Läroverkskollegiet.	
d) Stiftelser för sjukvård.									
Sjukhusfonden.	Sjukvård.	Okänt.	Okända.	—	101	2,250	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Fonden P. B.	Fattig- och sjukvård.	Ankefru Petronella Blomberg.	1902 20/12	—	95	1,000	—	D:o.	
f) Pensionsfonder.									
G. Heyderichs änke- och pupillkassa.	Pensionering af änkor och barn efter aflidne ämbets- och tjänstemän inom staden.	Postmästaren G. Heyderich.	1852 11/12	6	375	18,573	—	Magistraten.	
Charles Joh:s Peterssons donationsfond.	D:o af äldre handverkare.	Charles Joh:s Petersson.	—	6	600	15,737	—	Drätselkammaren.	
A. Hellerströms pensionsfond.	D:o af ålderstigna och obemedlade arbetare och tjänstehjon.	Köpmän A. Hellerström.	1858 11/2	4	300	6,000	—	En styrelse.	
g) Pensionskassor.									
Karlshamns stads- änke- och pupillkassa.	Pensionering af delägares änkor och barn.	—	1853 6/6	69	6,846	141,913	—	En styrelse.	
Pensionsföreningen.	D:o af medlemmar.	Segelmakaren J. A. Carlsson m. fl.	1886 9/1 1866 21/12	45	780	20,493	—	D:o af 3 personer.	
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
Oskarsfonden.	Att bereda sunda och goda bostäder åt arbetare och paupvres honteux.	Medlemmar af samhället.	1853 14/1	—	—	35,843	33,000	En styrelse af 9 personer.	
Sven Hellerströms donationsfond.	Staden Karlshamns nytta och förkofran.	Grosshandl. Sven Hellerström.	1874 20/4	—	—	351,096	—	Drätselkammaren.	
Håkan Carlssons donation.	Underhåll af hvad till kyrkans inre prydnad och kyrkoskruden hör.	Handl. H. Carlsson o. h. h.	1834 2/5	—	—	3,000	—	Kyrkorådet.	
Summa			—	270	14,964	988,495	98,223		
E. I Sölvesborgs stad.									
e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.									
Sölvesborgs hundramannaförening n:r 1.	Begravningshjälp.	Muraren S. A. Gullberg.	1892 1/8	3	300	1,489	—	Egen styrelse.	17)
Hundramannaföreningen n:r 2.	D:o inom Sölvesborgs stads- och landsförsamlingar.	Personer inom arbetarklassen.	1896 2/2	3	440	1,034	—	Styrelse af 3 personer.	18)
g) Pensionskassor.									
Sölvesborgs änke- och pupillkassa.	Att bereda i kassan ingångna personers änkor och oförsörjda barn pensioner.	Sölvesborgs sparbank m. fl.	1867 15/11	14	5,600	109,981	—	Styrelse af 5 personer.	19)

Sjuk- och begravnings-, pensions-, änke- och pupillkassan för personalen vid Sölvesborgs—Kristianstads järnväg.	Att meddela pensioner åt personalen samt änkor och barn efter densamma.	Trafikchefen J. F. Holm m. fl.	1880 ¹ / ₁	7	2,500	16,485	—	Styrelse af 5 personer,	²⁰⁾
Summa			—	27	8,840	128,989	—		

A n m ä r k n i n g a r:

¹⁾ Kassen benämnes numera Rödebykassan. — ²⁾ Styrelsen består af 5 personer, som utses af stadsfullmäktige för en tid af två år. — ³⁾ Fonden äger intet kapital, men hemmanet Vedeby i Augerums socken har skyldighet att i evärdlig tid till lasarettsdirektionen i Karlskrona för fondens ändamål årligen utgifva 100 kr. — ⁴⁾ Delägreafgifterna år 1905 uppgingo till 1,469 kr. — ⁵⁾ D:o 8,177 kr. — ⁶⁾ D:o 267 kr. — ⁷⁾ D:o 1,167 kr. — ⁸⁾ D:o 924 kr. — ⁹⁾ D:o 135 kr. — ¹⁰⁾ Räntan utgår till donators syster och hennes barn under deras lifetid.

— ¹¹⁾ Delägreafgifterna år 1905 uppgingo till 179,098 kr. — ¹²⁾ D:o 1,120 kr. — ¹³⁾ D:o 60 kr. — ¹⁴⁾ D:o 2,934 kr. — ¹⁵⁾ D:o 7,738 kr. — ¹⁶⁾ D:o 5,830 kr. — ¹⁷⁾ D:o 365 kr. — ¹⁸⁾ D:o 576 kr. — ¹⁹⁾ D:o 816 kr. Kassans verksamhetsområde utgöres af Sölvesborgs stad och angränsande socknar. — ²⁰⁾ Inkomster år 1905: månadsafgifter å 204 kr. samt räntor och tillskott af bolaget.

